

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Základní škola a Mateřská škola Karla Svolinského
Kunčice pod Ondřejníkem

TEN UMÍ TO A TEN ZAS TOHLE

Zpracováno podle RVP ZV.

Projednáno kolektivem pedagogů na pedagogické radě dne 28. 8. 2023

Projednáno Školskou radou dne 31.8.2023

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Číslo jednací: ZŠKPO/175/2023

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	5
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	6
2.1	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.2	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
2.2.1	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
2.2.2	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	13
3.	UČEBNÍ PLÁN	17
3.1	CELKOVÝ	17
3.2	ROČNÍKOVÝ	19
4.	UČEBNÍ OSNOVY	21
4.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	21
4.1.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	22
4.1.2	ANGLICKÝ JAZYK	45
4.1.3	NĚMECKÝ JAZYK	55
4.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	60
4.2.1	MATEMATIKA	61
4.3	INFORMATIKA	76
4.3.1	INFORMATIKA	76
4.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	92
4.4.1	PRVOUKA	93
4.4.2	PŘÍRODOVĚDA	102
4.4.3	VLASTIVĚDA	106
4.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	110
4.5.1	OBČANSKÁ VÝCHOVA	111
4.5.2	DĚJEPIS	118
4.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	126
4.6.1	FYZIKA	126
4.6.2	CHEMIE	139
4.6.2.1	PIKTOGRAMY	150
4.6.3	PŘÍRODOPIS	151
4.6.4	ZEMĚPIS	170
4.7	UMĚNÍ A KULTURA	179
4.7.1	HUDEBNÍ VÝCHOVA	180
4.7.2	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	191
4.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	200
4.8.1	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	201
4.8.2	TĚLESNÁ VÝCHOVA	209

4.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	252
4.9.1	PRACOVNÍ ČINNOSTI	252
4.9.2	PĚSTITELSTVÍ.....	259
4.9.3	TECHNICKÉ PRÁCE.....	261
4.9.4	VOLBA POVOLÁNÍ.....	263
4.9.5	PŘÍPRAVA POKRMŮ A DOMÁCNOST	266
4.10	DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY	269
4.10.1	PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA	269
5.	NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY	272
5.1	UČEBNÍ PLÁN NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ A ČASOVÁ DOTACE	272
5.2	UČEBNÍ OSNOVY NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ.....	272
5.2.1	NÁBOŽENSTVÍ.....	272
5.2.2	ANGLICKÝ JAZYK.....	277
6.	ŠKOLNÍ PROJEKTY.....	280
6.1	ŠKOLNÍ SPORTOVNÍ HRY	280
6.2	DEN ZEMĚ	280
6.3	LIDOVÉ ZVYKY	280
6.4	DEN s VÝTVARNÝM UMĚNÍM.....	280
6.5	CESTY ZA HISTORIÍ.....	280
6.6	MLADÝ CYKLISTA	280
6.7	LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ.....	280
6.8	HURÁ DO PRVNÍ TŘÍDY	281
7.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	282
7.1	HODNOCENÍ ŽÁKŮ	282
7.2	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	282
7.2.1	ZÁSADY HODNOCENÍ A KLASIFIKACE.....	282
7.2.2	ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	284
7.2.3	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	285
8.	TERMINOLOGIE	293

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola a mateřská škola Karla Svolinského, Kunčice pod Ondřejníkem

Motivační název:

Ten umí to a ten zas tohle

Předkladatel:

Základní škola a mateřská škola Karla Svolinského, Kunčice pod Ondřejníkem
739 13 Kunčice pod Ondřejníkem 626

Mgr. Kateřina Bumbalíková – ředitelka školy

Telefon: 556 850 184

E-mail: zs@zskuncice.cz

Web: www.zskuncice.cz

ID datové schránky: 4s4vpdt

IČO: 641 20 473

REDIZO: 600 134 679

Zřizovatel:

Obec Kunčice pod Ondřejníkem 569, 739 13 Kunčice pod Ondřejníkem

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Struktura a poloha školy

Naše škola je úplnou základní školou s 1. - 9. ročníkem. Velikost naší školy nám umožňuje individuální přístup k žákům, zohledňujeme jejich specifické vzdělávací potřeby, rychle zjistíme a eliminujeme negativní projevy chování. Jsme jedinou základní školou v obci, nezaměřujeme se výrazně na žádnou vzdělávací oblast, poskytujeme především všestranné vzdělání s rovnoměrným posílením řady předmětů viz. Charakteristika ŠVP.

Škola nese čestný název Karla Svolinského z důvodu existence výjimečné výtvarné školní galerie.

Nacházíme se v centrální části podhorské obce v klidném prostředí mimo hlavní komunikaci, jsme obklopeni zčásti rodinnou zástavbou a zčásti volnou přírodou. Všeestranně využíváme rozsáhlý školní areál. Škola je dostupná ze vzdálenějších částí autobusovou veřejnou dopravou.

Od 1. 1. 2009 je naší součástí i mateřská škola, která byla po stavebních úpravách do školy přemístěna a od 1. 9. 2012 rozšířena o další budovu MŠ - odloučené pracoviště.

Od roku 2019 slouží školní družině nová přístavba se čtyřmi odděleními a novým prostorem Galerie Karla Svolinského.

Vybavení a možnosti školy

V budově jsou kmenové učebny a odborné učebny – počítačová učebna s připojením k internetu, jazyková učebna, chemicko-fyzikální učebna s multimediální prezentační technikou, kreslárna používaná i jako keramická dílna s pecí a hrnčířským kruhem, cvičná kuchyň a pracovní dílna. Prostory pro výuku jsou dostatečné, učebny jsou vybavené nastavitelnými lavicemi a židlemi, zářivkové osvětlení, šatny a sociální zařízení odpovídá hygienickým normám. Všechny kabinety a třídy jsou napojeny na počítačovou síť a internet, Wi-Fi. Ve všech třídách jsou interaktivní tabule. Prostory školy jsou světlé, čisté a upravené. Na nadstandardní estetické výzdobě školy se podílí žáci a učitelé.

Prostory Galerie K. Svolinského jsou víceúčelové, slouží k pořádání výstav, přednášek, koncertů, k divadelním a jiným veřejným vystoupením.

Pro pohybové aktivity využíváme vlastní prostornou tělocvičnu a rozsáhlý venkovní sportovní areál se sportovišti (tartanový běžecký ovál, multifunkční hřiště). Součástí školy je zrekonstruovaná školní kuchyň se školní jídelnou.

V době volna a přestávek mohou žáci využívat chodby se stolem pro stolní fotbal, žákovskou knihovnu, po dohodě s učitelem také tělocvičnu a sportovní areál.

Učitelé mají k dispozici plně vybavené kabinety. Ke společnému setkávání slouží prostorná sborovna s multifunkční kopírkou. Materiální vybavení je na dobré úrovni. Používáme moderní pomůcky, programy, laboratorní techniku, měřicí systémy s připojením k počítači...

Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaným žákům. Plánujeme výstavbu venkovní učebny pro výuku.

Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru pracují zkušení učitelé, kteří mají požadované vysokoškolské pedagogické vzdělání.

Ve školním poradenském pracovišti pracuje výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog a školní psycholog.

Škola využívá po doporučení školského poradenského pracoviště pozici asistenta pedagoga, případně školního asistenta.

Nepovinnou výuku náboženství zajišťuje externí zaměstnanec. Učitelé absolvují v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků řadu kurzů a webinářů.

V odděleních školní družiny s ranním a odpoledním provozem pracují vychovatelky.

Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují zejména místní kunčické děti, dojíždějí k nám také děti z blízkého okolí, zejména z Tiché a také z Čeladné, Trojanovic a Frenštátu p. R.. Máme dobré zkušenosti s integrací dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve škole pracují třídní samosprávy, žákovský parlament, funguje Schránka důvěry. Třídní kolektivy pořádají společné akce pro ostatní ročníky. Žáci využívají širokou nabídku zájmových kroužků organizovaných školou, školní družinou a dalšími subjekty.

Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na celoškolských projektech viz. projekty.

V rámci podpory pohybových aktivit pořádáme plavecký kurz ve 2. a 3. ročníku, branně záchranářský plavecký kurz v 5. a 6. ročníku, lyžařský kurz pro žáky 2. stupně. Pravidelně pořádáme naučné výlety a exkurze za poznáním blízkého okolí.

Na závěr roku zajišťujeme školní poznávací výlety, vyjíždíme na řadu exkurzí např. 8. ročník na úřad práce, 8. a 9. ročník do okolních středních škol, žáci v rámci vyučování navštěvují veřejnou knihovnu, obecní úřad nebo provozy místních firem.

Třídní kolektivy zažívají společné programy zaměřené na podporu vztahů v kolektivu často s nočním pobytem ve škole, využíváme také externí preventivní programy zaměřené proti patologickým projevům chování, proti drogám, proti kriminalitě. Dále připravujeme vlastní adaptační programy.

Pro využití volného času nabízíme žákům velmi širokou paletu zájmových kroužků.

V rámci ekologické výchovy se třídní kolektivy starají celoročně o úklid školního pozemku a okolí. Žáci se účastní pravidelně kulturně-vzdělávacích akcí ve školu i mimo školu.

Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Začátkem školního roku pořádáme třídní schůzky a během školního roku poskytujeme informace prostřednictvím konzultací s vyučujícími. Při výukových či výchovných problémech zákonné zástupce včas vyrozumíme a závažnější situace řešíme osobním jednáním se zákonnými zástupci. Informace o dění ve škole poskytujeme prostřednictvím elektronické žákovské knížky, vlastních webových stránek, rozsáhle a pravidelně publikujeme v místním obecním tisku.

Pro veřejnost pořádáme řadu akcí s pestrými ukázkami činnosti žáků.

V Galerii Karla Svobinského nabízíme školské i ostatní veřejnosti expozici uměleckých prací řady významných českých autorů. Tradiční galerijní nabídku obohacujeme pořádáním časově omezených výstav prací regionálních umělců a také našich absolventů - výtvarníků.

Aktivně spolupracujeme s mateřskou školou.

S obcí spolupracujeme při zajišťování kulturních doprovodných programů při obecních akcích, výzdobě veřejných prostor obecního úřadu, spolupořádáním různých kulturních nebo sportovních akcí pro veřejnost. Široká je spolupráce také s ostatními místními složkami - Tělovýchovná jednota Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, Český svaz ochránců přírody, Klub českých turistů.

2.2 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být chápáno jako důležitá služba občanům a má zpětně odrážet i jejich očekávání a individuální potřeby. Tohoto cíle lze dosáhnout jen změnou tradičního chápání všech funkcí školy. Jejím hlavním posláním v takovém případě nemůže být pouhé předávání daného množství vědomostí a zkoušení žáků z faktografických údajů.

V našem novém pojetí musí být škola místem, které žáky motivuje a podporuje v aktivním učení. Ne však encyklopedických vědomostí, ale pro život důležitých kompetencí učit se, řešit problémy a zvládat sociálním dovedností a to pomocí efektivních metod výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, které vede žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Charakter práce má v žácích mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

V dotazníkovém šetření Mapa školy mezi rodičovskou veřejností jsme zjistili, že rodičům žádný předmět ve škole neschází, vyhovuje jim všestranné zaměření, zájem byl o posílení cizích jazyků. O všeobecném zaměření našeho ŠVP nejlépe vypovídá učební plán s týdenními počty hodin pro jednotlivé předměty a ročníky. Řadu předmětů jsme nad rámec povinných hodin posílili o tzv. disponibilní hodiny. Anglický jazyk učíme jako první cizí jazyk pro jeho globální využití. Německý jazyk jako druhý cizí jazyk jsme vybrali z důvodu vysoké upotřebitelnosti a tradic v našem středoevropském regionu. Rozvoje zdravých pohybových aktivit žáků chceme mimo jiné dosáhnout posílením Tělesné výchovy ve 2. a 3. ročníku.

Péče o žáky se speciálními potřebami

Na škole působí **školní poradenské pracoviště**, které se skládá z výchovných poradců, školního metodika prevence, školního speciálního pedagoga a školního psychologa. Spolupracujeme se **školským poradenským pracovištěm - PPP** nebo **SPC**.

Žádost o vyšetření vypisuje třídní učitel ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

S žáky se speciálními vzdělávacími potřebami potom pracujeme dle doporučení školského poradenského pracoviště.

Zástupce ředitele školy spolu s výchovným poradcem zajistí neprodleně po doručení zápis stupně podpůrných opatření do školní matriky a ředitel školy zajistí další pracovníky, kteří budou tato opatření provádět (asistent pedagoga, speciální pedagog a další pedagogický pracovník provádějící podporu pedagogického procesu).

Práce s dětmi mimořádně nadanými a nadanými

Mimořádně nadané a nadané děti budou pracovat podle plánu pedagogické podpory (PLPP), který pro ně vypracuje učitel předmětu, ve kterém žáci toto nadání projevují. V případě mimořádného nadání bude mimořádně nadaný žák, po konzultaci třídního učitele, učitele předmětu, kde žák mimořádné nadání projevuje s rodiči, odeslán na šetření do školského poradenského zařízení.

V případě doporučení mu bude výše uvedenými učiteli a výchovným poradcem vypracován individuální vzdělávací plán, který bude pro jeho vzdělávání závazný. V obou případech třídní učitel zajistí informovaný souhlas rodičů.

V rámci péče o mimořádně nadané žáky je možné po konzultaci se školským poradenským zařazením:

- přijmout žáka předčasně ke školní docházce,
- zajistit účast žáka, či žáků ve vyučovacích předmětech ve vyšším ročníku (dle organizačních možností školy),
- obohatit vzdělávací obsah pro tyto žáky,
- zadávat žákovi specifické úkoly a projekty,
- umožnit účast na soutěžích a projektech včetně celostátních a mezinárodních.

Naším prvořadým úkolem je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Zvládnutím tohoto úkolu se chceme připojit ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme hlavně následujícím kompetencím.

2.2.1 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

KOMPETENCE K UČENÍ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	
Na úrovni základního vzdělávání žák:	vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

	vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
--	--

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na úrovni základního vzdělávání žák:	formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
--------------------------------------	---

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na úrovni základního vzdělávání žák:	účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
--------------------------------------	--

	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
--	--

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na úrovni základního vzdělávání žák:	respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
--------------------------------------	--

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na úrovni základního vzdělávání žák:	používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
--------------------------------------	--

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Na úrovni základního vzdělávání žák:	ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít, získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
--------------------------------------	---

	vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
--	--

2.2.2 ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>INTEGRACE VE VÝUCE</i>									
Rozvoj schopností poznávání (RSP)	M, Hv, Tv, Pč	M, Vv, Pč	M, Hv, Vv, Pč	M, Vv, Pč, Inf	M, Vv, Pč, Inf	Inf	Inf	Př, Inf	Inf
Sebepoznání a sebepojetí (SaS)	Prv	Prv, Vv	Prv, Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Tv	Tv	Tv, Vop	Ov, Tv
Seberegulace a sebeorganizace (SRaSO)	Prv	Pč	Tv	Aj, Vv	Tv		Vkz	Vop	Aj, Ov
Psychohygiena (PH)	Prv, Hv, Tv	Čj, Hv, Vv, Tv	Prv, Hv, Vv, Tv	Př, Hv, Tv	Hv, Tv	Př, Vkz, Tv	Př, Tv	Př, Tv	Aj, Tv
Kreativita (KR)	Vv, Tv, Pč	Hv, Vv, Tv, Pč	Hv, Vv, Tv, Pč	Hv, Vv, Tv, Pč, Inf	Hv, Vv, Tv, Pč, Inf	Čj, Hv, Vv, Tv, Inf	Čj, Hv, Vv, Tv, Inf	Čj, Vv, Tv, Inf	Čj, Hv, Vv, Tv, Inf
Poznávání lidí (PL)	Prv, Tv	Prv, Tv	Prv, Vv, Tv	Čj, Vl, Tv	Tv	Aj	Vkz	Aj	Ov, Vkz
Mezilidské vztahy (MV)	Prv	Čj, Prv	Čj, Prv, Tv	Čj, Tv	Čj, Pč	Aj, Ov, Tv	Vkz, Tv, Nj	Aj, Tv	Ov, Vkz, Tv
Komunikace (KO)	Tv	Čj, Tv	Čj, Aj, Tv, Pč	Čj, Tv, Inf	Vl, Tv, Inf	Aj, Tv			Aj, Ov, Nj
Kooperace a kompetice (KaK)	Tv		M, Prv, Tv	M, Tv	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ŘPRD)		M	M	M	Vv, Inf	Inf	Inf	Aj, Tv, Vop, Inf	Tv, Inf
Hodnoty, postoje, praktická etika (HPPE)	Vv	Prv, Hv	Prv, Vv	Vv	Hv	Ov, Tv	Vkz, Tv	Př, Tv	Ov, Vkz, Tv

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>PROJEKT</i>									
Rozvoj schopností poznávání						LVK	LVK	LVK	LVK
Sebepoznání a sebepojetí						LVK	LVK	LVK	LVK
Seberegulace a sebeorganizace						LVK	LVK	LVK	LVK
Poznávání lidí						LVK	LVK	LVK	LVK

Mezilidské vztahy						LVK	LVK	LVK	LVK
Komunikace						LVK	LVK	LVK	LVK
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti						LVK	LVK	LVK	LVK

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBČANA (VDO)

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>INTEGRACE VE VÝUCE</i>									
Občanská společnost a škola (OSS)	Čj	Čj, Prv, Hv	Prv	Vl	Čj, Vl, Hv	Ov			
Občan, občanská společnost a stát (OOS)				Vl	Vl		Ov	D	
Formy participace občanů v politickém životě (FPOPŽ)				Vl	Vl			D, Ov	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (PD)				Vl	Vl			Ov, D, Př	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>INTEGRACE VE VÝUCE</i>									
Evropa a svět nás zajímá (ES)			Aj	Aj, Vl	M, Vl		Aj, Př, Nj	Aj, Př, Z	Aj, Ov, Př
Objevujeme Evropu a svět (OES)				Vl	M, Př, Vl			Z, Nj	Ov
Jsme Evropané (JE)					Vl	Hv		Z	Ov, Z

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>INTEGRACE VE VÝUCE</i>									
Kulturní difference (KD)	Hv	Hv		Hv	Vl, Hv	Hv	Aj	Nj	Z

Lidské vztahy (LV)	Čj, Prv	Čj, Prv, Vv	Čj, Prv, Vv	Čj, Př	Čj, Vl, Vv, Tv	Ov	Aj, Nj	Př	Ov, Z
Etnický původ (EP)				Vl	Př, Vl			D, Př	D, Z
Multikulturalita (M)	Prv		Aj	Hv	Vl, Hv	Čj	Aj	Aj	Z
Princip sociálního smíru a solidarity (PSSS)								Ov, Př	Z

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>INTEGRACE VE VÝUCE</i>									
Ekosystémy (E)	Prv	Prv, Pč	Prv	Př, Pč	Př, Vl, Pč	Př	Př	Př	Př, Pp
Základní podmínky života (ZPŽ)	Pč	Prv, Vv, Pč	Prv, Pč	Př, Pč	M, Př, Vl, Pč	Př	Př	Ch	F, Př, Pp
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (LAPŽP)	Vv, Tv	Prv, Vv, Tv	Prv, Tv	Př, Vl, Tv	Př, Vl, Vv, Tv	Př, Z	Př	Ch, Př	Aj, F, Ch, Př
Vztah člověka k prostředí (VČP)	Prv	Prv, Vv	Prv, Vv	Př, Vl, Pč	Př, Vl, Vv	Př	Př	Ch, Př	Aj, F, Ch, Př, Pp

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>PROJEKT</i>									
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ
Vztah člověka k prostředí	DZ	DZ	DZ	DZ	DZ	LVK, DZ	LVK, DZ	LVK, DZ	LVK, DZ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

Průřezová téma/ Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<i>INTEGRACE VE VÝUCE</i>									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (KČVMS)				Čj	Inf	Inf	Inf	Inf	Čj, Inf
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (IVMSR)						Vkz			

Stavba mediálních sdělení (SMS)					Inf	Inf	Inf	Čj, Inf	Inf
Vnímání autora mediálních sdělení (VAMS)					Inf	Inf	Inf	Čj, Inf	Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti (FVM)				Čj			Ov	Nj	
Tvorba mediálního sdělení (TMS)				Čj, Inf	Čj, Inf	Čj, Inf	Inf	Inf, Nj	Čj, Nj, Inf
Práce v realizačním týmu (PRT)				Inf	Inf	Inf	Inf	Inf	Čj, Inf

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu/Projektů
Čj	Český jazyk
Aj	Anglický jazyk
Nj	Německý jazyk
M	Matematika
Inf	Informatika
Prv	Prvouka
Př	Přírodověda, Přírodopis
Vl	Vlastivěda
Ov	Občanská výchova
D	Dějepis
F	Fyzika
Ch	Chemie
Z	Zeměpis
Hv	Hudební výchova
Vv	Výtvarná výchova
Vkz	Výchova ke zdraví
Tv	Tělesná výchova
Pč	Pracovní činnosti
Pp	Přírodovědná praktika
LVK	Lyžařský výcvikový kurz
DZ	Den Země

3. UČEBNÍ PLÁN

3.1 CELKOVÝ

1. STUPĚŇ		
Vzdělávací oblastí (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	42+6	42
Český jazyk a literatura	33+6	33
Anglický jazyk	9	9
Německý jazyk	0	0
Matematika a její aplikace	20+4	20
Matematika	20+4	20
Informatika	2	2
Informatika	2	2
Člověk a jeho svět	11+4	11
Prvouka	7	11
Přírodověda	2+2	
Vlastivěda	2+2	
Člověk a společnost	0	0
Občanská výchova	0	0
Dějepis	0	
Člověk a příroda	0	0
Fyzika	0	0
Chemie	0	
Přírodopis	0	
Zeměpis	0	
Umění a kultura	12	12
Hudební výchova	5	12
Výtvarná výchova	7	
Člověk a zdraví	10+2	10
Výchova ke zdraví	0	0
Tělesná výchova	10+2	10
Člověk a svět práce	5	5
Pracovní činnosti	5	5
Celkem základní	102	102
Celkem disponibilní	16	16
Celkem v ročníku	118	118

2. STUPEŇ		
Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	33+3	33
Český jazyk a literatura	15+3	15
Anglický jazyk	12	12
Německý jazyk	6	6
Matematika a její aplikace	15+3	15
Matematika	15+3	15
Informatika	4	4
Informatika	4	4
Člověk a jeho svět	0	0
Prvouka	0	0
Přírodověda	0	
Vlastivěda	0	
Člověk a společnost	10+2	10
Občanská výchova	4	10
Dějepis	6+2	
Člověk a příroda	20+7	20
Fyzika	5+3	20
Chemie	4	
Přírodopis	5+3	
Zeměpis	6+1	
Umění a kultura	9	9
Hudební výchova	3	9
Výtvarná výchova	6	
Člověk a zdraví	10+1	10
Výchova ke zdraví	2+1	10
Tělesná výchova	8	
Člověk a svět práce	3+1	3
Pracovní činnosti	0	3
Pěstitelství	1	
Technické práce	0+1	
Volba povolání	1	
Příprava pokrmů a domácnost	1	
Doplňující vzdělávací obory	0+1	0
Přírodovědná praktika	0+1	0
Celkem základní	104	104
Celkem disponibilní	18	18
Celkem v ročníku	122	122

3.2 ROČNÍKOVÝ

Komentář:

Posílení časové dotace vyučovacích předmětů z disponibilní časové dotace je v tabulaci zvlášť graficky vyjádřeno (+1). Zároveň jsou uvedeny součty disponibilní časové dotace využívané v jednotlivých vyučovacích předmětech a v jednotlivých ročnících.

1. STUPĚŇ							
Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						42+6	42
Český jazyk a literatura	8+1	8+1	7+1	4+2	6+1	33+6	33
Anglický jazyk	X	X	3	3	3	9	9
Německý jazyk	X	X	X	X	X	0	0
Matematika a její aplikace						20+4	20
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	20
Informatika						2	2
Informatika	X	X	X	1	1	2	2
Člověk a jeho svět						11+4	11
Prvouka	2	2	3	X	X	7	11
Přírodověda	X	X	X	1+1	1+1	2+2	
Vlastivěda	X	X	X	1+1	1+1	2+2	
Člověk a společnost						0	0
Občanská výchova	X	X	X	X	X	0	0
Dějepis	X	X	X	X	X	0	
Člověk a příroda						0	0
Fyzika	X	X	X	X	X	0	0
Chemie	X	X	X	X	X	0	
Přírodopis	X	X	X	X	X	0	
Zeměpis	X	X	X	X	X	0	
Umění a kultura						12	12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví						10+2	10
Výchova ke zdraví	X	X	X	X	X	0	0
Tělesná výchova	2	2+1	2+1	2	2	10+2	10
Člověk a svět práce						5	5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	5
Celkem základní	19	19	22	20	22	102	102
Celkem disponibilní	1	3	3	5	4	16	16
Celkem v ročníku	20	22	25	25	26	118	118

2. STUPEŇ						
Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					33+3	33
Český jazyk a literatura	4+1	4+1	3+1	4	15+3	15
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12
Německý jazyk	X	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace					15+3	15
Matematika	3+2	4	4+1	4	15+3	15
Informatika					4	4
Informatika	1	1	1	1	4	4
Člověk a jeho svět					0	0
Prvouka	X	X	X	X	0	0
Přírodověda	X	X	X	X	0	
Vlastivěda	X	X	X	X	0	
Člověk a společnost					10+2	10
Občanská výchova	1	1	1	1	4	10
Dějepis	1+1	2	2	1+1	6+2	
Člověk a příroda					20+7	20
Fyzika	1+1	1+1	2	1+1	5+3	20
Chemie	X	X	2	2	4	
Přírodopis	2	1+1	1+1	1+1	5+3	
Zeměpis	2	2	1+1	1	6+1	
Umění a kultura					9	9
Hudební výchova	1	1	X	1	3	9
Výtvarná výchova	2	1	2	1	6	
Člověk a zdraví					10+1	10
Výchova ke zdraví	1	1	X	0+1	2+1	10
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce					3+1	3
Pracovní činnosti	X	X	X	X	0	3
Pěstitelství	1	X	X	X	1	
Technické práce	X	0+1	X	X	0+1	
Volba povolání	X	X	1	X	1	
Příprava pokrmů a domácnost	X	1	X	X	1	
Doplňující vzdělávací obory					0+1	0
Přírodovědná praktika	X	X	X	0+1	0+1	0
Celkem základní	25	27	27	25	104	104
Celkem disponibilní	5	4	4	5	18	18
Celkem v ročníku	30	31	31	30	122	122

4. UČEBNÍ OSNOVY

4.1 JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Vzdělávací obor Český jazyk je rozdělen do tří tematických okruhů: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Ve výuce se obsah složek vzájemně prolíná.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Vzdělávací obor Cizí jazyk a Další cizí jazyk je rozdělen do pěti tematických okruhů: Řečové dovednosti, Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním, psaní. Ve výuce se obsah složek vzájemně prolíná.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

4.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura má mezi předměty stěžejní postavení, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznání.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován v 1. - 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 9 hodin týdně
2. ročník: 9 hodin týdně
3. ročník: 8 hodin týdně
4. ročník: 6 hodin týdně
5. ročník: 7 hodin týdně
6. ročník: 5 hodin týdně
7. ročník: 5 hodin týdně
8. ročník: 4 hodiny týdně
9. ročník: 4 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří okruhů: Komunikační a slohová výchova (KSV), Jazyková výchova (JV), Literární výchova (LV).

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje - čtení a psaní. Důraz je kladen především na čtení s porozuměním. Snažíme se docílit u žáků obohacování jejich slovní zásoby a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Prostřednictvím četby poznávají žáci základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora, rozlišit literární fikci od skutečnosti a formulovat vlastní názory o přečteném díle.

Tam, kde je to vhodné, pracují žáci ve skupinách. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou a texty na internetu i návštěvy divadelních představení. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Předmět je vyučován většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- využívá různé vyučovací metody
- podporuje rozvoj tvořivého myšlení, samostatnosti
- pravidelným čtením pomáhá žákům se zdokonalovat v technice čtení, porozumění textu

- podporuje vytváření si dlouhodobého vztahu ke čtení a mateřskému jazyku
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemného propojování
- snaží se, aby každý žák zažil úspěch, hodnotí i dílčí výkony, snahu, píli, respektuje individuální možnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje
- učí stanovit si cíle, plánovat úkoly, postupy, hledat různé cesty řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí komunikační dovednosti
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- klade důraz na spisovné a kultivované vyjadřování v mluveném i písemném projevu
- vysvětluje etická a morální pravidla při komunikaci
- poskytuje možnost samostatné ústní nebo písemné prezentace (samostatná práce, referáty, diskuse apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky spolupracovat ve skupině
- vede žáky k toleranci názorů jiných
- vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se sami žáci podíleli

Kompetence občanské

Učitel:

- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity
- vede žáky k tomu, aby si sami stanovovali pravidla chování v třídním kolektivu
- zadává konkrétní příklady z každodenního běžného života
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu pohledu a postoji k zadané práci
- vhodně používá pracovní materiály

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získávání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat)

- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- umožňuje využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění práce a zkvalitnění výsledků své práce
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- učí žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů apod.
- vytváří modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit

1. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (KSV) na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, • (KSV) zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, • (KSV) píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, • (KSV) přepisuje a opisuje texty přiměřené věku, • (KSV) dokáže psát diktát písmen a slabik, • (KSV) napíše psací písmena velké a malé abecedy, • (KSV) osvojí si oslovení křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci.	Čtení – technika čtení písmen, slabik, slov Naslouchání jednoduchých textů přiměřené věku, praktické naslouchání Písemný projev – technika psaní, správné sezení, základní hygienické návyky, úchop psacího náčiní Mluvený projev; komunikační žánry - poděkování, omluva, prosba, pozdrav
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OSŠ	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (JV) rozlišuje jednotlivá písmena tiskací, psací, velká a malá, snaží se jednotlivé hlásky správně a srozumitelně vyslovit, • (JV) rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky.	Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek Slovní zásoba a tvoření slov, vět
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (LV) dokáže správně přečíst jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká, • (LV) čte a přednáší z paměti texty přiměřené věku, • (LV) vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy - pohádka, příběh, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	

2. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (KSV) rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, • (KSV) kontroluje vlastní písemný projev, • (KSV) v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, • (KSV) dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět, • (KSV) plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, • (KSV) seřadí jednoduché ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh, • (KSV) respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, • (KSV) dbá na úhlednost, hygienické a pracovní návyky.	Čtení – pozorné, plynulé, klíčová slova Naslouchání – věcné naslouchání, zaznamenávání slyšeného, reakce otázkami Mluvený projev - vypravování, jednoduchý popis, vzkaz, zpráva Písemný projev – technika psaní, adresa, přání
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH, KO	
VDO: OSŠ	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (JV) rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, členění slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, • (JV) rozlišuje hlásku, slabiku, slovo, větu, • (JV) používá správně velká písmena na začátku věty,	Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči, dělení hlásek, podoba hlásek uvnitř a na konci slova

• (JV) porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná a nadřazená a podřazená, • (JV) rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky, • (JV) odůvodňuje a píše správně i / y po tvrdých a měkkých souhláskách.	Slovní zásoba a tvoření slov – pořádek slov ve větě, slova protikladná, nadřazená, podřazená, souřadná Pravopis - ů / ú, i / y
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (LV) čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, • (LV) pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností, • (LV) vyjadřuje své pocity z přečteného textu, • (LV) odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem Jednoduchý záznam z přečtené knihy Základní literární pojmy - pohádka, příběh, báseň
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

3. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (KSV) rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, • (KSV) plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, • (KSV) pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, • (KSV) volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, • (KSV) píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	Čtení – čtení s porozuměním, čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací Souvislý jazykový projev Členění jazykového projevu Mluvený projev – dialog, telefonický rozhovor, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV, KO	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (JV) vyhledá v textu slova příbuzná, • (JV) odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, • (JV) zdůvodní a správně píše slova s párovými souhláskami na konci a uvnitř slova, • (JV) používá správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, • (JV) porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost, • (JV) rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, • (JV) užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves, • (JV) spojuje věty do jednodušších souvětí spojkami a jinými spojovacími výrazy, • (JV) dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev.	Zvuková stránka jazyka – tempo, intonace, přízvuk Slovní zásoba – slova mnohoznačná, jednoznačná, synonyma, antonyma, homonyma, Tvarosloví – slovní druhy Pravopis - párové souhlásky, vlastní jména, pravopis i/y po obojetných souhláskách (vyjmenovaná slova) Věta jednoduchá a souvětí
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (LV) čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku, • (LV) reprodukuje obsah přečteného textu, dokáže předčítat i čist potichu, • (LV) pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností • (LV) chápe čtení jako zdroj informací, • (LV) rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Zážitkové čtení a naslouchání Záznam z přečtené knihy, sdílení čtenářských prožitků a zkušeností Literární žánry - próza, povídka, postava Tvořivá činnost s literárním textem – vyhledává v textu odpovědi na otázky, klíčová slova, postavy v textu Základní literární pojmy – verš, rým, přirovnání, bajka
přesahy	
průřezová témata	
MuV: LV	

4. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

• (KSV) čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, • (KSV) vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku, • (KSV) rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace, • (KSV) sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti, • (KSV) volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru, • (KSV) reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Čtení - praktické, věcné, prožitkové (vše s porozuměním) Naslouchání – praktické, věcné Mluvený projev – komunikační žánry: pozdrav, prosba, omluva, vzkaz, zpráva, vypravování Písemný projev – žánry písemného projevu: adresa, dopis, pozvánka, blahopřání, omluvenka, pozdrav z prázdnin
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, KO	
MeV: KČVMS, FVM, TMS	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• (JV) porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, • (JV) rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, • (JV) rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou, • (JV) rozliší větu jednoduchou a souvětí, • (JV) vyhledává základní skladební dvojici, • (JV) seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem, • (JV) určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, • (JV) píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.	Slovní zásoba a tvoření slov – antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, předpona, příponová část) Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov Podstatná jména – kategorie, skloňování Slovesa – kategorie, časování, zvrtná slovesa, infinitiv Skladba - věta jednoduchá, souvětí, základní skladební dvojice Pravopis - vyjmenovaná slova, shoda přísudku s holým podmětem, koncovky podstatných jmen
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
---------	-------

• (LV) volně reprodukuje text podle svých schopností, • (LV) vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, • (LV) při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy - pohádka, bajka, báseň, spisovatel, ilustrátor, divadelní představení, verš, rým, přirovnání Dramatizace, dialogizace Záznam vlastní četby, sdílení, podpora žáků jako samostatných čtenářů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

5. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (KSV) čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas, • (KSV) rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává, • (KSV) rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě, • (KSV) posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení, • (KSV) píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Čtení - praktické, věcné (zdroj informací), kritické, prožitkové Naslouchání – praktické a věcné Mluvený projev – komunikační pravidla: oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, referát; mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev - pozvánka, inzerát, reklama, jednoduché tiskopisy, vypravování
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OSŠ	
VMEGS: ES	
MeV: TMS	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

• (JV) rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, • (JV) určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, • (JV) vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty, • (JV) odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změnění větu jednoduchou v souvětí, • (JV) užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje, • (JV) zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Tvarosloví – tvary slov; slovní druhy a jejich třídění Mluvnické kategorie u sloves a podstatných jmen Souvětí a věta jednoduchá Základní skladebná dvojice Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s podmětem)
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (LV) volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma, • (LV) vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je, • (LV) při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy, • (LV) rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes, reprodukce, dramatizace, vlastní ilustrace Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: povídka, herec, režisér, přirovnání, Záznam z vlastní přečtené knihy, sdílení s ostatními
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

6. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

• (KSV) odlišuje spisovný a nespisovný projev, • (KSV) užívá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci, • (KSV) přiměřeně k věku zvládá mluvený projev připravený i improvizovaný a vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči, • (KSV) využívá základy studijního čtení, • (KSV) vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, • (KSV) vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, • (KSV) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic, • (KSV) z ukázek vyvodí charakteristické rysy vypravování a popisu, • (KSV) rozliší zprávu a oznámení, výpisky a výtah, • (KSV) uvede rozdíly mezi soukromým a úředním dopisem, • (KSV) komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci.	Čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé, orientace v textu, analytické, prožitkové Naslouchání věcné, soustředěné, výchova k empatii, praktické, zážitkové Tvořivé činnosti s textem, volná reprodukce, dramatizace textu Vlastní tvorba na dané téma Mluvený projev - rozvoj komunikačních schopností, zásady dorozumívání, komunikační normy podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek Písemný projev - vypravování, popisy, zpráva, oznámení a vzkaz, výpisky a výtah, dopisy, telefonický rozhovor
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	
MeV: TMS	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (JV) dokáže vymezit pojem jazyk, rozpozná spisovnou a nespisovnou formu, nářečí a obecnou češtinu, • (JV) vysvětlí pojem jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba, nauka o tvoření slov, • (JV) samostatně pracuje s jazykovými příručkami, • (JV) tvoří spisovné tvary slov, vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci, • (JV) rozdělí souhlásky na znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti,	Tvoření a stavba slova Tvarosloví Skladba Pravopis Český jazyk a jeho útvary Jazykověda Zvuková stránka jazyka, spisovná výslovnost Třídění slovních druhů, mluvnické kategorie ohebných slovních druhů, stupňování přídavných jmen, druhy podstatných a přídavných jmen, zájmena, jejich

• (JV) u slov označí hlavní a vedlejší přízvuk, • (JV) znázorní větnou melodii, • (JV) správně třídí slovní druhy, u ohebných určí probrané mluvnické kategorie, • (JV) ke kořeni uvede slova příbuzná, • (JV) zvládne doplnit vynechaná písmena a odůvodní pravopis, • (JV) vyvodí zdvojení souhlásek ve slově, • (JV) odůvodní pravopis předložek s a z, • (JV) rozliší významové rozdíly slov lišících se i /y • (JV) vysvětlí rozdíl podstatných jmen obecných a vlastních, hromadných, pomnožných a látkových, konkrétních a abstraktních, • (JV) zdůvodní pravopis podstatných jmen místních, • (JV) vyhledá a roztřídí přídavná jména podle druhů, vysvětlí pojem stupňování, • (JV) vyjmenuje a rozezná druhy zájmen, správně užívá jejich tvary, • (JV) rozliší druhy číslovek, seznámí se s jejich skloňováním, • (JV) v textu vyhledá a určí některé mluvnické kategorie sloves, • (JV) ve větě vyhledá podmět a přísudek, rozliší typy přísudku, dokáže je zaměnit, rozliší předmět, přívlastek a příslovečná určení, • (JV) vysvětlí a používá pravidlo shody přísudku s podmětem několikanásobným, pravopis i/y.	skloňování, číslovky a jejich skloňování, podmínovací způsob sloves
přesahy	
průřezová témata	
MuV: M	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

• (LV) vlastními slovy interpretuje smysl díla, reprodukuje přečtený text, • (LV) podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární texty, • (LV) čte s porozuměním, • (LV) vyjmenuje charakteristické znaky českých pohádek, uvede jejich autory a sběratele, • (LV) vysvětlí vznik bájí a mýtů, porovná pověst s pohádkou, najde pravdivé jádro, • (LV) z ukázky vyvodí pojem balada, vymezí charakteristické znaky, seznámí se s autory, vysvětlí pojem bajka, vyhledá a uvede charakteristické rysy a autory, • (LV) na základě četby ukázek charakterizuje dětského hrdinu, hodnotí vlastními slovy jeho chování, výstižně formuluje vlastní názor na četbu, • (LV) seznámí se s umělecko - naučnou a naučnou literaturou.	Lidová slovesnost, pohádky, bajky, báje, pověsti Verše rýmy, balady a romance Proza - s dětským hrdinou, dobrodružná Umělecko-naučná a naučná literatura Poznatky z vlastní četby Drobné literární útvary - hádanky apod.
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
• (KSV) odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názoru a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, • (KSV) dokáže napsat jednoduchou pozvánku, vyhledá patřičné údaje, • (KSV) promyslí si stavbu různých druhů popisu, shromáždí výstižné výrazy, • (KSV) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování, • (KSV) uvede, proč se píše žádost, dokáže ji formulovat ústně i písemně, • (KSV) osvojí si vyplnění poštovní poukázky, průvodky a telegramu, • (KSV) upevní si vědomosti z 6. ročníku o formě výpisků a výtahu, pracuje s vybraným textem,	Čtení praktické, věcné (zdroj informací), kritické, prožitkové, vyhledávací Naslouchání praktické, věcné, soustředěné, kritické, objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího Mluvený projev - zásady dorozumívání, kultivovaný projev, připravený i nepřipravený projev - řády a pravidla, anketa, rozhovor, rady, zákazy Písemný projev - popis, odborný pracovní postup, vyplňování telegramu, poukázky a průvodky, výtah a výpisky, vypravování, charakteristika ve vypravování, popis děje, životopis

• (KSV) ve vypravování vyhledá a užije dějová slovesa, text rozčlení na odstavce, uplatní prostředky k oživení děje a stupňování napětí, správně užije interpunkci v přímé řeči, • (KSV) rozliší charakteristiku vnější a vnitřní, vyhledá pojmenování vlastností, nahradí je synonymy, užije rčení a přirovnání, vysvětlí různá přísloví a pořekadla, • (KSV) dokáže charakterizovat svého kamaráda, • (KSV) shromáždí patřičné údaje a napíše vlastní životopis.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

• (JV) správně třídí slovní druhy, upevní si znalosti ze šesté třídy, tvoří spisovné tvary slov a uvědoměle jich používá ve vhodné komunikační situaci, • (JV) upevní si ze šestého ročníku znalosti o slovesech, vyvodí podstatu slovesného rodu činného a trpného, uvede způsoby vyjádření trpného rodu, zvládne nahradit opisný tvar trpný zvratnou podobou a naopak, • (JV) převede věty se slovesy v činném rodě do rodu trpného, • (JV) seznámí se s tvary přechodníků, • (JV) vyvodí, z čeho se tvoří příslovce, objeví, z čeho vznikly příslovečné spřežky a pravopisně správně je napíše, vysvětlí rozdíl ve významu (nahoru a nahoru), • (JV) dokáže příslovce stupňovat, • (JV) z příkladu vyvodí, co všechno může spojovat spojka, • (JV) vyjmenuje nejčastější podřadící a souřadící spojky, dokáže je nahradit jinými, • (JV) spojí věty do souvětí, na základě získaných informací zvládá interpunkci, • (JV) zopakuje si a prohloubí znalosti z pravopisu, vysvětlí pravopis v několikaslovném vlastním názvu, správně odůvodní, průběžně procvičuje pravopis, • (JV) definuje, co je slovo, vysvětlí význam mluvnický a věcný, vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu, rozpozná význam obrazný, vysvětlí význam některých rčení, • (JV) uvede na příkladech druhy vět, upevní si učivo o otázce zjišťovací a doplňovací, • (JV) zopakuje si znalosti o větných členech, uvede, čím může být vyjádřen podmět a přísudek, rozliší podmět všeobecný a nevyjádřený, • (JV) dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak, • (JV) rozezná ve větě doplněk a vedlejší větu.	Větné členy Vyjádření nutností, možností, schopností a úmyslu, jistotní, hodnotící a citové postoje Věty podle záměru mluvčího Slovo, slovní druhy a jejich významy, tvoření slov Pravopis, velká písmena Slovní zásoba, způsoby obohacování, odvozování, přechylování Slovesa, slovesný rod a vid, vidové dvojice, Přechodníky Příslovce, stupňování Větné členy, věta vedlejší
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
---------	-------

• (LV) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, • (LV) porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování, • (LV) vyhledává informace v knihovně a dalších informačních zdrojích, • (LV) porovná poezii s prózou, uvede charakteristické znaky, • (LV) z textu vyvodí typické znaky povídky, charakterizuje hlavního hrdinu, seznámí ostatní s vlastní zkušeností z četby, • (LV) rozliší lyriku a epiku, objasní pojmy sloka, verš, druhy rýmu, vyhledá metaforu, personifikaci, přirovnání, zvukomalbu, svými slovy se pokusí vyjádřit smysl básně, • (LV) z ukázek vyvodí rozdíl balady a romance, uvede autory, • (LV) seznámí se s biblickými legendami a mýty, s výběrem textů z kronik a letopisů, • (LV) upevní si z 6. ročníku učivo o pohádkách, pověstech, vyjmenuje charakteristické znaky, • (LV) na základě divadelního představení vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry, • (LV) seznámí se s cestopisnou literaturou, • (LV) vymezí pojem román, seznámí se s druhy románů a autory, • (LV) hlasitým čtením zdokonaluje výrazné čtení, • (LV) prostřednictvím ukázek se seznámí s dobrodružstvím lidí i zvířat, • (LV) je nabádán k navštěvování knihovny, dokáže získat informace z internetu či jiných zdrojů.	Poezie, verš, rým, balady, romance Povídky Staré letopisy a kroniky, literatura v proměnách času Memoárová a životopisná literatura, cestopis Humor v literatuře Romány, jejich druhy Písňové texty Poznatky z vlastní četby
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (KSV) rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, • (KSV) rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj, • (KSV) samostatně připraví a s oporou přednese referát, • (KSV) zopakuje si vědomosti o charakteristice, rozliší přímou a nepřímou charakteristiku, uvede odlišné vlastnosti, užije přirovnání a rčení, • (KSV) vybere z krásné literatury ukázkou charakteristiky, seznámí s ní ostatní, • (KSV) samostatně vypracuje charakteristiku, • (KSV) najde ukázkou subjektivně zabarveného popisu, zaznamená si neobvyklé obraty a slovní spojení, použije personifikace, přirovnání a metafory, • (KSV) vyhledá v krásné literatuře básnické obraty, • (KSV) vypracuje líčení se svým citovým zaujetím, • (KSV) vysvětlí, co je výklad, kde se používá, • (KSV) vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a sousloví, • (KSV) upraví nepřesné formulace, slova přejatá nahradí českými ekvivalenty, uvede knihy nebo časopisy, ze kterých čerpal informace, • (KSV) zopakuje si vědomosti o výtahu, pracuje s texty, vypíše důležitá fakta, • (KSV) slova, kterým nerozumí, vyhledá ve Slovníku spisovné češtiny nebo v jiném slovníku, • (KSV) zpracuje výtah z určeného textu, využije citace, uvede autora, publikaci a údaje o ní, • (KSV) z textu vyhledá znaky typické pro úvahu, porovná úvahu s výkladem, • (KSV) pracuje s vhodnými otázkami, nevhodná vyjádření upraví, nahradí vhodnějšími, • (KSV) diskutuje na vybrané téma, • (KSV) uvede příklady začátku úvahy, • (KSV) napíše kratší úvahu na vybrané téma, • (KSV) rozvíjí písemný i ústní projev, obohacuje si slovní zásobu.	Čtení praktické, pozorné, znalost orientačních prvků v textu, studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávací, kritické, prožitkové Naslouchání praktické, podnět k jednání, věcné, kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové) Mluvený projev - komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace, zásady kultivovaného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát Písemný projev - nabídka, objednávka, stížnost, životopis, charakteristika literární postavy, líčení, výklad, výtah, jednoduchá úvaha
přesahy	

průřezová témata OSV: KR MeV: SMS, VAMS

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (JV) zopakuje si a upevní vědomosti o češtině jako o jazyku slovanském, rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní, vyjmenuje západní slovanské jazyky, • (JV) seznámí se s ukázkami textů ve slovenštině, polštině, chorvatštině, lužické srbštině, vyhledá podobné a odlišné znaky, • (JV) shrne poznatky o slově, jeho významu, vysvětlí pojem jedno a mnohoznačné slovo, uvede příklady, objasní metaforu a metonymii, • (JV) objasní pojem synonymum, uvede příklady, k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak, • (JV) rozliší slova knižní, básnická a hovorová, která se liší slohovým zabarvením, • (JV) ke spisovným slovům uvede jemu známá slova hovorová, nářeční atd., • (JV) vysvětlí a uvede příklady antonym a homonym, • (JV) shrne poznatky o vývoji slovní zásoby, vyjmenuje způsoby jejího obohacování (odvozování a přechylování, skládání atd.), • (JV) vysvětlí, jak se do češtiny dostávají slova nová, vyhledá ve slovníku různé významy slov, zjistí, ze kterých jazyků byla přejata, • (JV) spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, • (JV) přejatými slovy pojmenuje různé profese, vědní obory, sportovní disciplíny, • (JV) vyhledá v textu slova přejatá a rozpozná odlišnosti výslovnosti a pravopisu, • (JV) v textu vyhledá obecná a vlastní jména přejatá, vyvodí skloňování, • (JV) uvede příklady nesklonných jmen, • (JV) některé tvary jmen si ověří v Pravidlech, • (JV) rozliší slovesný vid, vytvoří vidové dvojice, • (JV) vyjmenuje vzory všech slovesných tříd, uvede postup určení,	Čeština jako slovanský jazyk, kultura řeči a jazyka Slovní druhy, mluvnické významy Tvarosloví, způsoby tvoření slov Valence, větné členy a vedlejší věty, doplněk Věta jednoduchá a souvětí, pravopis Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis, skloňování, cizí vlastní jména Slova jedno a mnohovýznamová Synonyma, homonyma, antonyma Slovesa, rod a vid sloves, třídy a slovesné vzory Slova, která nejsou větnými členy Typy přísudku Prívlastek těsný, volný, přístavek Záměna větného členu za vedlejší větu a opačně Souvětí souřadné, významové poměry spojení vět hlavních Několikanásobný větný člen, jeho významový poměr Čárka ve větě jednoduché a v souvětí

• (JV) vyjmenuje nepravidelná slovesa, tvoří různé jejich tvary, • (JV) uvede charakteristické znaky věty jednočlenné a dvojčlenné, • (JV) upevní si učivo o typech přísudku, o podmětu vyjádřeném různými slovními druhy, vytvoří příklady vět, • (JV) rozpozná rozvíjející větné členy holé, rozvité, několikanásobné, seznámí se s pojmem řízenost, přimykání a shoda, prohloubí si poznatky o typech přívlastku, • (JV) vysvětlí pojem přístavek, uvede příklady, napíše správně interpunkci, doplní přístavek do vět, • (JV) rozliší větu jednoduchou a souvětí, graficky zaznačí stavbu, • (JV) rozliší větu hlavní a vedlejší, zdůvodní interpunkci, zopakuje druhy vedlejších vět a rozliší je, • (JV) vysvětlí pojem souvětí souřadné, vyjmenuje významové poměry vět hlavních, nejčastější spojovací výrazy, doplní a zdůvodní interpunkci, • (JV) vysvětlí souřadné spojení několikanásobného větného členu a vět vedlejších, významový poměr a interpunkci, • (JV) průběžně si opakuje a procvičuje pravopis, rozvíjí si slovní zásobu a myšlení, spolupracuje s ostatními.	
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (LV) zopakuje si poznatky o bibli, • (LV) přečte si ukázky ze starší české lyriky, poukáže na jazykové odlišnosti, • (LV) poslechne si nahrávky nejstarších písní, • (LV) uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice, • (LV) charakterizuje dobu husitskou, uvede některá díla J. Husa, vysvětlí jeho myšlenky, poslechne si husitský chorál,	Počátky české literatury, legendy Středověká literatura, Kosmas Humanismus v české literatuře, někteří světoví autoři Renesance a baroko v literatuře Doba národního obrození, souvislost se světovou literaturou Osobnosti naší a světové literatury - B. Němcová, K. Borovský, V. Hugo, A. P. Čechov a další

• (LV) charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J. A. Komenského, uvede jeho díla, vysvětlí některé myšlenky, pracuje s textem, • (LV) časově zařadí, charakterizuje období a vyjmenuje představitele národního obrození, svými slovy vyloží jejich myšlenky a dílo, • (LV) charakterizuje romantismus, uvede našeho nejvýznamnějšího představitele, seznámí se s ukázkou Máje, seznámí se s ukázkami dalších spisovatelů (např. Erbena, Čelakovského, Němcové, Borovského, Nerudy atd.), mezi ukázkami rozpozná román, povídku, novelu, • (LV) zhlédne některé adaptace literárních děl, orientuje se v zápisu scénáře, • (LV) na ukázkách poezie dokáže rozlišit lyriku a epiku, verš, sloku atd., • (LV) určí druhy rýmu, naznačí rytmus, • (LV) seznámí se s ukázkami děl některých světových autorů (Moliér, Cervantes, Puškin, Hugo atd.), • (LV) rozpozná základní rysy individuálního stylu autora, formuluje názory na umělecké dílo, • (LV) porovná různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování, • (LV) seznámí se s pojmem libreto, • (LV) vyloží pojmy májovci, lumírovci, ruchovci, uvede hlavní představitele a myšlenky, • (LV) vyhledá a uvede informace o Národním divadle, • (LV) z ukázek vyvodí principy realistické prózy a autory, zhlédne některá zfilmovaná díla, • (LV) průběžně pracuje s literárním textem, vlastními slovy interpretuje dílo, diskutuje o četbě a divadelních představeních, sděluje své dojmy, navštěvuje knihovnu a kulturní akce, zapojuje se do tvůrčí činnosti.	2. polovina 19. století u nás, májovci, Neruda, Hálek, Arbes, Světlá aj. Lumírovci, ruchovci, Národní divadlo, E. Krásnohorská, L. Stroupežnický ap., libreto, scénář a další pojmy z oboru divadelnictví Poezie a poznatky s ní spojené S. Čech, J. Vrchlický Realistická próza, A. Jirásek, K. V. Rais, bratři Mrštíkové, světoví autoři
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

• (KSV) zopakuje si slohové útvary a postupy, o kterých se dosud učil, • (KSV) zopakuje si všechny vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje, používá přímou řeč, dbá na návaznost a soudržnost textu, • (KSV) porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený, • (KSV) uvede, jak členíme charakteristiku, • (KSV) za pomoci rodičů a prarodičů zjistí, kam až sahá paměť jejich rodiny, sestaví životopis, • (KSV) shrne a upevní si vědomosti o výkladu, vyhledá části výkladové a popisné, • (KSV) upevní a rozšíří si vědomosti o úvaze, vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností, nahlas uvažuje nad různými problémy, • (KSV) vymezí charakteristické znaky proslovu a uvede, při jakých příležitostech se pronáší, zachová správné složení proslovu, dbá na vystupování, • (KSV) uvědomí si charakteristické znaky diskuse, vytvoří různá zahájení a vybere téma ke společné diskusi, • (KSV) v novinách vyhledá úvodník a komentář, srovná oba útvary, • (KSV) charakterizuje pojmy reportáž a fejeton, seznámí se s ukázkami, pokusí se o vlastní tvorbu.	Čtení praktické, pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu, studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací, kritické, prožitkové Naslouchání praktické, výchova k empatii, podnět k jednání, věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev - dodržování komunikačních norem, zásad kultivovaného projevu, připravený i nepřipravený projev, referát, diskuse Písemný projev - anketa, úvaha, proslov, popis, charakteristika, líčení, výklad, vypravování, životopis Funkční styly - ukázky z novin a časopisů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	
MeV: KČVMS, TMS, PRT	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (JV) zopakuje si a upevní vědomosti o slovanských jazycích, vyjmenuje východní, západní a jižní jazyky, vyjmenuje i některé jazyky neslovanské, • (JV) popíše, jak vznikl a jak se vyvíjel český jazyk, vysvětlí pojmy archaismy, historismy a neologismy, uvede příklady, • (JV) rozliší jazyk spisovný a nespisovný, obecnou češtinu a některá nářečí,	Historický vývoj jazyka, národní jazyk, mateřský jazyk, skupiny jazyků Dělení hlásek, zvuková stránka jazyka Věta kladná a záporná Způsoby tvoření slov, obohacování slovní zásoby Tvarosloví - souhrn poznatků, mluvnické kategorie Synonyma, homonyma, antonyma, slova jedno a mnohoznačná

• (JV) rozpozná samohlásky, souhlásky znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, rozliší hlavní a vedlejší přízvuk slova, znázorní větnou melodii, • (JV) v textu vyhledá slova cizího původu, uvede znaky odlišnosti ve výslovnosti a pravopise od slov domácích, • (JV) rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku, vysvětlí pojmy slovotvorný základ a základové slovo, • (JV) odliší zkratky a slova zkratková, vytvoří slova přechylováním, • (JV) vysvětlí pojmy slovo nadřazené, podřazené a souřadné, • (JV) rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná, vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi, rozliší metaforu a metonymii, • (JV) průběžně si upevňuje znalosti a dovednosti z pravopisu, • (JV) zopakuje a upevní si vědomosti o všech slovních druzích, • (JV) shromáždí cizí jména osob, zemí a měst, která se skloňují jako jména domácí, správnost si ověří v Pravidlech, • (JV) rozpozná v textu přechodník, vyhledá koncovku, kterou je tvořen, • (JV) zopakuje si a upevní znalost pravidel pravopisu velkých písmen, • (JV) charakterizuje větu jednoduchou, vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů, • (JV) vyjmenuje, čím může být vyjádřen přísudek, vyjmenuje slovesa sponová, fázová a modální, rozliší druhy přísudku, jmenný se sponou nahradí slovesným a naopak, • (JV) vyjmenuje druhy podmětu, určí slovní druh, kterým je vyjádřen, • (JV) zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících větných členech, vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, • (JV) graficky zobrazí stavbu věty, • (JV) objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem,	Pravopis Věta jednoduchá a souvětí podřadná, souřadná a složitá Větné členy, shoda podmětu s přísudkem Vsuvka, samostatný větný člen, řečnická otázka, oslovení Aktuální větné členění Slovosled, věta neúplná, nedokončená Jednočlenná a dvojčlenná věta Čárka ve větě jednoduché a v souvětí Mluvnický zápor Spojení vět vedlejších téhož druhu Tvorba souvětí podle zadaných grafů
--	--

• (JV) vyhledá ve větě přístavek, správně napíše interpunkci, • (JV) upevní si učivo o větách jednočlenných a dvojčlenných a větných ekvivalentech, • (JV) odliší souvětí podřadné a souřadné, určí druhy vedlejších vět, dokáže nahradit větný člen vedlejší větou a naopak, • (JV) dokáže spojit věty v souvětí podle zadaných podmínek, graficky znázorní složité souvětí podřadné, • (JV) u souřadného souvětí určí významový poměr, graficky znázorní i složité souvětí souřadné se souřadně spojenými větami vedlejšími, • (JV) charakterizuje vsuvku, rozliší ji od vedlejší věty, tvoří věty se vsuvkami, správně píše interpunkci, • (JV) vyjmenuje činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový), rozliší jádro a východisko výpovědi, opraví pořádek slov ve větě, • (JV) vysvětlí pojem příklonka, uvede příklady.	
přesahy	
průřezová témata	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
• (LV) shrne a upevní si vědomosti o povídce, uvede charakteristické rysy, vyjmenuje některé autory, • (LV) charakterizuje novelu, porovná ji s povídkou, • (LV) shrne a upevní si vědomosti o románu, vyjmenuje charakteristické rysy a některé autory, • (LV) zhlédne adaptaci literárního díla a porovná ho s literární předlohou, • (LV) uvede charakteristické rysy fejetonu, uvede některé autory, • (LV) shrne a upevní si vědomosti o divadle (prolog, epilog, premiéra, derniéra, monolog, dialog...), vyjmenuje české a světové dramatiky a jejich nejznámější díla, • (LV) rozliší komedii a tragédii, • (LV) formuluje své dojmy, uvede názvy některých divadel,	Poslání a funkce literatury Starověká a středověká literatura Staročeské literární památky Humanismus v literatuře, renesance Národní obrození Romantismus, Erben, Němcová, Neruda, májovci, Světlá Lumírovci, ruchovci Realismus Divadlo, divadelnictví, divadelní hra, pojmy, Osvobozené divadlo, divadla malých forem, novodobé divadlo, Voskovec a Werich, Šimek a Grossmann Krajoví spisovatelé - Strnadel-Četyna, Kalus, Podešvová... Humor a satira v literatuře. J. Hašek Ohlas války v literatuře

• (LV) uvede české a světové básníky, zopakuje si a vyhledá básnické prostředky, • (LV) poznatky z populárně - naučné a naučné literatury dokáže použít i v jiných předmětech, • (LV) zopakuje si nejdůležitější poznatky z historického vývoje literatury, • (LV) seznámí se s ukázkami, které se vztahují k první světové válce (Hašek, Šrámek...), vyjádří hlavní myšlenky, vysvětlí pojmy satira, situační a slovní humor, • (LV) uvede představitele meziválečné poezie (Šrámek, Wolker, Seifert, Nezval...), seznámí se s ukázkami, • (LV) přečte si ukázky nejznámějších představitelů meziválečné prózy (Vančura, Čapek...), charakterizuje postavy, dobu a prostředí, mezilidské vztahy, • (LV) shrne vědomosti o Osvobozeném divadle, divadlech malých forem a osobnostech, • (LV) objasní hlavní myšlenky her Karla Čapka, charakterizuje postavy některých her, • (LV) přečte si ukázky a pracuje s texty literátů píšících po r. 1945, rozliší literaturu hodnotnou a konzumní, • (LV) seznámí se s díly autorů, kteří po r. 1968 odešli do zahraničí a tam publikovali (Škvorecký, Kundera, Lustig, Vaculík...), uvědomí si historické vztahy, • (LV) vysvětlí pojem samizdat, uvede, proč tato literatura vznikla, vyjmenuje některé autory a díla, • (LV) vysvětlí pojem absurdní drama, uvede autory, • (LV) seznámí se s tvorbou některých současných autorů (Viewegh, Škvorecký...), uvede, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu, kdo je nositelem Nobelovy ceny, • (LV) seznámí se s regionální literaturou, přečte si ukázky, vysvětlí hlavní myšlenky,..., formuluje vlastní názor na četbu, • (LV) zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků o světové literatuře, uvede nejznámější autory a jejich díla, snaží se je zařadit do literárního směru, srovnává a formuluje vlastní názory na četbu, • (LV) ústně i písemně formuluje své dojmy, vytváří si názory na umělecké dílo, porovnává různá	20. století v próze, M. Majerová, M. Pujmanová, I. Olbracht. K. Čapek... Poezie, J. Seifert, J. Wolker, J. Hora... Exilová literatura, Hrabal, Kundera, Škvorecký aj. Dobrodružná literatura Literární dílo jako předloha k filmu, O. Pavel Autorky 20. století Souhrn poznatků z literatury
--	---

zpracování, dokáže vyhledat informace z různých zdrojů (knihovna, internet...), zpracuje je a vhodně jich využívá.	
přesahy	
průřezová témata	

4.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Vyučovací předmět Anglický jazyk patří do oblasti Jazyk a jazyková komunikace a do vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Anglický jazyk je vyučován v 3. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

- 3. ročník: 3 hodiny týdně
- 4. ročník: 3 hodiny týdně
- 5. ročník: 3 hodiny týdně
- 6. ročník: 3 hodiny týdně
- 7. ročník: 3 hodiny týdně
- 8. ročník: 3 hodiny týdně
- 9. ročník: 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru má komplexní charakter a je rozdělen do pěti okruhů na 1. stupni: Řečové dovednosti (ŘD), Poslech s porozuměním (PP), Mluvení (M), Čtení s porozuměním (ČP), Psaní (P) a do 4 okruhů na stupni druhém (PP, M, ČP, P).

Výuka anglického jazyka je na 1. stupni zaměřena na seznámení s jazykem pomocí her, písniček, pohybových aktivit apod., na porozumění mluvenému slovu a psanému textu (slovní zásoba a fráze každodenního života), na osvojení zvukové podoby angličtiny, na základy gramatiky, na konverzaci na dané jazykové úrovni a na utváření pozitivního vztahu k cizímu jazyku.

Výuka anglického jazyka na 2. stupni je především zaměřena na komunikační schopnosti, na porozumění mluvenému slovu a psanému textu (slovní zásoba a fráze každodenního života), na zvládnutí gramatiky. Na konci 9. třídy by žák měl dosáhnout úroveň A2.

Předmět je vyučován v jazykové učebně, v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k pochopení důležitosti znalosti cizího jazyka
- pomáhá s osvojením si cizího jazyka
- kombinuje vhodné metody a strategie učení
- žáky vede k osvojování základních jazykových pojmů

- vede k sebekontrolě a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- vede žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení (např. opis k vyjádření obsahu myšlenky)
- pomáhá při odstraňování obavy z komunikace
- nabízí k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, komunikovat (rozhovory)
- používá k procvičování různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů
- vede žáky k samostatnému ústnímu i písemnému projevu na dané téma
- rozvíjí porozumění slyšenému nebo psanému textu podle obtížnosti
- umožňuje předvádět rozhovory v rolích, modelových situacích
- podporuje komunikativní dovednosti prostřednictvím různých digitálních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k toleranci názorů jiných
- využívá hry pro výuku

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování tradic, kulturních hodnot cizího národa
- vyžaduje dodržování zásad slušného chování (oslovení, pozdrav apod.)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k samostatnosti
- požaduje pracovat podle pokynů v cizím jazyce
- učí pracovat podle předem stanovených kritérií, dodržovat zadání a termíny
- učí žáky pracovat systematicky
- podporuje využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje používat dvojjazyčný slovník s fonetickým přepisem

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, ke zkvalitnění výsledků své práce

- učí žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- pracuje s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnice
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k uvádění bibliografického zdroje

3. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ	
výstupy:	učivo:
• (ŘD) rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně, • (ŘD) zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal, • (ŘD) rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, • (ŘD) rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, • (ŘD) přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení, • (PP) rozumí jednoduchému poslechovému textu, • (ŘD) píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy, • (PP) zazpívá písničky, říká říkanky, • (M) sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (M) odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá, • (M) pozdraví a představí se, • (M) vyjmenuje písmena anglické abecedy, • (M) pojmenuje barvy, • (M) používá číslovky do 20, • (M) předvede ukázkou nakupování, objedná si jídlo, • (M) zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví, • (M) sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě, a zeptá se na majitele konkrétního oblečení, • (M) pojmenuje části lidského těla,	Zvuková a grafická podoba jazyka- základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba- základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Tematické okruhy- základní zdvořilostní fráze, abeceda, škola, čísla 1–20, hračky, barvy, oblékání, sport, nábytek, rodina, zvířata, jídlo a nakupování, lidského tělo Mluvnice- gramatika (přídavná jména, sloveso „<i>mít rád</i>“, sloveso „<i>mít- vlastnit</i>“, vazba „<i>this is</i>“)

• (PP) seznámí se se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích.	
přesahy	
průřezová témata OSV: KO VMEGS: ES MuV: M	

4. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ

výstupy:	učivo:
• (PP) rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, • (PP) rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (PP) rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, • (PP) seznámí se se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích, • (M) zapojí se do jednoduchých rozhovorů, • (M) sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (M) odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá, • (M) hláskuje v angličtině známá slova, • (M) zpívá jednoduché písničky, říká říkanky, • (M) pojmenuje širší příbuzenské vztahy, porovná věk dvou lidí, • (M, P) používá číslovky do 100, • (M) upevňuje si slovní zásobu osvojovaných témat, • (M) určí čas v rámci celé hodiny a půl hodiny, • (M) porovnává lidi podle velikosti a věku, • (M) zeptá se na umístění předmětu v prostoru a jednoduše odpoví,	Zvuková a grafická podoba jazyka- základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba- základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Tematické okruhy- základní zdvořilostní fráze, abeceda, čísla 20–100, rodina, čas, dny v týdnu, volnočasové aktivity, budovy a doprava, zvířata, jídlo a nakupování, povolání, počasí Mluvnice- gramatika (přídavná jména, sloveso <i> mít </i>, vazba <i> there is/ there are </i>, stupňování přídavných jmen, vazba <i> I like/ I don't like </i>, předložky, přítomný čas, přítomný čas průběhový)

• (M) jednoduchým způsobem popíše cestu k danému místu, • (M) předvede ukázkou nakupování, • (M, P) používá názvy dnů v týdnu, • (ČP) vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, • (ČP) rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (P) vyplní osobní údaje do formuláře.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO	
VMEGS: ES	

5. ROČNÍK

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy:	učivo:
• (PP) rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, • (PP) rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (PP) rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu, • (PP) seznámí se se systémem školství, sporty, bydlení atd. v anglicky mluvících zemích, • (M) hláskuje jména a slova, • (M) upevňuje si slovní zásobu osvojovaných témat, • (M) zapojí se do jednoduchých rozhovorů, • (M) aktivně se zapojí do jednoduché konverzace na dané téma, • (M) sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (M) odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá,	Zvuková a grafická podoba jazyka- základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba- základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Tematické okruhy- základní zdvořilostní fráze, abeceda, čísla 0–100, barvy, rodina, škola, čas a časové údaje, volnočasové a každodenní aktivity, budovy a části domu, zvířata, nakupování, vzhled člověka, oblékání Mluvnice- gramatika (osobní zájmena, ukazovací zájmena, neurčitý a určitý člen, tázací zájmena, předložky, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací pád, sloveso „být“, přivlastňovací zájmena, sloveso „mít“, přídavná jména, přítomný čas prostý, vazba „there is/ there are“, sloveso „mohu“/ „umím“, přítomný čas průběhový, otázka na cenu, fonetické znaky, základní výslovnostní návyky)

• (ČP) vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, • (ČP) rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (P) napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, • (P) píše gramaticky správně jednoduché věty na osvojovaná témata, • (P) vyplní osobní údaje do formuláře, • (M, P) užívá čísla 0 – 100, • (ČP) umí pracovat se slovníkem.	
přesahy	
průřezová témata	

6. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
• (PP) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, • (PP) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, • (PP) rozumí krátkému populárně naučnému popisu geografických částí Velké Británie, • (M) zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, • (M) mluví o sobě, své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, • (M) pojmenuje názvy měsíců v roce; mluví o nich, • (M) přiřadí události ke konkrétnímu datu, • (M) vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života, • (M) zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví, • (M) simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá nebo co musí udělat, • (M) dorozumí se v běžných každodenních situacích,	Zvuková podoba jazyka- výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- k probíraným tematickým okruhům k ústní a písemné komunikaci, práce se slovníkem Tematické okruhy- pozdravy, domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, měsíce v roce, datum, režim dne, zvířata, cestování, prázdniny, jídlo, geografické názvy a pojmenování, počasí Mluvnice- sloveso „can“, tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen, frekvenční příslovce, číslovky, přítomný čas, zájmena v předmětu, sloveso „muset“, minulý čas, počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, „some a any“, dotaz na množství, určitý/neurčitý člen, tázací zájmena, stupňování přídavných jmen, přirovnání „tak ... jak/jako“

• (M) správně vyslovuje, • (M) používá v mluveném projevu osvojené gramatické jevy, • (ČP) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, • (ČP) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, • (ČP) umí pracovat se slovníkem, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • (P) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (P) reaguje na jednoduché písemné sdělení, • (P) píše gramaticky správné věty, • (P) zapíše nákupní seznam podle slyšených informací, • (P) zhotoví projekt na dané téma.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV, KO	

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
• (PP) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, • (PP) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, • (PP) rozumí krátkému populárně naučnému popisu, • (M) zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, • (M) mluví o osvojovaných tématech, • (M) pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí, • (M) vypráví jednoduchý příběh či událost, • (M) popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života,	Zvuková podoba jazyka- výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- k probíraným tematickým okruhům k ústní a písemné komunikaci, práce se slovníkem Tematické okruhy- domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a sport, každodenní činnosti, příroda, cestování, TV program a film, povolání, moderní technologie a média, realie anglicky mluvících zemí Mluvnice- sloveso „going to“, přídavná jména, příslovce, sloveso "muset" opisem ("have to"), přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, minulý čas, minulý čas průběhový, budoucí čas, spojky

• (M) orientuje se na mapě a popíše cestu z jednoho místa na druhé, • (M) zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví, • (M) simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá nebo co musí udělat, • (M) dorozumí se v běžných každodenních situacích, • (M) správně vyslovuje, • (M) čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty, • (M) používá v mluveném projevu osvojené gramatické jevy, • (ČP) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, • (ČP) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, • (ČP) chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu, • (M, ČP, P) vyhledá ve výkladovém slovníku potřebné výrazy, správně je vysloví a napíše, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • (P) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (P) reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat, • (P) píše gramaticky správné věty s důrazem na slovosled, • (P) zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat, • (P) zhotoví projekt na dané téma.	
přesahy	
průřezová témata VMEGS: ES MuV: KD, LV, M	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo

• (PP) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, • (PP) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, • (PP) rozumí krátkému populárně naučnému popisu, • (M) zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, • (M) mluví o osvojovaných tématech, • (M) pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, • (M) vypráví jednoduchý příběh či událost, • (M) popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života, • (M) orientuje se na mapě a popíše cestu z jednoho místa na druhé, • (M) zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví, • (M) porozumí se v běžných každodenních situacích, • (M) správně vyslovuje, • (M) čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty, • (M) používá v mluveném projevu osvojené gramatické jevy, • (PP, ČP) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, • (ČP) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, • (ČP) čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty, • (ČP) chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu, • (M, ČP, P) vyhledá ve výkladovém slovníku potřebné výrazy, správně je vysloví a napíše, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • (P) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat,	Zvuková podoba jazyka- výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- k probíraným tematickým okruhům k ústní a písemné komunikaci, práce se slovníkem Tematické okruhy- město, cestování, škola, příroda, společnost a její problémy, zdraví, moderní technologie a média, realie anglicky mluvících zemí Mluvnice- členy, zájmena, přítomný čas, předpřítomný čas, spojky, příslovce, slovesa „should, must, don't have to“ atd.
---	--

• (P) reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat, • (P) píše gramaticky správné věty s důrazem na slovosled, • (P) zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat, • (P) zhotoví projekt na dané téma.	
přesahy	
průřezová témata OSV: PL, MV, ŘPRD VMEGS: ES MuV: M	

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
• (PP) rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, • (PP) rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, • (PP) rozumí krátkému populárně naučnému popisu, • (M) zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích, • (M) mluví o osvojovaných tématech, • (M) pomocí slovních spojení a vět se zapojí do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, • (M) vypráví jednoduchý příběh či událost, • (M) popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života, • (M) orientuje se na mapě a popíše cestu z jednoho místa na druhé, • (M) zeptá se na běžné záležitosti každodenního života a na stejné otázky stručně odpoví, • (M) dorozumí se v běžných každodenních situacích, • (M) správně vyslovuje, • (M) čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty, • (M) používá v mluveném projevu osvojené gramatické jevy,	Zvuková podoba jazyka- výslovnost, slovní a větný přízvuk, intonace Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- k probíraným tematickým okruhům k ústní a písemné komunikaci, práce se slovníkem Tematické okruhy- volný čas, každodenní činnosti, společnost, povolání, nákupy a móda, škola, kultura, moderní technologie, zdraví, jídlo, realie anglicky mluvících zemí Mluvnice- přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, předpřítomný, budoucí čas, minulý čas, stavová slovesa, přídavná jména, vztažná zájmena

• (M, P) popíše místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku, • (PP, ČP) vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech, • (PP, ČP) seznámí se s reáliemi anglicky mluvících zemí, • (ČP) rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace, • (ČP) čte plynule a intonačně správně přiměřeně dlouhé texty, • (ČP) chronologicky seřadí scény příběhu na základě porozumění čtenému textu, • (M, ČP, P) vyhledá ve výkladovém slovníku potřebné výrazy, správně je vysloví a napíše, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • (P) napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (P) reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat, • (P) píše gramaticky správné věty s důrazem na slovosled, • (P) zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat, • (P) zhotoví projekt na dané téma.	
přesahy	
průřezová témata OSV: SRaSO, PH, KO VMEGS: ES EV: LAPŽP, VČP	

4.1.3 NĚMECKÝ JAZYK

Vyučovací předmět Německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.

Časové, obsahové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk je vyučován v 7. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do čtyř okruhů:

Poslech s porozuměním (PP), Mluvení (M), Čtení s porozuměním (ČP), Psaní (P).

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1.

Předmět je vyučován většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- pomáhá s osvojením si cizího jazyka
- žáky vede k osvojování základních jazykových pojmů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá při odstraňování obavy z komunikace
- nabízí k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat, komunikovat (rozhovory)
- používá k procvičování různé typy textů, záznamů, obrazových materiálů
- vede žáky k samostatnému ústnímu i písemnému projevu na dané téma
- rozvíjí porozumění slyšenému nebo psanému textu podle obtížnosti
- umožňuje předvádět rozhovory v rolích, modelových situacích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmu
- vede žáky k toleranci názorů jiných
- využívá hry pro výuku

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování zásad slušného chování (oslovení, pozdrav apod.)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k samostatnosti
- požaduje pracovat podle pokynů v cizím jazyce
- učí žáky pracovat systematicky
- podporuje využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje používat dvojjazyčný slovník

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, ke zkvalitnění výsledků své práce
- učí žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat

7. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
• (PP, M) rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně, • (PP, M) rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se jeho osoby, rodiny, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (PP) rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, • (M) zapojí se do jednoduchých rozhovorů, • (M) vyjádří pozdrav, představí se, dovede říci, kde bydlí, odkud pochází, • (M) popíše osoby, zvířata, objekty, • (M, P) sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (PP, ČP) rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, • (PP, ČP) rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům, • (PP, ČP) rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • (P) napíše pravopisně správně jednoduchá slova, přepíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, • (P) napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat.	Zvuková podoba jazyka- fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy- domov, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok, zvířata, příroda, realie německy mluvících zemí Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět
přesahy	
průřezová témata OSV: MV VMEGS: ES MuV: LV	

8. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ	
výstupy	učivo
• (PP, M) rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně, • (PP, M) rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se jeho osoby, rodiny, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (PP) rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, • (M) zřetelně vyslovuje slova dané slovní zásoby, • (M) zdokonaluje se ve výslovnosti slov, vět, užívá správnou intonaci a přízvuk, • (M) zapojí se do jednoduchých rozhovorů, • (M) vyjádří pozdrav, představí se, dovede říci, kde bydlí, odkud pochází, • (M) správně vyslovuje čísla od 0 do 100, • (M) popíše osoby, zvířata, objekty apod., • (M, P) sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (PP, ČP) rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, • (PP, ČP) rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům, • (PP, ČP) rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři, • (P) stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (e-mail), • (P) napíše pravopisně správně jednoduchá slova, přepíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, • (P) napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat.	Zvuková podoba jazyka- fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy- domov, rodina, škola, volný čas, povolání, zdraví, nákupy, jídlo, oblékání, obec, kalendářní rok, zvířata, příroda, dopravní prostředky, realie německy mluvících zemí Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět
přesahy	
průřezová témata VMEGS: OES MuV: KD	

9. ROČNÍK

POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, PSANÍ

výstupy	učivo
• (PP, M) rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně, • (PP, M) rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se jeho osoby, rodiny, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, • (PP) rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat, • (M) zřetelně vyslovuje slova dané slovní zásoby, • (M) zdokonaluje se ve výslovnosti slov, vět, užívá správnou intonaci a přízvuk, • (M) zapojí se do jednoduchých rozhovorů, • (M) vyjádří pozdrav, představí se, dovede říci, kde bydlí, odkud pochází, • (M) popíše osoby, zvířata, objekty, trasu apod., • (M, P) používá číslovky větší než sto, pracuje s časovými údaji v průběhu dne, • (M, P) sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, • (M, P) časuje pravidelná, nepravidelná, pomocná a způsobová slovesa, • (M, P) používá předložky se 3. a 4. pádem, • (ČP) čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby, • (PP, ČP) rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům, • (PP, ČP) rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům, • (PP, ČP) rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci, • (P) vyplní základní údaje o sobě ve formuláři,	Zvuková podoba jazyka- fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Grafická podoba jazyka- pravopis slov osvojené slovní zásoby Slovní zásoba- slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Tematické okruhy- domov, rodina, škola, volný čas, povolání, zdraví, nákupy, jídlo, oblékání, obec, kalendářní rok, zvířata, příroda, dopravní prostředky, realie německy mluvících zemí Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět

• (P) stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (e-mail), • (P) napíše pravopisně správně jednoduchá slova, přepíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, • (P) napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KO	
MeV: TMS	

4.2 MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Obsah vzdělávací oblasti

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace je rozdělen na tematické okruhy: Číslo a početní operace, (Číslo a proměnná- 2. stupeň), Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Tematický okruh Číslo a početní operace se zaměřuje na postupné seznámení s čísly, vytváření konkrétních představ o číslech a číselné ose, osvojení matematických operací a jejich užití. Na druhém stupni na tento okruh navazuje a prohlubuje ho Číslo a proměnná, kde si žáci osvojují aritmetické operace.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst či pokles. v dalším období využívají tabulek, diagramů a grafů.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev.

V tematickém okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy se vzdělávání zaměřuje na řešení logických úloh. Žáci se učí řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

4.2.1 MATEMATIKA

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísla. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat a vytvářet různé situace. Umožňuje žákům osvojit si postupně některé matematické algoritmy, terminologie, symboliku a způsoby užití.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Matematika je vyučován v 1. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 4 hodiny týdně
2. ročník: 5 hodin týdně
3. ročník: 5 hodin týdně
4. ročník: 5 hodin týdně
5. ročník: 5 hodin týdně
6. ročník: 5 hodin týdně
7. ročník: 4 hodiny týdně
8. ročník: 5 hodin týdně
9. ročník: 4 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Číslo a početní operace (ČPO)- 1. stupeň

Číslo a proměnná (ČPO)- 2. stupeň

Závislosti, vztahy a práce s daty (Z)

Geometrie v rovině a prostoru (G)

Předmět je vyučován většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá podnětné, zajímavé, logické a problémové úkoly
- vede žáky k osvojení početních operací, k používání správné matematické terminologie, formy výuky propojuje s běžnými situacemi v životě
- vede k vyhledávání podstatných informací
- vede žáky k ověřování si správnosti výsledků
- rozvíjí paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců
- podporuje rozvoj logického myšlení
- vede k sebekontrolě a sebehodnocení
- nabízí účast v matematických soutěžích
- používá názorné pomůcky, kalkulátor, tabulky, výukový software apod.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům úlohy různé náročnosti
- vede žáky k učení se ze svých chyb
- rozvíjí schopnost odhadovat výsledky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k používání správné matematické terminologie
- podporuje čtení slovních úloh s porozuměním
- učí žáky přesně a stručně se vyjadřovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení úloh
- zařazuje práci v různých skupinách
- umožňuje žákovi zažít úspěch a vnímat pokrok
- vede žáky k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává konkrétní příklady z běžného života
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních
- vede žáky k ohleduplnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- předkládá žákům různé názorné pomůcky
- vede žáky k používání pracovních postupů
- vede je k dokončení úkolu, k překonávání překážek
- učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- vede žáky k plnění úkolů v termínu

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky rozlišovat obrazné symboly, porozumět jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišovat symboly s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- umožňuje využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění práce a zkvalitnění výsledků své práce
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

1. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
• (ČPO) používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, • (ČPO) užívá lineární uspořádání do 20; zobrazí číslo na číselné ose, • (ČPO) provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Obor přirozených čísel do 20 – čtení a psaní čísel, rozklad čísel, porovnávání, číselná osa Početní operace 0-20, sčítání a odčítání Vlastností početních operací s přirozenými čísly Slovní úlohy Písemné algoritmy početních operací
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) rozezná, pojmenuje základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci, • (G) porovnává velikost útvarů.	Základní útvary v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) popisuje jednoduché závislosti z praktického života, • (Z) doplňuje tabulky, posloupnost čísel.	Tabulky
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
• (ČPO) používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, • (ČPO) užívá lineární uspořádání do 100; zobrazí číslo na číselné ose, • (ČPO) provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Obor přirozených čísel do 100 – čtení a psaní čísel, rozklad čísel, porovnávání, číselná osa, zaokrouhlování na desítky Početní operace 0-100, sčítání a odčítání, násobení a dělení Vlastností početních operací s přirozenými čísly

	Slovní úlohy Písemné algoritmy početních operací Násobilka 2, 3, 4, 5
přesahy	
průřezová témata OSV: RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel, • (Z) orientuje se v čase.	Tabulky, grafy
přesahy	
průřezová témata OSV: ŘPRD	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci, • (G) porovnává velikost útvarů.	Základní útvary v rovině - čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh Druhy čar, úsečka, rýsování úsečky, práce s pravítkem Základní útvary v prostoru - koule, krychle, kvádr, jehlan, válec
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo

• (ČPO) čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, • (ČPO) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, • (ČPO) užívá lineární uspořádání do 1000; zobrazí číslo na číselné ose, • (ČPO) provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	Obor přirozených čísel do 1000 – čtení a psaní čísel, rozklad čísel, porovnávání, číselná osa, posloupnost čísel, zaokrouhlování na desítky, na stovky Početní operace 0-1000, početní výkony s přirozenými čísly, sčítání a odčítání, násobení a dělení, kontrola výpočtů Vlastností početních operací s přirozenými čísly Slovní úlohy, úlohy typu o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně, Písemné algoritmy početních operací, pořadí výpočtů Malá násobilka Zápis čísel v desítkové soustavě
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času, • (Z) popisuje jednoduché závislosti z praktického života, • (Z) doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Tabulky a grafy, diagramy, jízdní řády Závislosti a jejich vlastnosti
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci, • (G) porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky, • (G) rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Rýsování trojúhelníku, kružnic Značení geometrických útvarů Měření úseček, délka úsečky, přenášení úseček Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Jednotky délky a jejich převody Obvod a obsah obrazce Osově souměrné útvary
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KaK	

4. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
• (ČPO) využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení, • (ČPO) provádí písemné operace v oboru přirozených čísel, • (ČPO) zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel, • (ČPO) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru do 1 000 000.	Obor přirozených čísel do 1 000 000, početní operace, pamětné a písemné násobení a dělení, sčítání a odčítání Násobilka Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Zaokrouhlování na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, odhady Písemné algoritmy početních operací Zlomky, část celku
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KaK	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) vyhledává, sbírá a třídí data.	Závislosti a jejich vlastnosti
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce, • (G) sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníků sečtením déle jeho stran, • (G) sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh Jednotky délky, hmotnosti, objemu a času Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku
přesahy	
průřezová témata	

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• (N) řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy.	Slovní úlohy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD	

5. ROČNÍK

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
• (ČPO) řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel, • (ČPO) modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, • (ČPO) porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel, • (ČPO) přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, • (ČPO) porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	Přirozená čísla do a přes 1 000 000 Celá čísla Desetinná čísla Zlomky Posloupnost přirozených čísel, číselná osa Zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě Početní výkony s přirozenými čísly Odhady výsledků Pořadí výpočtů Písemné algoritmy početních operací Zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: OES	
EV: ZPŽ	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu, • (G) rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Konstrukce čtverce, obdélníku a trojúhelníku Obvod a obsah obrazce Jednotky délky a jejich převody Osa souměrnosti a osově souměrné útvary Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec; síť těles Souřadnice bodů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
(N) řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost
přesahy	
průřezová témata VMEGS: OES EV: ZPŽ	

6. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo
(ČPO) zaokrouhluje desetinná čísla na řád desetin, setin, tisícín a deseti tisícín, (ČPO) písemně sčítá, odečítá, násobí a dělí desetinná čísla, (ČPO) pamětně počítá s vhodnými desetinnými čísly, (ČPO) převádí jednotky délky, hmotnosti, času a obsahu, (ČPO) účelně využívá kalkulátor pro počítání s desetinnými čísly, (ČPO) řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, (ČPO) čte a zapisuje zlomkem část celku, (ČPO) graficky znázorňuje zlomky, (ČPO) pozná desetinný zlomek a převede jej na desetinné číslo a naopak, (ČPO) převádí zlomky na desetinná čísla a naopak, (ČPO) převádí zlomek na smíšené číslo a naopak, (ČPO) porovnává a uspořádává zlomky, (ČPO) sčítá, odečítá, násobí a dělí zlomky, (ČPO) zjednoduší složené zlomky, (ČPO) pozná a pojmenuje přirozené číslo, (ČPO) užívá pojmy násobek a dělitel, (ČPO) užívá znaky dělitelnosti, (ČPO) rozkládá čísla na součin prvočísel, (ČPO) rozezná prvočísla a čísla složená, (ČPO) rozdělí čísla na čísla sudá a lichá, (ČPO) určí násobek a dělitel daného čísla,	Desetinná čísla Dělitelnost přirozených čísel Zlomky

• (ČPO) určí společný násobek a nejmenší společný násobek přirozených čísel, • (ČPO) určí společný dělitel a největší společný dělitel přirozených čísel, • (ČPO) řeší jednoduché slovní úlohy s využitím společného násobku a dělitele.	
přesahy	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) vyhledá a zpracuje data pro určení aritmetického průměru.	Aritmetický průměr
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) v rovině rozezná útvar v úhlu, • (G) narýsuje úhel dané velikosti zadaný ve stupních, • (G) změří úhel pomocí úhlooměru, • (G) rozezná a narýsuje úhel ostrý, pravý, tupý, přímý a plný, • (G) odhaduje velikost úhlu, • (G) graficky sčítá a odečítá úhly, • (G) převádí stupně na minuty a naopak, • (G) písemně sčítá a odečítá úhly zadané ve stupních a minutách, • (G) graficky násobí a dělí úhel a jeho velikost dvěma, • (G) vyznačí vrcholové a vedlejší úhly a určí jejich velikosti, • (G) z praxe rozpozná shodné rovinné útvary (ověří pomocí průsvítky), • (G) rozezná a modeluje souměrné útvary v rovině, • (G) sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti, • (G) určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce, • (G) vyznačí všechny osy souměrnosti u vhodných rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kruh ap.), • (G) třídí a popisuje části trojúhelníka, • (G) ověří pomocí trojúhelníkové nerovnosti možnost konstrukce trojúhelníku,	Úhly Osová souměrnost Trojúhelník

• (G) sestrojí trojúhelník zadaný třemi stranami, • (G) sestrojí výšky a těžnice trojúhelníka, • (G) dbá na kvalitu a přesnost rýsování, • (G) sestrojí osy úhlů a osy stran trojúhelníka, • (G) určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníka, jsou-li dány velikosti zbývajících dvou vnitřních úhlů, • (G) využije znalosti o vrcholových a vedlejších úhlech k dopočítání velikosti vnitřního úhlu v trojúhelníku, • (G) sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku podle pracovního postupu, • (G) z modelů těles pozná a pojmenuje kvádr a krychli, • (G) pojmenuje základní rysy kváдру a krychle, • (G) načrtne obraz kváдру a krychle ve volném rovnoběžném promítání, • (G) sestrojí obraz kváдру a krychle ve volném rovnoběžném promítání podle pracovního postupu, • (G) používá a převádí jednotky objemu, • (G) vypočítá objem a povrch kváдру a krychle, • (G) sestrojí síť kváдру a krychle, • (G) řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kváдру a krychle.	
přesahy	
VV (6. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• (N) užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při doplňování číselných a logických řad s desetinnými čísly, • (N) užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při doplňování číselných a logických řad s přirozenými čísly, • (N) řeší úlohy na prostorovou představivost při řešení úloh se stavbami z jednotkových krychlí,	Číselné řady Stavby z krychlí
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

výstupy	učivo
• (ČPO) řeší jednoduché úlohy, ve kterých využívá matematického oboru celých čísel, • (ČPO) rozlišuje kladná a záporná čísla, • (ČPO) chápe pojem opačné číslo, • (ČPO) určí hodnotu absolutního čísla a chápe její geometrický význam, • (ČPO) sčítá, odečítá, násobí a dělí celá čísla, • (ČPO) v oboru racionálních čísel analyzuje a řeší jednoduché problémy, využívá matematický aparát při modelování konkrétních situací, • (ČPO) zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru, • (ČPO) dělí celek na části v daném poměru, • (ČPO) pracuje s měřítky map a plánů, • (ČPO) řeší úlohy a situace vyjádřené poměrem, • (ČPO) využívá trojčlenku při řešení slovních úloh na přímou a nepřímou úměrnost, • (ČPO) chápe pojem procento, • (ČPO) užívá základní pojmy procentového počtu, • (ČPO) vyjádří část celku pomocí procent, • (ČPO) chápe pojem promile, • (ČPO) řeší slovní úlohy a úlohy z praxe s využitím procent a promilí, • (ČPO) při počítání s procenty provádí odhady, • (ČPO) užívá různé způsoby vyjádření vztahu celek - část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem a procentem.	Celá čísla Racionální čísla Poměr Měřítko plánu a mapy Trojčlenka Procenta
přesahy	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) určí vztah přímé a nepřímé úměrností, • (Z) vyjádří funkční vztah rovnicí, tabulkou a grafem.	Přímá a nepřímá úměrnost
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo

• (G) rozpozná shodné útvary (odhadem i za použití průsvitky), • (G) sestrojí trojúhelník z daných prvků podle vět o shodnosti trojúhelníků, • (G) dbá na kvalitu a přesnost rýsování, • (G) rozpozná a popíše útvar rovnoběžníku, • (G) rozlišuje různé typy rovnoběžníků, • (G) sestrojí rovnoběžník ze zadaných prvků, • (G) odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, • (G) rozpozná a pojmenuje lichoběžník, • (G) sestrojí lichoběžník z daných prvků, • (G) vypočítá obvod a obsah lichoběžníku, • (G) na konkrétních obrázcích a úlohách rozpozná středově souměrné rovinné útvary, • (G) načrtne a sestrojí obraz středově souměrného rovinného útvaru.	Shodnost trojúhelníků Rovnoběžník Lichoběžník Středová souměrnost
přesahy	
VV (7. ročník) : Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• (N) užívá logickou úvahu při řešení logických řad zadaných zlomkem.	Číselné řady
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo

• (ČPO) chápe pojem n-té mocniny a odmocniny, • (ČPO) popíše části mocniny a odmocniny, • (ČPO) čte a zapisuje druhé mocniny a odmocniny přirozených čísel, • (ČPO) určí z paměti známé druhé odmocniny vhodných čísel, • (ČPO) určí druhou mocninu a odmocninu čísla pomocí tabulek, pomocí kalkulačků, • (ČPO) užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech, • (ČPO) chápe pojem reálné číslo, • (ČPO) chápe pojem n-té mocniny a odmocniny, • (ČPO) zapíše číslo ve tvaru "$a \cdot 10^n$", kde n je přirozené číslo a $-10 < a < 10$, • (ČPO) chápe pojem výraz, číselný výraz a výraz s proměnnou, • (ČPO) zapíše slovní text pomocí výrazu, • (ČPO) chápe pojem mnohočlenu, • (ČPO) mnohočleny sčítá, odečítá, násobí a vytýká před závorku, • (ČPO) k rozkladu na součin užívá vzorců pro druhé mocniny dvojčlenů a vzorce součinu součtu a rozdílu dvojčlenů, • (ČPO) užívá a zapisuje vztah rovnosti - rovnice, • (ČPO) rozumí ekvivalentním úpravám, • (ČPO) řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav, • (ČPO) provádí zkoušku řešení rovnice, • (ČPO) jednoduché slovní úlohy zapisuje jako lineární rovnice, • (ČPO) řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic.	Mocniny a odmocniny Lineární rovnice Výrazy
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo

• (G) rozliší odvěsny a přepony v pravoúhlém trojúhelníku, • (G) rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty, • (G) využívá poznatků o Pythagorově větě ve slovních úlohách, • (G) využívá Pythagorovy věty pro zjištění, zda je trojúhelník pravoúhlý, • (G) narýsuje kruh a kružnici, • (G) určí a sestrojí vzájemnou polohu přímky a kružnice, • (G) určí a sestrojí vzájemnou polohu dvou kružnic, • (G) vypočítá obvod a obsah kruhu, • (G) charakterizuje válec, • (G) načrtne válec ve volném rovnoběžném promítání, • (G) narýsuje síť válce, • (G) vypočítá povrch a objem válce a výpočtů využije ve slovních úlohách, • (G) využívá znalostí o rovinných útvorech v konstrukčních úlohách, • (G) zakreslí množiny všech bodů dané vlastnosti, • (G) zkonstruuje trojúhelník pomocí Thaletovy kružnice, • (G) načrtne obraz tělesa ve volném rovnoběžném promítání, • (G) rozezná a pojmenuje hranol, • (G) vypočítá povrch a objem hranolu, výpočtů využívá při řešení úloh.	Pythagorova věta Kruh a kružnice Válec Konstrukční úlohy Hranoly
přesahy	
D (6. ročník): Nejstarší civilizace	
průřezová témata	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• (N) využívá znalostí o rovinných útvorech v konstrukčních úlohách.	Konstrukční úlohy
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

ČÍSLO A PROMĚNNÁ	
výstupy	učivo

• (ČPO) rozliší mezi výrazy lomený výraz, • (ČPO) určí podmínky řešitelnosti lomeného výrazu, • (ČPO) krátí a rozšiřuje lomený výraz číslem i výrazem, • (ČPO) sčítá a odečítá lomené výrazy, • (ČPO) násobí a dělí lomené výrazy, • (ČPO) zjednoduší složený lomený výraz, • (ČPO) řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli, • (ČPO) řeší slovní úlohy s rovnicemi s neznámou ve jmenovateli, • (ČPO) používá metodu sčítací i dosazovací k řešení soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, • (ČPO) řeší typové úlohy (úlohy o směsích, pohybu a společné práci) řešitelné soustavou rovnic, • (ČPO) používá základní pojmy z finanční matematiky, • (ČPO) řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování.	Lomené výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic Základy z finanční matematiky
přesahy	
průřezová témata	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
• (Z) zakreslí body v pravoúhlé soustavě souřadnic, • (Z) chápe pojem funkce, • (Z) rozlišuje lineární a nelineární funkce, • (Z) sestaví tabulku, určí rovnici a zakreslí graf lineární funkce, • (Z) užívá funkční vztahy při řešení úloh.	Funkce
přesahy	
průřezová témata	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
• (G) rozliší shodné a podobné útvary, • (G) užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách, • (G) charakterizuje a rozliší kužel, jehlan, kouli, • (G) načrtne síť kužele a jehlanu, • (G) vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule, výpočtů využije ve slovních úlohách.	Podobnost Jehlan, kužel, koule
přesahy	

průřezová témata	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
• (N) modeluje kužel, jehlan, kouli.	Jehlan, kužel, koule
přesahy	
průřezová témata	

4.3 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Pomocí aktivních činností se žáci učí orientovat ve světě informací, tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti.

Obsah vzdělávací oblasti:

4.3.1 INFORMATIKA

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Informatika je vyučován ve 4. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

- 4. ročník: 1 hodina týdně
- 5. ročník: 1 hodina týdně
- 6. ročník: 1 hodina týdně
- 7. ročník: 1 hodina týdně
- 8. ročník: 1 hodina týdně
- 9. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast je rozdělena do čtyř tematických okruhů:

Data, informace a modelování (DIM), Algoritmizace a programování (AP), Informační systémy (IS), Digitální technologie (DT).

Na 1. stupni si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Žáci se učí pracovat s digitálními technologiemi. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Výuka probíhá v odborné učebně Informatiky, na každého žáka připadá jeden počítač s připojením k internetu.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojení praktických dovedností při práci s informačními technologiemi
- předkládá podnětné, zajímavé, logické a problémové úkoly
- vede k vyhledávání podstatných informací
- podporuje rozvoj logického myšlení
- vede k sebekontrolě a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům úlohy různé náročnosti
- vede žáky k učení se ze svých chyb
- učí žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky přesně a stručně se vyjadřovat
- učí žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie
- vede žáky k bezpečné, vhodné a obezřetné elektronické komunikaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení úloh
- umožňuje žákovi zažít úspěch a vnímat pokrok
- vede žáky k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k ohleduplnosti
- učí žáky respektovat výsledky práce druhého
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony
- vyžaduje dodržování obecných morálních zákonů (citace zdroje, hesla, SW)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede je k dokončení úkolu, k překonávání překážek
- vede žáky k plnění úkolů v termínu a dodržování vymezených pravidel
- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost, či řešený problém použít
- učí získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učí vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- pomáhá chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, učí je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; vyžaduje při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

4. ROČNÍK

DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (DIM) uvede příklady dat, které ho obklopují, • (DIM) sbírá data, • (DIM) zaznamená data, • (DIM) vyslovuje odpovědi na základě dat, • (DIM) sdělí informaci obrázkem, • (DIM) předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel, • (DIM) zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text, • (DIM) zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky, • (DIM) znázorní skutečnost pomocí obrázkových modelů, • (DIM) vyčte informace z daného modelu.	Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum), záznam, hodnocení, vyvození závěrů Kódování a přenos dat: značky, piktogramy, symboly, kódy, sdílení, přenos a ochrana informace Přenos na dálku, šifra (pozpátku, zepředu a zezadu) Rastrová a vektorová grafika Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrázkových modelů (myšlenková a pojmová mapa, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

přesahy
průřezová témata OSV: RSP, KO MeV: TMS, PRT

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (AP) popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení, • (AP) sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů, • (AP) v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, • (AP) používá opakování, • (AP) ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Krokování Programovací prostředí Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Oprava chyb v příkazech
přesahy	
průřezová témata OSV: KR	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• (IS) v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, • (IS) zaznamená do existující tabulky nebo seznamu data.	Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
přesahy	
průřezová témata	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
• (DT) pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží, • (DT) zná základní části počítače, • (DT) najde, spustí a používá aplikaci, kterou potřebuje k práci, • (DT) vysvětlí, co je program,	Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat; otevírání souborů; ovládání myši; kreslení čar, vybarvování; používání ovladačů; kreslení bitmapových obrázků; psaní slov na klávesnici; editace textu; práce

• (DT) ovládá základní prvky v uživatelském rozhraní (ovládání oken), • (DT) ovládá práci s myší, • (DT) edituje digitální text, • (DT) vytvoří a upraví obrázek s využitím základních nástrojů, • (DT) využívá základní klávesy klávesnice, základní klávesové zkratky, • (DT) přehraje zvuk či video, • (DT) uloží svoji práci do souboru, otevře soubor, • (DT) propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí, • (DT) dodržuje bezpečnostní pravidla a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi, • (DT) pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj, • (DT) rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	s obrázkem; přehrávání zvuku; ergonomie práce s digitálními technologiemi Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí (základní principy činnosti) Bezpečnost: pravidla bezpečné práce; uživatelské účty; hesla
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK

DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (DIM) sbírá data, • (DIM) zaznamená data, • (DIM) vyčte informace z daného modelu, • (DIM) vyslovuje odpovědi na základě dat, • (DIM) zakóduje/ dekoduje text (obrázek), • (DIM) pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty, • (DIM) pomocí obrázku znázorní jev, • (DIM) pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.	Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochrana informace Modelování: obrázkové modely, znázornění, porovnávání, vysvětlování jevů
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KO	
MeV: TMS, PRT	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo

• (AP) v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy, • (AP) rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát, • (AP) vytvoří a použije nový blok, • (AP) ověří správnost jím navrženého postupu či programu, • (AP) v programu najde a opraví v něm případnou chybu, • (AP) vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky, • (AP) přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky, • (AP) rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit.	Programování: experimentování a objevování, opakování, podprogramy, vlastní bloky Kontrola správnosti a efektivity řešení Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Vlastní bloky a jejich vytváření
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR, ŘPRD	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• (IS) nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky, • (IS) určí, jak spolu prvky souvisí, • (IS) pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, • (IS) orientuje se v prostředí síťového disku, • (IS) doplní posloupnost prvků, • (IS) vytvoří tabulku, • (IS) umístí data správně do tabulky, • (IS) doplní prvky v tabulce, • (IS) v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný, • (IS) hodnotí získaná data.	Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu
přesahy	
průřezová témata	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo

• (DT) najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu, • (DT) najde, spustí a používá aplikaci, kterou potřebuje k práci, • (DT) uloží a otevře soubor/ dokument, • (DT) propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí, • (DT) dodržuje bezpečnostní pravidla pro hesla a uživatelské účty, • (DT) pojmenuje nejběžnější periferie a vysvětlí jejich funkci, • (DT) ovládá základní prvky v uživatelském rozhraní (ovládání oken), • (DT) dodržuje bezpečnostní pravidla a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi, • (DT) rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí (základní principy činnosti) Bezpečnost: pravidla bezpečné práce; uživatelské účty; hesla
přesahy	
průřezová témata	
MeV: KČVMS, SMS, VAMS	

výstupy	učivo
• orientuje se v okně textového editoru, • píše jednoduché texty s využitím diakritiky a interpunkce, • užívá estetická a typografická pravidla, • vkládá do textu obrázky, upravuje je, • vytváří tabulky.	Textový editor
přesahy	
průřezová témata	

6. ROČNÍK

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (DIM) vyhledá informace z různých informačních zdrojů, porovnává je, kopíruje a upravuje, • (DIM) najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf),	Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků,

• (DIM) popíše pravidla uspořádání v existující tabulce, • (DIM) odpoví na otázky na základě dat v tabulce, • (DIM) zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady, • (DIM) zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • (DIM) zakóduje v obrázku barvy více způsoby, • (DIM) zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů, • (DIM) zjednoduší zápis textu a obrázku, ověří úplnost zápisu, • (DIM) ke kódování využívá i binární čísla, • (DIM) vysvětlí známé modely a některé použije i v běžném životě.	zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (AP) v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, • (AP) po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, • (AP) používá opakování a cyklus, • (AP) ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, • (AP) rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • (AP) vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, • (AP) vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.	Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola řešení: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etiketa programátora
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR, KO, ŘPRD	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• (IS) popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují, • (IS) pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva, • (IS) najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), • (IS) odpoví na otázky na základě dat v tabulce, • (IS) popíše pravidla uspořádání v existující tabulce, • (IS) doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznam, • (IS) navrhne tabulku pro záznam dat, • (IS) propojí data z více tabulek či grafů.	Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
přesahy	
průřezová témata	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
• (DT) vysvětlí pojmy hardware, software, procesor, operační paměť, úložiště, programy, dokumenty, • (DT) vyjmenuje některé operační systémy, • (DT) aktualizuje aplikace, • (DT) ví o obchodech s aplikacemi, • (DT) zopakuje si práci s programy (spuštění, přepínání, ukončení), • (DT) orientuje se v souborech a složkách, • (DT) vytvoří, otevře, uloží, přejmenuje soubor, složku, dokument, • (DT) uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory, • (DT) vybere vhodný formát pro uložení dat, • (DT) komunikuje pomocí emailu, • (DT) vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě, • (DT) vysvětlí zjednodušeně princip internetu, fungování webu, • (DT) ví, co je vyhledávač, prohlížeč, link, doména, cloud, atd. • (DT) porovná různé metody zabezpečení účtů, • (DT) zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, ukončí program bez odezvy,	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy-funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů Počítačové sítě: typy, služby, význam počítačových sítí, fungování sítě- klient, server; struktura a principy internetu; web-fungování webu; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením-nepropojení, program bez odezvy Bezpečnost: cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace; zabezpečení digitálních zařízení a dat Digitální identita: digitální stopa

• (DT) ví, k čemu slouží antivirový program, • (DT) zopakuje si a dodržuje pravidla pro tvorbu hesel.	
přesahy	
průřezová témata	
MeV: KČVMS, SMS, VAMS, TMS, PRT	

výstupy	učivo
• pracuje ve zvoleném editoru- píše texty, upravuje, vkládá obrázky, hypertextové odkazy, vytváří tabulky, • upravuje dokument podle estetických a typografických pravidel.	Textový editor Word Editor prezentací
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (DIM) získá z dat informace, • (DIM) třídí, zaznamená, porovná data, • (DIM) používá různé možnosti kódování a šifrování, • (DIM) dekóduje a dešifruje text, obrázky, • (DIM) čte informace z grafů a schémat, • (DIM) v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku, • (DIM) vysvětlí známé modely jevů, situací, činností, • (DIM) pomocí ohodnocených grafů řeší problémy, • (DIM) pomocí orientovaných grafů řeší problémy.	Data, informace: sběr, záznam, proces komunikace, kompletnost, chyby Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky, jednoduché šifry a jejich limity Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (AP) v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, • (AP) po přečtení programu vysvětlí, co vykoná,	Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu

• (AP) používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna, • (AP) vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech, • (AP) používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • (AP) ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • (AP) spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav.	Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etiketa programátora
přesahy	
průřezová témata OSV: KR, ŘPRD MeV: PRT	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• (IS) popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují, • (IS) pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva, • (IS) najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), • (IS) odpoví na otázky na základě dat v tabulce, • (IS) uspořádá data přehledně do tabulky, • (IS) připiše do tabulky dat nový záznam.	Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel
přesahy	
průřezová témata MeV: KČVMS, SMS, VAMS, TMS	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
• (DT) na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat, • (DT) vybere vhodný formát pro uložení dat, • (DT) aktualizuje aplikace,	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy-funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace

• (DT) zopakuje si práci s programy (spuštění, přepínání, ukončení), • (DT) orientuje se v souborech a složkách, • (DT) vytvoří, otevře, uloží, přejmenuje soubor, složku, dokument, • (DT) uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory, • (DT) vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě, • (DT) spravuje sdílení souborů, • (DT) pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy, • (DT) komunikuje pomocí e-mailu a dodržuje zásady netikety, • (DT) porovná různé metody zabezpečení účtů, • (DT) diskutuje o cílech a metodách hackerů, • (DT) zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.	v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka Počítačové sítě: typy, služby, význam počítačových sítí, fungování sítě- klient, server; struktura a principy internetu; web-fungování webu; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením- nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost: cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat- aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální identita: digitální stopa- sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu
přesahy	
průřezová témata	

výstupy	učivo
• pracuje ve zvoleném textovém editoru- píše texty, upravuje, vkládá obrázky, hypertextové odkazy, vytváří tabulky, • upravuje dokument podle estetických a typografických pravidel.	Textový editor Word Editor prezentací
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (DIM) získá z dat informace, • (DIM) třídí, zaznamená, porovná data,	Data, informace: sběr, záznam, proces komunikace, kompletnost, chyby

• (DIM) čte informace z grafů a schémat, • (DIM) vytvoří grafy a schémata.	Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; jednoduché šifry a jejich limity Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (AP) v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému, • (AP) po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, • (AP) vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní, • (AP) sestaví strukturovaný postup pro řešení problému ve více variantách, • (AP) používá podmínky pro větvení programu, cykly, vlastní bloky, • (AP) používá souřadnice pro programování postav, • (AP) vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, • (AP) ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby, • (AP) orientuje se v základních pojmech autorského práva a licencí CC.	Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etiketa programátora
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR, ŘPRD	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• (IS) najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf), • (IS) odpoví na otázky na základě dat v tabulce, • (IS) uspořádá data přehledně do tabulky, podle daného kritéria, • (IS) používá filtr na výběr dat z tabulky, • (IS) používá k výpočtům funkce a vzorce,	Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat;

• (IS) ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.	práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
přesahy	
průřezová témata	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
• (DT) zopakuje si součásti počítače, • (DT) vysvětlí zjednodušeně princip fungování počítače, • (DT) orientuje se v souborech a složkách, pracuje s nimi, • (DT) orientuje se v nejčastěji používaných dokumentech, • (DT) umí zkomprimovat soubory, • (DT) seznámí se s novými technologiemi, • (DT) komunikuje pomocí e-mailu a dodržuje zásady netikety, • (DT) vysvětlí, z čeho se skládá a jak funguje počítačová síť, • (DT) vysvětlí princip internetu, • (DT) zopakuje si pojmy týkající se internetu (vyhledávač, prohlížeč, webové stránky, odkaz, URL, doména apod.), • (DT) spravuje sdílení souborů, • (DT) poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače, • (DT) usměrní svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat (aktualizace, antivir, firewall, práce s hesly, dvoufaktorová autentizace, šifrování komunikace, záloha dat), • (DT) ví, co je digitální stopa a jak vzniká, • (DT) seznámí se s pojmem digitální identita, • (DT) ověří si věrohodnost informací z více zdrojů.	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy-funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka Počítačové sítě: typy, služby, význam počítačových sítí, fungování sítě- klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web- fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením- nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost: útoky- cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat- aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální identita: digitální stopa- sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a

	trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
přesahy	
průřezová témata MeV: KČVMS, SMS, VAMS, TMS, PRT	

výstupy	učivo
• zvládá základní práci s MS Office, • upravuje dokument podle estetických a typografických pravidel.	MS Office
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (DIM) získá z dat informace, • (DIM) interpretuje data, • (DIM) vytvoří grafy a schémata.	Data, informace: sběr, záznam, proces komunikace, kompletnost, chyby Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
přesahy	
průřezová témata	

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (AP) v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému, • (AP) sestaví strukturovaný postup pro řešení problému ve více variantách, • (AP) používá podmínky pro větvení programu, cykly, vlastní bloky, souřadnice pro programování postav, proměnné,	Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné

• (AP) ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby.	Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etiketa programátora
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR, ŘPRD	

INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
výstupy	učivo
• (IS) nastaví zobrazení, řazení, filtrování dat v tabulce, • (IS) využívá funkce pro automatizaci zpracování dat, • (IS) uspořádá data přehledně do tabulky, podle daného kritéria, • (IS) evidenci vyzkouší, zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu.	Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
přesahy	
průřezová témata	

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE	
výstupy	učivo
• (DT) vysvětlí pojmy (hardware, software, operační systém apod.) a princip fungování počítače, • (DT) orientuje se v souborech a složkách, dokumentech, pracuje s nimi, • (DT) umí zkomprimovat soubory, • (DT) zná bezpečnostní rizika spojená s instalací aplikací a programů, • (DT) seznámí se s novými technologiemi,	Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy-funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka

• (DT) vysvětlí, z čeho se skládá a jak funguje počítačová síť, • (DT) vysvětlí princip internetu, • (DT) zopakuje si pojmy týkající se internetu (vyhledávač, prohlížeč, webové stránky, odkaz, URL, doména apod.), • (DT) vysvětlí princip cloudových aplikací, pracuje v cloudu, • (DT) poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače, • (DT) usměrní svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat (aktualizace, antivir, firewall, práce s hesly, dvoufaktorová autentizace, šifrování komunikace, záloha dat), • (DT) ví, co je digitální stopa a jak vzniká, • (DT) seznámí se s pojmem digitální identita, • (DT) ověří si věrohodnost informací z více zdrojů.	Počítačové sítě: typy, služby, význam počítačových sítí, fungování sítě- klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web- fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením- nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení Bezpečnost: útoky- cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat- aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat Digitální identita: digitální stopa- sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
přesahy	
průřezová témata	
MeV: KČVMS, SMS, VAMS, TMS, PRT	

výstupy	učivo
• zvládá základní práci s MS Office, • upravuje dokument podle estetických a typografických pravidel.	MS Office
přesahy	
průřezová témata	

4.4 ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody,

kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově).

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

4.4.1 PRVOUKA

Charakteristické pro výuku Prvouky v tomto období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Prvouka se vyučuje v 1. – 3. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 2 hodiny týdně

2. ročník: 2 hodiny týdně

3. ročník: 3 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme (MKZ), Lidé kolem nás (LKN), Lidé a čas (LČ), Rozmanitost přírody (RP), Člověk a jeho zdraví (ČZ).

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou pozorovat věci a jevy na vycházkách, exkurzích, při pokusech, při zacházení s nástroji a předměty. Činnostní vyučování v Prvouce podněcuje aktivitu všech žáků.

Žáci pracují ve třídě, počítačové učebně nebo v přírodě v okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace, k jejich pochopení, propojení a systematizaci využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- nabízí různé způsoby, metody a strategie učení
- umožňuje samostatné pozorování a porovnávání získaných výsledků
- vede žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii) a následné prezentaci před spolužáky (referáty)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje
- učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- nabízí různé zdroje informací, které mohou napomáhat řešení problému a ověřování správnosti řešení
- vede žáky ke spolupráci s ostatními

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky přesně, spisovně, stručně a správně se vyjadřovat
- při práci ve skupinách vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení úloh
- zařazuje práci v různých skupinách
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- vede žáky k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává konkrétní příklady z běžného života

- vede žáky k ochraně a ohleduplnosti ke kulturním a přírodním památkám včetně životního prostředí
- seznamuje žáky se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy
- seznamuje žáky s kulturními tradicemi a historickým dědictvím
- rozvíjí schopnost prezentovat svoji práci
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- environmentální výchovou podporuje ekologické cítění
- propojuje s praktickým životem
- vede žáky k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a aktivnímu přístupu ke zdraví
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu
- pomáhá utvářet si pracovní návyky při samostatné i týmové činnosti
- vede je k dokončení úkolu, k překonávání překážek

Kompetence digitální

Učitel:

- pracuje s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnice
- učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat informace
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací

1. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• (MKŽ) orientuje se v budově školy, v nejbližším okolí školy, • (MKŽ) dokáže se připravit na vyučování, zvládá základní režimové návyky, • (MKŽ) dbá na bezpečnost při cestě do školy a ze školy, • (MKŽ) pojmenuje obec, ve které žije a ulici, ve které bydlí.	Domov - náš dům, naše rodina Škola - cesta do školy, orientace v okolí školy, chování ve škole Obec - místo, kde žiji, význačné orientační body, riziková místa Bezpečná cesta do školy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	
MuV: LV	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• (LKN) rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků,	Rodina Soužití lidí - příbuzenské vztahy, vzájemné chování, pomoc rodičům

• (LKN) projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům, • (LKN) zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky, • (LKN) aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni, • (LKN) uvede a zdůvodní pravidla třídy, • (LKN) ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce, • (LKN) rozliší nesprávné chování u sebe i jiných.	Chování lidí – pravidla slušného chování
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL	
MuV: LV, M	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
• (LČ) vyjmenuje dny v týdnu, • (LČ) rozlišuje čas práce a odpočinku, • (LČ) určí celé hodiny, • (LČ) na příkladech porovnává odlišnosti života lidí, • (LČ) vypráví o zvycích a práci lidí, • (LČ) rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti.	Orientace v čase - rok, měsíce, hodiny, režim dne, čtyři roční období Současnost, přítomnost a minulost v našem životě
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (RP) rozpozná roční období, • (RP) pozná dané rostliny, • (RP) porovná chování živočichů v závislosti na ročním období, • (RP) pozoruje, popíše, porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, • (RP) vymezí živočichy domácí a volně žijící, • (RP) dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na nich.	Látky a jejich vlastnosti Střídání ročních období Rostliny - části rostlin, plody Živočichové - domácí zvířata, živočichové volně žijící
přesahy	

průřezová témata EV: E, VČP

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČZ) dodržuje základní hygienické návyky, • (ČZ) rozpozná základní části lidského těla, • (ČZ) dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, • (ČZ) chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, • (ČZ) v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi, • (ČZ) reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, • (ČZ) rozezná nebezpečí různého charakteru, • (ČZ) využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, • (ČZ) uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.	Péče o zdraví, zdravá výživa, hygienické návyky Lidské tělo - základní části Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení Bezpečné chování v silničním provozu, chodec, cestující (bezpečnostní prvky)
přesahy	
průřezová témata OSV: SaS, SRaSO, PH	

2. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• (MKŽ) orientuje se v okolí školy a svého bydliště, • (MKŽ) připravuje se na vyučování podle rozvrhu, • (MKŽ) pamatuje si adresu svého bydliště, • (MKŽ) seznamuje se s pravidly silničního provozu, • (MKŽ) pojmenuje důležité dopravní značky, • (MKŽ) dokáže pojmenovat a ukázat specifické orientační body v okolí bydliště, • (MKŽ) rozliší možná nebezpečí v okolí školy.	Domov - adresa bydliště, orientace v místě bydliště Škola - rozvrh hodin, plán okolí školy Obec - orientační body v obci, Okolní krajina - světové strany, orientace v okolní krajině Bezpečnost v dopravě na chodníku a na silnici, dopravní značky
přesahy	
průřezová témata	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo

• (LKN) vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny, uvědomuje si věkové rozdíly a poslušnost, • (LKN) samostatně rozlišuje zásady správného chování, respektuje školní řád, • (LKN) podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel, • (LKN) odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Rodina - širší příbuzenstvo Povolání Chování lidí - vztahy mezi lidmi ve škole, školní řád, vlastnosti lidí, ohleduplnost Právo a spravedlnost - chování ve škole a mimo školu
přesahy	
průřezová témata OSV: HPPE, SaS, PL, MV VDO: OSŠ MuV: LV	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
• (LČ) vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok, • (LČ) posoudí poslušnost včera, dnes, zítra, • (LČ) rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt, • (LČ) na příkladech porovnává minulost a současnost, • (LČ) pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije.	Orientace v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina Současnost, přítomnost a minulost v našem životě - zvyky a tradice Regionální památky - historické a kulturní památky obce
přesahy	
průřezová témata	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo

• (RP) určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, • (RP) uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, • (RP) pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích, • (RP) pozoruje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách, • (RP) opakuje a upevňuje si a rozšiřuje poznatky o živočiších, • (RP) popíše základní části rostliny, • (RP) popíše jednotlivé části těla, • (RP) rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročních obdobích, zná jejich význam pro člověka, • (RP) dbá na dodržování pravidel správného chování v přírodě, • (RP) aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí.	Látky a jejich vlastnosti Rostliny Živočichové Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata OSV: SaS EV: E, ZPŽ, LAPŽP, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČZ) dodržuje základní hygienické návyky, • (ČZ) orientuje se v režimu dne, rozpozná dobu práce a povinností od doby odpočinku, • (ČZ) projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, • (ČZ) jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných, • (ČZ) odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, • (ČZ) dokáže přivolat pomoc pro sebe i pro jiné lidi v případě nebezpečí, • (ČZ) reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, • (ČZ) adekvátně poskytuje pomoc.	Péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne Lidské tělo Osobní bezpečí - zásady bezpečného chování Návykové látky a zdraví - alkohol, kouření, drogy Situace hromadného ohrožení Předcházení rizikovým situacím v dopravě
přesahy	
průřezová témata OSV: SaS	

3. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• (MKŽ) vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo, • (MKŽ) začlení obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, • (MKŽ) rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, • (MKŽ) pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	Domov, prostředí domova Obec - obec a okolí, krajina, plán, zajímavosti, historie, světové strany Okolní krajina (místní oblast, region) - začlenění obce do kraje Mapy obecně zeměpisné a tematické Pravidla chování na chodníku, na zastávce, vozovce, v dopravním prostředku
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, VČP	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• (LKN) vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci, • (LKN) rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, • (LKN) snaží se obhájit při konkrétní činnosti své názory, • (LKN) osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým, • (LKN) přizná svou chybu, učí se domluvě na společném postupu, řešení problému v kolektivu.	Soužití lidí - mezilidské vztahy, principy demokracie Chování lidí - etické zásady, zvládání vlastní emocionality; Rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům, prevence, šikana, kyberšikana, trestné činy Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, PL, MV	
VDO: OSŠ	
MuV: LV	
EV: LAPŽP	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
• (LČ) orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce, • (LČ) konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast, • (LČ) pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Státní svátky, významné dny

• (LČ) uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí.	
přesahy	
průřezová témata	

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (RP) rozlišuje prvky živé a neživé přírody, • (RP) určí a roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků, • (RP) uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, • (RP) provádí jednoduché pokusy u skupiny látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, • (RP) zkoumá vlastnosti vody, vzduchu a půdy, • (RP) hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život, • (RP) změří základní veličiny pomocí jednotkových nástrojů a přístrojů, • (RP) zkoumá základní společenstva v daných lokalitách regionu, • (RP) seznamuje se se základními znaky života, • (RP) k určování organismů využívá různé zdroje informací, • (RP) rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak.	Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, základní veličiny, měření Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy, koloběh vody v přírodě, význam pro život Nerosty, horniny, půda Vesmír a Země – den a noc, střídání ročních období Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, živá a neživá příroda Rostliny, houby, živočichové – společné znaky živých organismů Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, KaK	
EV: E, ZPŽ, LAPŽP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČZ) uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, • (ČZ) dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění, • (ČZ) osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek,	Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, pitný režim, Lidské tělo - stavba, nejdůležitější vnější a vnitřní orgány Návykové látky a zdraví a závislosti – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace

• (ČZ) seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry, • (ČZ) reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	prostřednictvím elektronických médií, prevence kyberšikany Osobní bezpečí - integrovaný záchranný systém, zdraví, nemoc, úraz, ošetření drobných poranění Situace hromadného ohrožení - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Bezpečné chování v silničním provozu
přesahy	
průřezová témata OSV: HPPE, SaS, PH, PL EV: VČP	

4.4.2 PŘÍRODOVĚDA

V oboru Přírodověda se žáci učí pozorovat, objevovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sami sebe, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi. Učí se poznávat, že Země a život na ní tvoří jediný celek, že všechny jevy a děje spolu souvisí a jsou v rovnováze a jakékoli narušení může být pro další život rozhodující. Všechny poznatky i souvislosti vycházejí z pozorování skutečných jevů, z prožitků a zkušeností žáků, jejich života, ale i z modelových situací a pokusů.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.

Časová dotace je následující:

4. ročník: 2 hodiny týdně

5. ročník: 2 hodiny týdně

Předmět je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do dvou tematických okruhů: Rozmanitost přírody (RP) a Člověk a jeho zdraví (ČZ).

Žáci pracují ve třídě, počítačové učebně nebo v přírodě v okolí školy.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace,
- učí využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- učí žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- motivuje žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
- vede žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii/ literatuře) a následné prezentaci před spolužáky (referáty)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá metody výuky vedoucí k samostatnému objevování, řešení a utváření závěrů
- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje
- učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- učí je správně se rozhodovat v dané situaci
- nabízí různé zdroje informací, které mohou napomáhat řešení problému a ověřování správnosti řešení
- vede žáky ke spolupráci s ostatními

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje diskuze, vlastní prezentace
- učí žáky přesně, spisovně, stručně a správně se vyjadřovat
- při práci ve skupinách vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení úloh
- zařazuje práci v různých skupinách
- umožňuje žákovi zažít úspěch a vnímat jeho pokrok
- vede žáky k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává konkrétní příklady z běžného života
- vede žáky k ochraně a ohleduplnosti k přírodě a životnímu prostředí
- seznamuje žáky se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy
- učí žáky rozhodovat a jednat v situaci ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i v ohrožení zdraví a bezpečnosti druhých lidí
- rozvíjí schopnost prezentovat svoji práci
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům naučit se bezpečně a účinně používat pomůcky
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel, k plnění povinností
- pomáhá žákům utvářet správné pracovní návyky

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- pracuje s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnice
- učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat informace
- nabízí žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií) a výsledků jednoduchých pokusů
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazuje relaxační činnosti a vede žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií

4. ROČNÍK

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (RP) rozlišuje živou a neživou přírodu, • (PR) dokáže charakterizovat některá společenstva, les, louka, potok a rybník, zahrada, pole, • (PR) objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnostmi člověka, • (PR) zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy, • (RP) založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Živá příroda – rostliny, houby, živočichové Neživá příroda – voda, vzduch, horniny a nerosty, půda, světlo a teplo ze Slunce Ekosystémy v České republice Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě, Ochrana přírody Pokusy a měření
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, LAPŽP, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

• (ČZ) uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, • (ČZ) vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Telefonní čísla tísňového volání, integrováný záchranný systém, správné přivolání lékařské pomoci, hasičů, policie Bezpečně na jízdě kole Ošetření drobných úrazů a poranění, poskytnutí první pomoci Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení; Osobní bezpečí, šikana, kyberšikana, prevence, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
přesahy	
průřezová témata OSV: PH MuV: LV EV: ZPŽ	

5. ROČNÍK

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (RP) rozlišuje přírodu živou a neživou, • (RP) vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období, • (RP) porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy, • (RP) zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat, • (RP) uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí.	Člověk a jeho vliv na přírodu Podmínky života na Zemi Živá a neživá příroda Vesmír, živá planeta Země, Sluneční soustava Počasí a podnebí Ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata VMEGS: OES EV: E, ZPŽ, LAPŽP, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

• (ČZ) účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob, • (ČZ) využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života, • (ČZ) rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození, • (ČZ) předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek, • (ČZ) uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, • (ČZ) rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Péče o zdraví, režim dne, práce a odpočinek správná výživa, sportování Nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi, prevence nemocí a úrazů, poskytování první pomoci Jak se člověk vyvíjí Orgánové soustavy a jejich funkce Mimořádné události a rizika ohrožení Návykové látky, závislosti a zdraví Chodíme, jezdíme, cestujeme podle pravidel silničního provozu Osobní bezpečí, šikana, týrání, zneužívání, krizové situace, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Peníze a my, hospodaření s penězi
přesahy	
průřezová témata	
MuV: EP	
EV: ZPŽ, VČP	

4.4.3 VLASTIVĚDA

Vlastivěda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějepisné, zeměpisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku.

Časová dotace je následující:

4. ročník: 2 hodiny týdně

5. ročník: 2 hodiny týdně

Ve Vlastivědě se realizují čtyři okruhy: Místo, kde žijeme (MKŽ), Lidé kolem nás (LKN), Lidé a čas (LČ), Rozmanitost přírody (RP).

Výuka probíhá ve třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede a motivuje žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učí žáky určit polohu bydliště, školy vzhledem ke krajině, státu a Evropě

- učí žáky začlenit obec do příslušného kraje, vyhledat jednoduché údaje v mapě
- vede žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii/ literatuře) a následné prezentaci před spolužáky (referáty)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- systematicky žáky seznamuje s odlišnostmi jednotlivých zemí, své vlasti
- vede žáky k rozlišování a třídění získaných vědomostí o podmínkách v naší republice a Evropě
- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje
- nabízí různé zdroje informací, které mohou napomáhat řešení problému a ověřování správnosti řešení
- vede žáky ke spolupráci s ostatními

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke kultivovanému a výstižnému vyjadřování ústně i písemně
- vede žáky k rozlišování náčrtů, jednoduchých plánů, map
- při práci ve skupinách vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuse
- učí žáky pracovat s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, učebnice, návody, internet...)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení úloh
- ovlivňuje chování žáků při skupinové a týmové práci
- učí rozpoznávat jednání a chování porušující základní lidská práva nebo demokratické principy
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- umožňuje vnímat žákův vlastní pokrok
- vede žáky k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými rodáky, kulturními památkami a národním dědictvím
- vytváří pozitivní vztah žáků k minulosti kraje, předkům, domovu, vlasti
- zadává konkrétní příklady z běžného života
- rozvíjí schopnost prezentovat svoji práci
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje vzájemnou spolupráci žáků, společné plnění úkolů, vzájemnou pomoc a toleranci při řešení problémů, získávání znalostí a zkušeností
- učí žáky postupy práce s informačními materiály, odbornou literaturou

Kompetence digitální

Učitel:

- pracuje s prostředky digitálních technologií, jako je interaktivní tabule, elektronická učebnice
- poskytuje žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)
- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací
- učí žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat informace

4. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
• (MKŽ) určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, • (MKŽ) rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, • (MKŽ) určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, • (MKŽ) rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Obec (město), místní krajina Okolní krajina (kraj, region) Naše vlast – státní správa a samospráva, státní symboly, prezident Poloha a povrch ČR, hlavní město, sousední státy Podnebí a počasí Mapy obecně zeměpisné a tematické
přesahy	
průřezová témata VDO: OSŠ, OOS, FPOPŽ VMEGS: ES, OES EV: LAPŽP, VČP	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
• (LKN) vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě), • (LKN) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat, • (LKN) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.	Vlastnictví – úspory, příjmy a výdaje, způsoby placení Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace
přesahy	
průřezová témata OSV: PL	

VDO: OSŠ

MuV: EP

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
• (LČ) seznamuje se s rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes, • (LČ) pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, • (LČ) využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, • (LČ) seznamuje se s regionálními pověstmi, • (LČ) zná některé významné osobnosti našich dějin.	Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL	
VDO: PD	
MuV: EP	

5. ROČNÍK

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
• (MKŽ) rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy, • (MKŽ) umí vyhledat ČR na mapě Evropy, • (MKŽ) vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam, • (MKŽ) porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Naše vlast, kraje a krajská města Regiony ČR, Praha a vybrané oblasti ČR Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování Mapy obecně zeměpisné a tematické
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KO	
VDO: OSŠ, OOS, PD, FPOPŽ	
VMEGS: ES, OES, JE	
MuV: EP, M	
EV: E, LAPŽP, ZPŽ, VČP	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
(LKN) orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy, (LKN) rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Chování lidí - rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Vlastnictví - formy vlastnictví, rozpočet, výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory a půjčky
přesahy	
průřezová témata VDO: OSŠ, OOS MuV: KD, LV, M	

LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
(LČ) pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy, (LČ) umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a novověku, (LČ) srovná a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, Státní svátky a významné dny Orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočty, generace
přesahy	
průřezová témata VMEGS: JE VDO: OOS MuV: KD	

4.5 ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí

vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Občanská výchova a Dějepis. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

Vzdělávací obor Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti.

4.5.1 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Předmět, jenž je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku Prvouky, Vlastivědy a Přírodovědy na stupni prvním.

Předmět zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota domova, vlasti a kulturního dědictví. Dále napomáhá porozumět základním lidským právům a jejich uplatňování v občanském životě, fungování základních ekonomických vztahů a jejich dopadu na život každého z nás. Společně se snaží vychovávat v duchu tolerance vůči odlišným národům a rasám.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Občanská výchova je vyučován od 6. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 1 hodina týdně

7. ročník: 1 hodina týdně

8. ročník: 1 hodina týdně

9. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do pěti tematických okruhů:

Člověk ve společnosti (ČS)- 6., 7., 9. ročník, Člověk jako jedinec (ČJ)- 9. ročník, Člověk, stát a hospodářství (ČSH)- 6. a 7. ročník, Člověk, stát a právo (ČSP)- 7. a 8. ročník, Mezinárodní vztahy, globální svět (MV)- 9. ročník.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k efektivnímu využívání v procesu učení a v praktickém životě
- učí žáky naplánovat si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- vede k sebekontrolě a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede k argumentaci, k diskuzi na dané téma, k obhajování svých výroků a názorů
- vede ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému, spisovnému, stručnému a správnému vyjadřování
- při práci ve skupinách vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- vede k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině, pomáhali ostatním žákům, hodnotili práci svou i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a být si vědomi svých práv a povinností
- klade důraz na dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k respektování, ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- vede žáky k ohleduplnosti ke druhým

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace
- umožňuje vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.)
- učí žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů apod.
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- učí žáky v digitálním prostředí přiměřeně uplatňovat svá práva a dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují
- učí žáky rozpoznávat protiprávní jednání v digitálním prostředí
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech

6. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• (ČS) orientuje se v kalendáři, používá letopočty, • (ČS) vysvětlí původ a způsoby dodržování některých svátků, • (ČS) uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, • (ČS) analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu.	Rok v jeho proměnách a slavnostech Domov Rodina Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žakovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život Naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
přesahy	

průřezová témata OSV: HPPE, MV VDO: OSŠ MuV: LV
--

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
• (ČSH) popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje, • (ČSH) navrhuje hospodárné rozdělení svého kapesného.	Hospodaření v rodině
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• (ČS) objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, • (ČS) rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu, • (ČS) kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí, • (ČS) rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje s pozitivními prosociálními vzory, • (ČS) posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury.	Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace
přesahy	
průřezová témata VDO: OOS MeV: FVMS	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
• (ČSH) rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady, • (ČSH) sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost	Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Peníze – formy placení

jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, • (ČSH) na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení, • (ČSH) vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít, • (ČSH) uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu, • (ČSH) na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz, • (ČSH) rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.	Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Principy tržního hospodářství- nabídka, poptávka, trh, tvorba cen, inflace; podstata fungování trhu
přesahy	
průřezová témata	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
• (ČSP) rozezná a jmenuje české státní symboly.	Státní symboly
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo

• (ČSP) rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, • (ČSP) rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu, • (ČSP) objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů, • (ČSP) vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů, • (ČSP) přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, • (ČSP) objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, • (ČSP) uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci, • (ČSP) dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování, • (ČSP) rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů, • (ČSP) rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, • (ČSP) diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady
přesahy	
průřezová témata VDO: FPOPŽ, PD MuV: PSSS	

9. ROČNÍK

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo

• (ČS) objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, • (ČS) rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti, • (ČS) nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva.	Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SRaSO, PL, MV, KO	
MuV: LV	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
• (ČJ) objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života, • (ČJ) posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, • (ČJ) kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání, • (ČJ) popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SaS, MV	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo

• (MV) popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování, • (MV) uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky, • (MV) objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.	Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES, OES, JE	

4.5.2 DĚJEPIS

Vyučovací předmět Dějepis směřuje k poznání a pochopení dějinné a kulturně historické stránky života lidí.

Učí jejich proměnlivost a vztahy dnešního života a uspořádání společnosti v souvislosti s historickým vývojem zemí a oblastí. Vede k pochopení boje o lidská práva a účtě k nim a jejich pochopení v historických souvislostech. Dějepis kultivuje jedince a zachovává historickou paměť. Seznamuje s událostmi, které nejvíce ovlivnily naši současnost.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Dějepis je vyučován od 6. do 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 2 hodiny týdně

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do osmi tematických okruhů:

Člověk v dějinách (ČVD); Počátky lidské společnosti (PLS); Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury (NC)- 6. ročník; Křesťanství a středověká Evropa (KSE); Objevy a dobývání. Počátky nové doby (ODND)- 7. ročník; Modernizace společnosti (MS)- 8. ročník; Moderní doba (MD); Rozdělený a integrující se svět (RIS)- 8. a 9. ročník.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k získávání a odvozování informací z různých zdrojů
- vytváří vzdělávací příležitosti (projektová vyučování, exkurze)
- vede žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii/ literatuře) a následné prezentaci před spolužáky (referáty)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů
- učí formulovat problémové otázky a diskutovat o nich

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí vyhledávat, třídit a analyzovat informace
- umožňuje prezentovat výsledky své práce formou prezentací, referátů
- učí žáky diskutovat, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat a také přijímat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení úloh
- ovlivňuje chování žáků při skupinové a týmové práci
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti
- učí žáky rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj
- seznamuje žáky s významnými daty a událostmi souvisejícími s národními dějinami a učí je chápat jejich dopad na moderní dobu
- učí žáky respektovat, chránit a oceňovat naše tradice kulturního a historického dědictví a projevovat pozitivní vztah k uměleckým dílům
- rozvíjí schopnost prezentovat svoji práci
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- motivuje žáky k plnění svých úkolů ve stanoveném termínu

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace
- učí vyhledávat, kriticky posuzovat, sdílet data, informace a digitální obsah, porovnávat prameny, podklady
- umožňuje vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.)
- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech

6. ROČNÍK

ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
výstupy	učivo
• (ČVD) vysvětlí důležitost a potřebnost historie, • (ČVD) orientuje se ve zdrojích informací minulosti, • (ČVD) orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologii.	Význam zkoumání dějin
přesahy	
průřezová témata	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• (PLS) charakterizuje život sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, • (PLS) objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů, • (PLS) rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních civilizací, • (PLS) uvede nejvýznamnější typy památek.	Člověk a lidská společnost v pravěku
přesahy	
VV (6. ročník): Rozvíjení smyslové citlivosti	
TP (7. ročník): Práce s technickými materiály	
průřezová témata	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE	
výstupy	učivo
• (NC) charakterizuje materiální a duchovní strukturu starověkých civilizací v Číně, Indii, na Blízkém a Středním východě a zhodnotí vliv těchto civilizací na evropskou tradici, • (NC) charakterizuje stát, strukturu společnosti, vládu a kulturu starověkého Egypta, • (NC) popíše krétskou a mykénskou kulturu a její přínos,	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

• (NC) popíše počátky řecké kultury, řeckou kulturu, stavitelství, umění a životní styl, • (NC) vysvětlí formy vlády antických států a charakterizuje antickou demokracii, • (NC) vysvětlí vznik a vývoj křesťanství a jeho souvislost s ostatními náboženstvími, • (NC) objasní zánik římského impéria a jeho souvislost s příchodem nových etnik.	
přesahy	
VV (6. ročník): Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
výstupy	učivo
• (KSE) objasní vznik feudální společnosti a postavení jejích jednotlivých vrstev, • (KSE) charakterizuje vývoj Francké říše, její kulturu a společnost, • (KSE) vysvětlí vznik a popíše vývoj Byzantské říše a její kulturu, • (KSE) popíše arabský svět a vznik islámu, • (KSE) objasní důvody vzniku a kulturu Velké Moravy a její postavení v závislosti na jiných státech, • (KSE) charakterizuje vznik českého státu a jeho vývoj a souvislosti vývoje s vývojem sousedních států, • (KSE) objasní úlohu křesťanství a víry u středověkého člověka a postavení církve, • (KSE) vysvětlí vztahy a konflikty mezi světskou a církevní mocí, • (KSE) uvede příklady románské a gotické kultury, památek a naučí se identifikovat jednotlivé slohy, • (KSE) analyzuje přínosy jednotlivých českých panovníků středověku pro vývoj našeho státu a jeho postavení v Evropě, • (KSE) objasní příčiny, průběh a následky husitské revoluce a její význam pro politický a kulturní život, • (KSE) vyhledá středověké státy na mapě a pomocí historických map popíše jejich územní vývoj,	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Islám a islámské říše Velká Morava a Český stát a jejich vnitřní postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti Kultura středověké společnosti

přesahy
VV (7. ročník): Uplatňování subjektivity
průřezová témata

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY	
výstupy	učivo
• (ODND) popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky, • (ODND) vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka a charakterizuje renesanční umění, • (ODND) vysvětlí myšlenky vedoucí k reformě církve a vzniku protestantských církví, • (ODND) objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války, • (ODND) rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede významné kulturní památky, • (ODND) uvede příčiny vzestupu habsburského rodu a vysvětlí význam habsburské monarchie v Evropě včetně postavení českých zemí v tomto soustátí.	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a velmoci v 15. – 18. století Barokní kultura a osvícenství
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
• (MS) charakterizuje osvícenskou filosofii a vliv osvícenství na vývoj v Evropě, • (MS) analyzuje situaci ve Francii před revolucí, popíše fáze revoluce a seznámí se s osobnostmi revoluce, • (MS) posoudí význam Velké francouzské revoluce pro evropský myšlenkový a politický vývoj, • (MS) objasní charakter napoleonské vlády, napoleonských válek a příčiny Napoleonovy porážky, • (MS) popíše proces vzniku USA a zhodnotí jeho význam, • (MS) charakterizuje rozvoj české společnosti a její vývoj v habsburské monarchii včetně období národního obrození a jeho nejvýznamnějších představitelů,	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy, ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

• (MS) zdůvodní snahy o sjednocení Itálie a Německa v souvislosti s obdobím národních hnutí v Evropě, • (MS) objasní vývoj česko-německých vztahů v 19. století, • (MS) charakterizuje evropské velmoci a jejich vzájemné vztahy, zdůvodní příčiny nerovnoměrného rozvoje a modernizace v Evropě a jejich důsledky, vymezí význam kolonií, • (MS) vysvětlí emancipační hnutí žen a odvodí jeho přínos pro společnost s přesahem do současnosti, • (MS) charakterizuje jednotlivé umělecké směry a slohy 18. a 19. století.	
přesahy	
průřezová témata	
VDO: OOS, FPOVPŽ	
MuV: EP	

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo
• (MD) popíše příčiny vzniku první světové války, • (MD) vysvětlí průběh 1. světové války, • (MD) charakterizuje vliv války na vojáky na frontách, na civilisty a na hospodářství v průběhu války, • (MD) charakterizuje československý odboj a vysvětlí jeho význam pro vznik nového československého státu, • (MD) vysvětlí výsledky a důsledky války, • (MD) vyhledá na mapě územní změny po 1. světové válce, • (MD) popíše situaci v Rusku a zhodnotí ruské revoluce.	První světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky
přesahy	
průřezová témata	
VDO: PD	

9. ROČNÍK

MODERNÍ DOBA	
výstupy	učivo

• (MD) dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik Československa, • (MD) uvede představitele odboje, vypráví o legiích a zhodnotí jejich význam pro vznik státu, • (MD) zná datum 28. října 1918 a ví nejdůležitější informace o vzniku samostatného státu, • (MD) objasní charakter versailleského systému a problémy jeho fungování, vyvodí odlišnost demokracie a totality, uvede rozdíly a shody dvou podob totality, komunismu a fašismu, • (MD) vyjmenuje a popíše symboly nového státu, • (MD) na příkladu politického systému první republiky dokáže popsat a vysvětlit fungování pluralitní demokracie, její klady a nedostatky, • (MD) vysvětlí, které problémy musel nový stát řešit a jak se podařilo vytváření hranic, řešení národnostní otázky, hospodářské a sociální reformy, • (MD) uvede příčiny a důsledky světové hospodářské krize, najde souvislost mezi hospodářským vývojem a nástupem extrémních politických sil, • (MD) vysvětlí pojem nacismus a uvede jeho znaky, • (MD) popíše politiku usmiřování, uvede konkrétní příklady a zhodnotí jejich výsledky, • (MD) vyvodí závěry z krize v Německu a nárůstu extrémních sil, • (MD) objasní vývoj v Československu jako oblasti mezinárodních zájmů včetně vysvětlení Mnichovské konference, • (MD) vymezí období druhé republiky a uvede změny jejího politického systému, • (MD) přehledně popíše vývoj válečných operací, uvede základní časové mezníky a místa nejvýznamnějších válečných operací, • (MD) vysvětlí pojem protihitlerovská koalice, její hlavní cíle a zásady, uvede představitele Velké trojky a základní body diplomatických jednání na hlavních konferencích, • (MD) na příkladech demonstuje vliv antisemitismu a rasismu na světový vývoj a doloží jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv, • (MD) zhodnotí význam zapojení a zneužití moderní techniky v 2. světové válce a holocaustu a jejich důsledky,	Nové politické uspořádání Evropy po 1. světové válce Vznik Československa, její hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodně politická a hospodářská situace 20. a 30. let, totalitní systémy Druhá světová válka, holocaust, odboj domácí a zahraniční, důsledky války
---	---

• (MD) vysvětlí pojem Protektorát Čechy a Morava a vztah Čechů k novému útvaru, • (MD) orientuje se v domácím a zahraničním odboji, popisuje jeho činnost a uvádí hlavní osobnosti odboje, • (MD) objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu a sleduje změny tohoto vztahu až po vznik SNP.	
přesahy	
průřezová témata	
MuV: EP	

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT	
výstupy	učivo
• (RIS) vysvětlí, proč po roce 1945 dochází k rozporu mezi bývalými spojenci, na konkrétních příkladech dokumentuje tyto rozpory, • (RIS) vyjmenuje změny, které nastaly v obnoveném Československu v důsledku války i světového vývoje, • (RIS) popíše průběh vnitropolitického zápasu, který končí únorovými událostmi v roce 1948, • (RIS) shromáždí znaky charakterizující pojem studená válka a vysvětlí postavení supervelmocí v mocenském, ideologickém a ekonomickém zápase, • (RIS) dokáže porozumět pojmům ochlazování a oteplování mezinárodních vztahů, uvede příklady střetávání obou bloků rozděleného světa, • (RIS) uvede příklady rozpadu koloniálního systému a vyvodí vliv tohoto fenoménu na světové dění, • (RIS) vysvětlí vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 a vznik České republiky, • (RIS) zhodnotí význam Gorbačovovy politiky pro konec studené války a události v roce 1989, • (RIS) posoudí přínosy a rizika evropské integrace a globalizace, prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	Studená válka, rozdělení do vojenských bloků, ideologické a mocenské soupeření Vnitřní situace v zemích východního bloku Československo od únorového převratu do r. 1989, vznik České republiky Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti
přesahy	
průřezová témata	

4.6 ČLOVĚK A PŘÍRODA

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Do této oblasti patří tyto vzdělávací obory: Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

4.6.1 FYZIKA

Vyučovací předmět Fyzika navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělání v předmětu Fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, také k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi. Směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie, podporuje logické uvažování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Fyzika je vyučován v 6. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 2 hodiny týdně

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do sedmi tematických okruhů:

Látky a tělesa (LT)- 6. ročník Pohyb těles; síly (PTS)- 7. ročník, Mechanické vlastnosti tekutin (MVT)- 7. ročník, Energie (E)- 8. ročník, Zvukové děje (ZD)- 8. ročník, Elektromagnetické a světelné děje (ESD)- 6. – 9. ročník, Vesmír (V)- 9. ročník.

Výuka probíhá v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace, k jejich pochopení, propojení a systematizaci využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vede žáky k používání odborné terminologie
- umožňuje samostatné pozorování, experimentování a porovnávání získaných výsledků, vyvozování závěrů a nalézání souvislostí mezi získanými fyzikálními informacemi

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly a úlohy, při kterých žáci využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu pro řešení, vyhodnocení získaných dat
- vede žáky k samostatné práci a práci ve skupině
- vede žáky k vyhledávání potřebných informací, k trpělivosti a vytrvalosti
- rozvíjí kritické myšlení
- umožňuje prožít pocit úspěchu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- při práci ve skupině vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci při řešení úloh, k hodnocení své práce
- vede žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- vede žáky k sebereflexi
- prezentuje své výsledky získané při fyzikálních laboratorních pracích

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí a k šetrnému využívání energií i k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů a upřednostňování obnovitelných zdrojů v budoucím životě
- klade důraz na zodpovědné chování v krizových situacích a znalost poskytnutí první pomoci při ohrožení zdraví
- dbá na dodržování pravidel slušného chování a pravidel stanovených řádem učebny

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s přístroji, zařízením a vybavením
- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- umožňuje žákům využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- klade důraz na upevňování základních pracovních návyků, organizaci práce, navrhování postupů a časového rozvržení práce

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace
- využívá digitálních technologií k ukázce záznamů experimentů, vizuálních simulací a vysvětlení fyzikálních jevů
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, grafy atd.)
- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů (měření a zpracování naměřených dat)
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

6. ROČNÍK

LÁTKY A TĚLESA	
výstupy	učivo
• (LT) vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, • (LT) rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné a plynné, • (LT) nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek, • (LT) uvede příklady využití vlastností látek, • (LT) popíše aspoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, • (LT) vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílů v jejich částicové stavbě, • (LT) popíše model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich, • (LT) popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi nimi a neutrálním atomem,	Látka a těleso Vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek Částicová stavba látek Magnetické vlastnosti látek Měření fyzikálních veličin - délka, objem, hmotnost, hustota, čas, teplota

• (LT) experimentálně určí části magnetu, pojmenuje je a popíše jejich vlastnosti, • (LT) na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole a vzájemné působení souhlasných i nesouhlasných pólů magnetu i působení magnetu na feromagnetickou látku, • (LT) znázorní průběh indukčních čar magnetického pole, • (LT) popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití, • (LT) vysvětlí pojem fyzikální veličina, • (LT) přiřadí značky a jednotky k používaným veličinám, • (LT) osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek stupnice, rozsah stupnice a odchylka měření, • (LT) vzájemně převádí běžně používané jednotky dané veličiny, • (LT) změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem, • (LT) změří objem tělesa odměrným válcem, • (LT) změří hmotnost tělesa na vahách, • (LT) určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vztahu $\rho = m : V$, resp. $\rho = m / V$, • (LT) zjistí hustotu látky v tabulkách, • (LT) vypočte hmotnost tělesa z jeho objemu a hustoty látky, ze které je těleso, • (LT) odhadne a změří dobu trvání děje, • (LT) převádí údaje o čase v různých jednotkách, • (LT) uvede příklady změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty, • (LT) vysvětlí princip měření teploty teploměrem, • (LT) určí rozdíl teplot z naměřených hodnot, • (LT) změří změny teploty (kapaliny, vzduchu) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem.	
přesahy HV (6. ročník): Instrumentální činnost	
průřezová témata	

POHYB TĚLES; SÍLY	
výstupy	učivo

• (PTS) chápe pojem gravitační síla a gravitační pole, • (PTS) pozná a popíše účinky gravitační síly.	Vzájemné působení těles Síla, gravitační síla, gravitační pole
přesahy	
průřezová témata	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
výstupy	učivo
• (ESD) sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu, • (ESD) správně používá schematické značky a zakreslí schéma reálného obvodu, • (ESD) určí a pokusem ověří podmínky vedení elektrického proudu, • (ESD) používá pojmy elektrický proud, elektrické napětí, • (ESD) experimentálně rozhodne, zda je látka vodič nebo izolant, • (ESD) vysvětlí, proč některé látky vedou a jiné nevedou elektrický proud, • (ESD) vyjmenuje jednotky a značky elektrického proudu a napětí, • (ESD) uvede příklady tepelných elektrických spotřebičů, • (ESD) objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky, • (ESD) porovná vlastnosti trvalých magnetů a elektromagnetů, • (ESD) na příkladech z praxe objasní princip elektromagnetů, • (ESD) porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů, • (ESD) rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod, • (ESD) zapojí spotřebiče (žárovky) za sebou a vedle sebe, • (ESD) dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními a k jejich objasnění využívá poznatky o vedení elektrického proudu, • (ESD) vysvětlí jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem.	Elektrický obvod Vodiče a izolanty Magnetické pole elektrického proudu Rozvětvený elektrický obvod Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

POHYB TĚLES; SÍLY	
výstupy	učivo
• (PTS) rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo jev klidu, • (PTS) určí trajektorii pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý, • (PTS) rozliší pohyb posuvný a otáčivý a složený, • (PTS) rozliší pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, • (PTS) určí rychlost rovnoměrného pohybu, • (PTS) má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů, • (PTS) používá pojmy dráha, rychlost, čas a za pomoci vztahů umí tyto veličiny vypočítat, • (PTS) z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase, • (PTS) vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů, • (PTS) změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost, • (PTS) určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil, • (PTS) rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla, • (PTS) znázorní sílu pomocí orientované úsečky (graficky), • (PTS) určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti, • (PTS) rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze, • (PTS) odhadne polohu těžiště, • (PTS) experimentálně určí těžiště plošného tělesa, • (PTS) na příkladech rozlišuje posuvné, otáčivé a deformační účinky sil, • (PTS) posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa, • (PTS) v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí, • (PTS) zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a	Klid a pohyb tělesa Druhy pohybů Rychlost rovnoměrného pohybu Dráha rovnoměrného pohybu Průměrná rychlost Vzájemné působení sil Síla a její měření Gravitační síla Skládání sil Těžiště Rovnováha sil Posuvné účinky sil Deformační účinky sil Tření

určí síly působící na těleso, které jsou při tom v rovnováze, • (PTS) na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze), • (PTS) předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí, • (PTS) porovnává tlaky vyvolané různými silami, • (PTS) určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu, • (PTS) navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak, • (PTS) v jednoduchém případě změří třecí sílu, • (PTS) porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch, • (PTS) uvede příklady působení klidové třecí síly, • (PTS) rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení.	
přesahy	
průřezová témata	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN	
výstupy	učivo
• (MVT) vysvětlí na příkladech z praxe princip hydraulického zařízení, nakreslí jednoduché schéma a popíše ho, • (MVT) na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, • (MVT) porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin, • (MVT) použije vztah $p = \rho g h$ při řešení konkrétních problémů, • (MVT) objasní některé jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem, • (MVT) určí pokusem i výpočtem velikost vztlačové síly působící na těleso v kapalině, • (MVT) znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny,	Mechanické vlastnosti kapalin Pascalův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak Vztlačková síla Potápění, plování a vznášení se těles v kapalině Mechanické vlastnosti plynů Atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku Tlak plynu v uzavřené nádobě Měření přetlaku a podtlaku

• (MVT) pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku a vysvětlí příčiny jeho existence, • (MVT) porovná atmosférický tlak v různých výškách, • (MVT) popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf), • (MVT) aplikuje znalost existence vztahové síly v plynech, • (MVT) rozliší pojmy přetlak a podtlak na konkrétních příkladech, • (MVT) vysvětlí, na jakém principu dochází k měření podtlaku a přetlaku.	
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

ENERGIE	
výstupy	učivo
• (E) rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci, • (E) vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stále síly působící rovnoběžně se směrem dráhy), • (E) má představu o práci velikosti 1 J, • (E) porovná práci vykonanou při zvedání kladkou a jednoduchým kladkostrojem, • (E) porovná velikosti dvou různých prací nebo výkonů, • (E) využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem, • (E) na příkladech nebo na pokusech ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností konat práci, • (E) v konkrétních situacích objasní, že změna polohové nebo pohybové energie tělesa je spojena s konáním práce, • (E) určí vykonanou práci ze změny polohové energie, • (E) v jednoduchých případech určí změnu pohybové resp. polohové energie tělesa, z vykonané práce,	Mechanická práce Práce na kladce Výkon Pohybová a polohová energie Přeměna polohové a pohybové energie Vnitřní energie Změna vnitřní energie Teplo a teplota Tepelná výměna vedením, prouděním a zářením Měrná tepelná kapacita Změny skupenství Tání a tuhnutí Vypařování, var a kapalnění

- (E) popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při vyhození míče,
- (E) popíše, jak teplota tělesa souvisí s rychlostí neuspořádaného pohybu částic tělesa, uvede příklady jevů, které to dokládají,
- (E) objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic, jejichž součástí je celková pohybová energie všech částic tělesa,
- (E) vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou,
- (E) předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním práce (např. třením) nebo tepelnou výměnou,
- (E) uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce,
- (E) rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota,
- (E) v konkrétním příkladu tepelné výměny předpoví, jak se budou měnit teploty daných těles,
- (E) vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi,
- (E) v jednoduchých případech určí pokusem teplo odevzdané nebo přijaté při tepelné výměně,
- (E) rozhodne, zda tepelná výměna (např. vytápění místnosti ústředním topením) probíhá vedením, prouděním nebo zářením, uvede příklady, jak ji lze v případě potřeby zlepšit, nebo naopak omezit,
- (E) porovná látky podle tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu,
- (E) objasní tepelnou výměnu prouděním při vaření na plotýnce nebo při chlazení potravin v chladničce,
- (E) na příkladu z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením, např. volbou oblečení podle ročního období,
- (E) změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie,
- (E) uvede příklady změn skupenství (tání, tuhnutí, vypařování, varu a kondenzace) z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje,

• (E) z tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde, • (E) vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky, • (E) popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při zmrznutí, • (E) objasní jev anomálie vody, • (E) navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití, např. při sušení prádla, • (E) předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení, nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické využití tohoto jevu, • (E) popíše rozdíl mezi vypařováním a varem.	
přesahy	
průřezová témata	

ZVUKOVÉ DĚJE	
výstupy	učivo
• (ZD) určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku, • (ZD) vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí, • (ZD) uvede příklady dokazující, že rychlost zvuku závisí na prostředí, v němž se zvuk šíří, • (ZD) na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu, • (ZD) definuje kmitočet a na jeho základě výšku tónu, • (ZD) popíše, jak přijímáme zvuk uchem, • (ZD) dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk, • (ZD) umí kvalitativně porovnat zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodnout, který je zdraví škodlivý.	Zdroje zvuku Šíření zvuku Rychlost zvuku Ucho jako přijímač zvuku Odraz zvuku, ozvěna Ochrana před nadměrným hlukem
přesahy	
průřezová témata	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
výstupy	učivo

• (ESD) rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat, • (ESD) vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa, • (ESD) spojuje elektrický náboj s existencí částic s kladným a záporným nábojem ve stavbě atomů a s existencí volných částic s elektrickým nábojem ve stavbě látek, • (ESD) ukáže pokusem a vysvětlí, proč se k zelektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizaci izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce), • (ESD) pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí nabitého tělesa, znázorní siločáry elektrického pole, např. kruhové nabitě destičky nebo mezi dvěma nesouhlasně nabitými rovinnými deskami, • (ESD) objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model), • (ESD) vysvětlí, proč izolanty nevedou elektrický proud, • (ESD) rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, a ověří jejich splnění pokusem, • (ESD) změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu, • (ESD) změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky), • (ESD) určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou, • (ESD) předpoví změnu proudu v obvodu, když se při stálém napětí zvětší, nebo zmenší odpor rezistorů zapojeného v obvodu, • (ESD) porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průměrem, nebo jen délkou, nebo jen materiálem, • (ESD) popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou, • (ESD) rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe,	Elektrický náboj Elektrické pole Vodič a izolant v elektrickém poli Siločáry elektrického pole Elektrický proud Měření elektrického proudu Měření elektrického napětí Zdroje elektrického napětí Elektrický odpor Závislost odporu na vlastnostech vodiče Výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe Reostat Elektrická práce Výkon elektrického proudu
---	--

• (ESD) předpoví, jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak, • (ESD) použije reostat k regulaci proudu, nebo jako dělič napětí, • (ESD) určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu, • (ESD) vyjádří elektrickou práci uvedenou ve Ws nebo v kWh v joulech, • (ESD) určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U, • (ESD) z údajů o příkonech na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů po jejich připojení ke zdroji, • (ESD) navrhne možné úspory elektrické energie v bytě.	
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

ENERGIE	
výstupy	učivo
• (E) s využitím poznatků z chemie popíše složení atomu, • (E) používá pojmy nukleony, nukleonová čísla a vysvětlí pojem nuklid a izotop, • (E) vysvětlí pojem radioaktivní záření, jeho využití, nebezpečnost a ochranu před ním, • (E) uvede příklady radionuklidů, • (E) popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách, • (E) vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v jiných typech elektráren, • (E) pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Atom Radioaktivita Řetězová jaderná reakce Využití jaderného záření Zdroje energie
přesahy	

průřezová témata
EV: ZPŽ, LAPŽP, VČP

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE	
výstupy	učivo
• (ESD) prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem, a na příkladech z praxe objasní jeho užití v elektromagnetech, • (ESD) využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní, • (ESD) objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli, • (ESD) z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí), • (ESD) řídí se základními pravidly pro běžné zacházení s elektrickými zařízeními, • (ESD) rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné či neprůhledné, • (ESD) objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce a vyjmenuje je, • (ESD) vysvětlí vznik stínu a polostínu na úplném a částečném zatmění Slunce a Měsíce, • (ESD) uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlosti světla v jiných prostředích, • (ESD) využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh, • (ESD) rozlišuje kulová zrcadla (dutá a vypuklá) a popíše jejich použití v praxi, • (ESD) na pokusech pozoruje lom světla, • (ESD) ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla, • (ESD) rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke	Co už víme o elektromagnetickém poli Elektromagnet Elektromotor Elektromagnetická indukce Střídavý proud Transformátor Rozvodná elektrická síť Co už víme o vedení elektrického proudu Ochrana před úrazem elektrickým proudem Zdroje světla Stín Zatmění Měsíce a Slunce Rychlost světla Odraz světla Zrcadla Lom světla Čočky Vady zraku Využití čoček

kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami,	
• (ESD) rozliší spojnou a rozptylnou čočku, • (ESD) graficky i pokusem objasní lom na čočce, • (ESD) popíše vadu krátkozrakého oka a dalekozrakého oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi, • (ESD) uvede příklady dalšího použití čoček v praxi, • (ESD) rozlišuje na konkrétních příkladech, kdy dochází k lomu ke kolmici a kdy od kolmice.	
přesahy	
průřezová témata	

VESMÍR	
výstupy	učivo
• (V) popíše, z čeho se skládá Sluneční soustava, • (V) vyjmenuje planety podle vzrůstající vzdálenosti od Slunce, • (V) vyhledá a prezentuje informace o jednotlivých planetách, Slunci a Měsíci v literatuře nebo na internetu, • (V) používá jednotky světelný rok a astronomickou jednotku, • (V) sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice.	Sluneční soustava Planety Slunce Naše Galaxie
přesahy	
PŘ (9. ročník): Vesmír - Země - podmínky života	
Z (6. ročník): Přírodní obraz Země	
průřezová témata	

4.6.2 CHEMIE

Vyučovací předmět Chemie navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělání v předmětu Chemie vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Žáci si osvojují zásady bezpečnosti, hygieny a zdraví člověka s běžně používanými nebezpečnými látkami a učí se reagovat při mimořádných událostech v souvislosti s únikem nebezpečných látek.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do sedmi tematických okruhů:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce (PPBP)- 8. ročník, Směsi (S)- 8. ročník, Částicové složení látek a chemické prvky (ČSLCHP)- 8. ročník, Chemické reakce (CHR)- 8., 9. ročník, Anorganické sloučeniny (AS)- 8., 9. ročník, Organické sloučeniny (OS)- 9. ročník, Chemie a společnost (CHS)- 9. ročník.

Výuka probíhá v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace, k jejich pochopení, propojení a systematizaci využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
- vede žáky k používání odborné terminologie
- umožňuje samostatné pozorování, experimentování a porovnávání získaných výsledků, vyvozování závěrů a nalézání souvislostí
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- vede žáky ke zhodnocení výsledků svého učení, učí je prezentovat

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při jejichž řešení musí žáci vyhledávat informace vhodné k řešení problému, hledat nejvhodnější postupy, využívat získané vědomosti k řešení praktických úkolů
- vede žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vede žáky k pochopení vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních jevů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- rozvíjí u žáků schopnost porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, schémat, grafů, používat chemický jazyk – značky, vzorce, rovnice

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci při řešení úloh, k hodnocení své práce
- vede žáky k sebereflexi
- podněcuje žáky ke smysluplné diskuzi

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k chápání základních ekologických souvislostí a k šetrnému využívání energií i k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů a upřednostňování obnovitelných zdrojů v budoucím životě
- motivuje žáky k zapojení se do aktivit směřujících k ochraně zdraví svého i zdraví ostatních lidí
- vede žáky k uvědomělé ochraně životního prostředí
- seznamuje žáky s možnostmi rozvoje i zneužití chemie

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky bezpečně používat chemikálie a pomůcky
- vyžaduje dodržování bezpečnostních pravidel při práci s ohledem na životní prostředí
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace
- využívá digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemických pokusů
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace různého charakteru (video, zvuk, text, grafy atd.)
- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování chemických jevů (měření a zpracování naměřených dat)
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- klade důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií při experimentální činnosti

8. ROČNÍK

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo

• (PPBP) uvede, čím se chemie zabývá, • (PPBP) rozpozná chemické a fyzikální změny u běžně známých dějů, • (PPBP) uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek, • (PPBP) pozná skupenství látek a jejich přeměny, • (PPBP) vyhledá v tabulkách pro dané látky hodnoty hustoty, teploty varu, tání, • (PPBP) uvede zásady bezpečné práce v laboratoři, • (PPBP) poskytne a přivolá 1. pomoc při úrazu, • (PPBP) pozná výstražné značky pro označení nebezpečných látek, uvede zásady bezpečné práce s nimi, • (PPBP) vysvětlí význam H-vět a P-vět, objasní jejich znění u výrobků, které se běžně prodávají, • (PPBP) orientuje se ve využívání různých látek v praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka, • (PPBP) uplatňuje zásady bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy, jejich ředění, • (PPBP) poskytne první pomoc při poleptání kyselinou nebo hydroxidem.	Úvod do chemie Vlastnosti látek Bezpečnost při experimentální činnosti Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
přesahy D (6. ročník): Počátky lidské společnosti D (7. ročník): Objevy a dobývání, počátky nové doby F (6. ročník): Látka a těleso	
průřezová témata	

SMĚSI	
výstupy	učivo
• (S) rozliší směs a chemicky čistou látku, • (S) rozliší směs různorodou a stejnorodou, • (S) definuje suspenzi, emulzi, pěnu, dým a mlhu, ilustruje tyto typy směsí na příkladech z běžného života, • (S) používá pojmy: rozpouštědlo, rozpuštěná látka, koncentrovanější, zředěnější, roztok nasycený, nenasycený, • (S) vypočítá složení roztoků, hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku, • (S) objasní principy usazování, filtrace, destilace, sublimace a krystalizace, • (S) provede filtraci, popíše základní části aparatury,	Různorodé a stejnorodé směsi Oddělování složek směsí Složení roztoků Voda Vzduch

• (S) navrhne vhodný postup k oddělování složek směsí v laboratoři i v běžném životě, • (S) uvede složení vzduchu v procentech, • (S) objasní význam vzduchu jako průmyslové suroviny, • (S) charakterizuje kyslík jako nezbytnou látku pro život i hoření, • (S) aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • (S) dokáže poskytnout první pomoc při popálení pokožky, • (S) vysvětlí vznik teplotní inverze, smogu, skleníkového efektu, ozonové díry, • (S) rozlišuje vodu podle obsahu minerálních látek, • (S) rozlišuje vodu podle obsahu nečistot, • (S) vysvětlí postup přípravy pitné vody ve vodárnách, • (S) uvede příklady znečišťování vody a vzduchu.	
přesahy	
PŘ (8. ročník): Biologie člověka	
PŘ (9. ročník): Vesmír - Země - podmínky života	
průřezová témata	
EV: ZPŽ, VČP	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
• (ČSLCHP) používá pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo, • (ČSLCHP) popíše a nakreslí stavbu atomu vybraných prvků, • (ČSLCHP) používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků, • (ČSLCHP) používá ve správných souvislostech pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina, chemická látka, • (ČSLCHP) zapisuje molekuly prvků a základní sloučeniny chemickými vzorci, • (ČSLCHP) odvozuje složení chemické látky ze vzorce, • (ČSLCHP) vysvětlí pojem chemická vazba,	Složení atomu Molekula, prvek, sloučenina Chemická vazba Ionty Periodická soustava prvků Nekovy Kovy

• (ČSLCHP) objasní pojem elektronegativita, vyhledává její hodnoty v periodické tabulce prvků, • (ČSLCHP) určí charakter chemické vazby podle rozdílu elektronegativit prvků, • (ČSLCHP) odvozuje vznik kationtů a aniontů z atomu, • (ČSLCHP) vysvětlí princip uspořádání prvků v periodické soustavě prvků, • (ČSLCHP) orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, • (ČSLCHP) rozpozná vybrané kovy, nekovy, • (ČSLCHP) uvede vlastnosti a příklady praktického využití vybraných kovů a nekovů, • (ČSLCHP) uvede základní složky slitin kovů (mosaz, bronz, dural) a příklady využití těchto slitin.	
přesahy ČJ (8. ročník): Literární výchova D (6. ročník): Nejstarší civilizace F (6. ročník): Látka a těleso PR (9. ročník): Vesmír - Země - podmínky života	
průřezová témata EV: ZPŽ, LAPŽP	

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
• (CHR) používá symboly v chemické rovnici, • (CHR) rozlišuje výchozí látky a produkty v chemické reakci, • (CHR) zapisuje slovně popsany chemický děj, • (CHR) formuluje zákon zachování hmotnosti, • (CHR) charakterizuje látkové množství, • (CHR) vypočítá molární hmotnost, • (CHR) uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání, • (CHR) zapisuje jednoduché rovnice, • (CHR) aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	Chemický děj Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Látkové množství Molární hmotnost
přesahy	
průřezová témata	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
• (AS) odvozuje oxidační čísla atomů prvků v oxidech, • (AS) odvozuje z názvu vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy, • (AS) vysvětlí pojem oxid, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití vybraných oxidů, • (AS) posuzuje vliv některých oxidů na životní prostředí, • (AS) odvozuje oxidační čísla a náboje atomů prvků v halogenidech, • (AS) odvozuje z názvu vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy, • (AS) vysvětlí pojem halogenid, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití chloridu sodného, • (AS) definuje pojem bezkyslíkatá a kyslíkatá kyselina, • (AS) chápe pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých, • (AS) odvodí vzorec kyseliny z názvu a naopak, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití vybraných kyselin, • (AS) definuje pojem hydroxid, • (AS) chápe pravidla názvosloví hydroxidů, • (AS) odvodí vzorce hydroxidů z názvu a naopak, • (AS) popíše vlastnosti, význam a použití vybraných hydroxidů, • (AS) orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, • (AS) rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH.	Oxidy - názvosloví, vlastnosti a využití prakticky významných oxidů Halogenidy - názvosloví, vlastnosti a využití prakticky významných halogenidů Kyseliny - názvosloví, vlastnosti a využití prakticky významných kyselin Hydroxidy - názvosloví, vlastnosti a využití prakticky významných hydroxidů Tepelně zpracovávané materiály - vápno Indikátory Ochrana životního prostředí
přesahy PŘ (6. ročník): Lesní společenstva PŘ (6. ročník): Voda a její okolí PŘ (8. ročník): Biologie člověka PŘ (9. ročník): Vesmír - Země - podmínky života PPD (9. ročník): Příprava pokrmů	
průřezová témata EV: ZPŽ, LAPŽP	

9. ROČNÍK

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
• (CHR) porovnává oxidační čísla prvků v chemických rovnicích, • (CHR) rozliší oxidaci a redukci, pozná redoxní reakci, • (CHS) objasní princip výroby surového železa a oceli, • (CHS) objasní pojem koroze, • (CHS) navrhne způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí, • (CHR) popíše princip elektrolýzy.	Redoxní reakce, oxidace, redukce Výroba železa a oceli Koroze
přesahy D (6. ročník): Počátky lidské společnosti Z (9. ročník): Společenské a hospodářské prostředí	
průřezová témata	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
• (AS) definuje pojem sůl, • (AS) chápe pravidla názvosloví solí, • (AS) definuje neutralizaci, uvede, kde se s ní setkáváme v praxi, • (AS) zapisuje jednoduchou neutralizaci chemickou rovnicí, • (AS) objasní použití solí z praxe.	Neutralizace, vznik solí Soli - názvosloví, vlastnosti a využití prakticky významných solí Tepelně zpracované materiály – cement, sádra, keramika
přesahy PŘ (9. ročník): Vesmír - Země - podmínky života	
průřezová témata EV: LAPŽP	

ORGANICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo

• (OS) roztřídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti, uvede příklady z praxe, • (OS) zhodnotí vliv spalování různých paliv na životní prostředí, • (OS) analyzuje etické aspekty různých životních situací, • (OS) zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie, • (OS) uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy, • (OS) orientuje se v názvosloví základní homologické řady uhlovodíků C₁ - C₁₀, • (OS) používá molekulové, racionální a strukturní vzorce základních uhlovodíků, • (OS) rozdělí uhlovodíky podle typu vazby na alkany, alkeny, alkyny a arény, • (OS) popíše využití methanu, propanu, butanu, ethylenu, acetyleny, benzenu a naftalenu v praxi, • (OS) používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti a plynové kahaný ve školní laboratoři, • (OS) rozlišuje pojem "uhlovodík" a "derivát uhlovodíku", • (OS) rozlišuje uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců vybraných derivátů, • (OS) uvede zdroje, vlastnosti a použití derivátů uhlovodíků, • (OS) zapisuje vzorce vybraných derivátů uhlovodíku, uvede vlastnosti a využití těchto látek, • (OS) popíše podstatu alkoholového kvašení, • (OS) srovnává anorganické a organické kyseliny - jejich vlastnosti, reakce, • (OS) objasní princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu, • (OS) třídí sacharidy na mono-, di- a polysacharidy, • (OS) uvede vzorec glukózy a fruktózy její výskyt, vlastnosti a význam, • (OS) vysvětlí podstatu diabetes, • (OS) uvede rovnici vznik sacharózy, její výskyt, vlastnosti a význam, • (OS) zapíše obecnou rovnici vznik polysacharidu,	Paliva, výhřevnost, zodpovědnost za životní prostředí Ropa, uhlí, zemní plyn Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, arény Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty Alkoholy Fenoly Aldehydy a ketony Karboxylové kyseliny Estery Přírodní látky Sacharidy Tuky Bílkoviny
--	---

• (OS) uvede výskyt, vlastnosti a význam škrobu, glykogenu a celulózy, • (OS) roztrídí tuky podle různých hledisek, uvede příklady z praxe, • (OS) zapíše obecnou rovnici vznik tuků, • (OS) objasní princip zmýdelnění, • (OS) objasní princip a význam ztužování tuků, • (OS) posoudí vliv saponátů na životní prostředí, • (OS) uvede zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam, • (OS) objasní princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu, • (OS) popíše význam DNA, RNA, • (OS) vyjmenuje funkce bílkovin, • (OS) posuzuje faktory poškozující bílkoviny, • (OS) popíše zdroje vitamínů.	
přesahy F (9. ročník): Energie PŘ (9. ročník): Vesmír - Země - podmínky života PŘ (9. ročník): Vývoj Země, života a člověka Z (9. ročník): Společenské a hospodářské prostředí PŘ (7. ročník): Biologie živočichů PŘ (8. ročník): Biologie člověka	
průřezová témata EV: LAPŽP	

CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
• (CHS) posuzuje rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi, • (CHS) posuzuje význam recyklace plastů, • (CHS) uvede vlastnosti a význam plastů, • (CHS) třídí přírodní a syntetická vlákna, posuzuje výhody a nevýhody jejich používání, • (CHS) rozlišuje prvotní a druhotné suroviny, • (CHS) hodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů, bezodpadové technologie z hlediska trvale udržitelného rozvoje Země, • (CHS) uvede významné chemické závody v ČR, • (CHS) používá pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně používanými	Chemický průmysl v ČR Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna Pesticidy Detergenty Biotechnologie Léčiva a návykové látky Potraviny

v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky apod., • (CHS) rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, • (CHS) orientuje se v přípravě a ve využívání různých látek v praxi a jejich vliv na životní prostředí a zdraví člověka, • (CHS) vysvětlí pojem biotechnologie a uvede příklady, • (CHS) uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příčiny následků, kterým se vystavuje jejich konzument, • (CHS) zjistí výrobní podniky v regionu, uvede, co vyrábějí a posoudí s nimi související nebezpečí, • (CHS) aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	
přesahy	
průřezová témata EV: LAPŽP, VČP	

4.6.2.1. PIKTOGRAMY

Plyn pod tlakem

Výbušnina

Oxidující

Hořlavé

Korozivní/žiravé

Nebezpečnost pro zdraví

Akutní toxicita

Vysoká nebezpečnost pro zdraví

Nebezpečné pro životní prostředí

4.6.3 PŘÍRODOPIS

Vyučovací předmět Přírodopis navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět. Vzdělávání v tomto předmětu vede ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment apod.). Předmět směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, umožňuje poznat přírodu jako systém, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, zapojuje do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Přírodopis je vyučován od 6. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 2 hodiny týdně

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do osmi tematických okruhů:

Obecná biologie a genetika (OBG)- 6. - 9. ročník, Biologie hub (BH)- 6. – 7. ročník, Biologie rostlin (BR)- 6. – 7. ročník, Biologie živočichů (BŽ) - 6. – 9. ročník, Biologie člověka (BČ) - 8. ročník, Neživá příroda (NŽ)- 6., 9. ročník, Základy ekologie (ZE) - 6. – 9. ročník, Praktické poznávání přírody (PPP) - 6. – 9. ročník

Výuka probíhá v kmenové nebo v odborné učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat a třídit informace, k jejich pochopení, propojení a systematizaci využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vede žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii/ literatuře) a následné prezentaci před spolužáky (referáty)
- vede žáky k používání odborné terminologie
- umožňuje samostatné pozorování, experimentování a porovnávání získaných výsledků, vyvozování závěrů
- podporuje tvořivou činnost
- uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváří komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- učí žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- motivuje žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání
- nabízí účast v přírodovědných soutěžích

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- používá metody výuky vedoucí k samostatnému objevování, řešení a utváření závěrů
- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje
- učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- nabízí různé zdroje informací, které mohou napomáhat řešení problému a ověřování správnosti řešení
- vede žáky k pochopení vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních jevů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- rozvíjí u žáků schopnost porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- při práci ve skupině vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých
- umožňuje prezentaci práce žáků, možnost sebehodnocení
- učí žáky přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci při řešení úloh, k hodnocení své práce
- vede žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- vede žáky k sebereflexi
- prezentuje své výsledky získané při laboratorních pracích
- posiluje sebedůvěru a pocit zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává konkrétní příklady z běžného života
- vede žáky k ochraně a ohleduplnosti k přírodě a životnímu prostředí
- klade důraz na environmentální výchovu
- seznamuje žáky se základními ekologickými souvislostmi a environmentálními problémy
- učí žáky rozhodovat a jednat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- učí žáky zhodnotit vlastní práci i práci ostatních

Kompetence pracovní

Učitel:

- klade důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- vede žáky k vytváření vztahu k přírodě
- učí žáky ocenit práci druhých a vážit si jí
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, technologie
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- umožňuje vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a podklady různého charakteru (video, zvuk, text, grafy atd.)
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech

6. ROČNÍK

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
• (OBG) rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů, • (OBG) uvede základní děje v buňce, • (OBG) vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti.	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Řasy- dýchání, fotosyntéza, rozmnožování, růst
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

BIOLOGIE HUB	
výstupy	učivo
• (BH) rozliší houby bez plodnic a s plodnicemi, • (BH) popíše stavbu houby, • (BH) rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků, • (BH) seznámí se s různými způsoby výživy hub, • (BH) uvede zásady sběru, • (BH) popíše první pomoc při otravě, • (BH) uvede výskyt a význam lišejníků v přírodě.	Houby bez plodnic- základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi- charakteristika, stavba, význam Zásady sběru a konzumace 1. pomoc při otravě houbami Lišejníky- výskyt a význam
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, VČP	

BIOLOGIE ROSTLIN	
výstupy	učivo
• (BR) odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, • (BR) vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin- fotosyntéza, dýchání, • (BR) rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů, • (BR) poznává a zařazuje dané zástupce, • (BR) uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování, • (BR) popíše stavbu a rozmnožování jednotlivých skupin.	Anatomie a morfologie rostlin- stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod) Fyziologie rostlin- základní principy růstu, rozmnožování Systém rostlin Řasy a sinice Mechorosty Kaprad'orosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny Význam rostlin a jejich ochrana
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
• (BŽ) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, • (BŽ) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin, • (BŽ) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí, • (BŽ) objasní, co je regenerace, hermafrodit, plankton, pohlavní dvoutvárnost, instinkt, hnízdní parazitismus, • (BŽ) objasní pojem biologická rovnováha, příčiny jejího narušení a principy její ochrany, • (BŽ) porovná rozmnožování jednotlivých skupin, • (BŽ) pozná dané zástupce podle přírodnin nebo obrázků, • (BŽ) zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, • (BŽ) uvede zásady ochrany před klíšťaty, • (BŽ) ví, jak se chovat při uštknutí zmijí.	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla-živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů Prvoci Bezobratlí (žahavci, ploštěnci, kroužkovci, měkkýši, členovci) Obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů Zásady první pomoci

přesahy
průřezová témata
EV: E, ZPŽ, VČP

ZÁKLADY EKOLOGIE	
výstupy	učivo
• (ZE) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí (les, rybník, pole, louky, pastviny) a vztahy mezi nimi (býložravci, masožravci, všežravci), • (ZE) na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému, • (ZE) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam, • (ZE) uvede příklady potravních řetězců, • (ZE) vysvětlí pojmy producent, konzument, rozkladač, parazit, škůdce, • (ZE) vysvětlí pojmy monokultura, eroze, ornice, humus, • (ZE) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	Organismy a prostředí- vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí- globální problémy a jejich řešení
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, LAPŽP, VČP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (PPP) aplikuje praktické metody poznávání přírody, • (PPP) pozoruje přírodniny lupou nebo mikroskopem, • (PPP) umí pracovat s mikroskopem.	Praktické metody poznávání přírody- pozorování lupou a mikroskopem, Zjednodušené určovací klíče a atlasy, Založení herbáře a sbírek Poznávání přírody v okolí školy, bydliště Rostliny a živočichové vybraného ekosystému
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

7. ROČNÍK

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo

• (OBG) rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů, • (OBG) uvede základní děje v buňce, • (OBG) vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti, • (OBG) uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka, • (OBG) uvede příklady mikroorganismů v okolí člověka, • (OBG) vysvětlí pojem virus, infekce, epidemie, pandemie, • (OBG) uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění, • (OBG) uvede zásady ochrany před infekčním onemocněním, zdůrazní význam prevence, • (OBG) objasní význam očkování, • (OBG) na základě dosud získaných znalostí charakterizuje základní projevy života organismů, • (OBG) uvede příklady různých způsobů- výživy, dýchání, rozmnožování, růstu a vývoje, vnímavosti a chování, přizpůsobení k podmínkám prostředí, života v různých ekosystémech, • (OBG) rozliší pojem mateřská a dceřiná buňka, • (OBG) hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě a příklady možností jejich využívání (výroba bioplynu, zelené hnojení), • (OBG) charakterizuje sinice jako organismy, jejich význam, vliv na kvalitu vody, hygienické zásady při koupání, • (OBG) uvede příklad řas, popíše způsob jejího života a postavení v potravních řetězcích, • (OBG) charakterizuje kvasinky, jejich význam pro kvasný průmysl.	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam Řasy- dýchání, fotosyntéza, rozmnožování, růst Sinice Viry a bakterie- výskyt, význam, praktické použití
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
EV: ZPŽ	

BIOLOGIE HUB	
výstupy	učivo

• (BH) rozliší houby bez plodnic a s plodnicemi, • (BH) popíše stavbu houby, • (BH) rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků, • (BH) uvede zásady sběru, • (BH) popíše první pomoc při otravě, • (BH) uvede výskyt a význam lišejníků v přírodě, • (BH) zařadí plísňe mezi houby.	Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

BIOLOGIE ROSTLIN	
výstupy	učivo
• (BR) odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům, • (BR) vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin- fotosyntéza, dýchání, • (BR) rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů, • (BR) poznává a zařazuje dané zástupce, • (BR) uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování, • (BR) popíše stavbu a rozmnožování jednotlivých skupin, • (BR) vyjádří význam šlechtění, • (BR) uvede různé způsoby ochrany rostlin (biologické, chemické), • (BR) roztrídí příklady zeleniny podle částí rostliny, pro kterou je pěstována, • (BR) pozoruje, určuje a zařazuje okrasné rostliny do systematických skupin s využitím tabulek a atlasů, • (BR) rozlišuje rostliny nahosemenné a krytosemenné, jednoděložné a dvouděložné, jednotlivé květy a květenství, • (BR) rozlišuje letničky, dvouletky, trvalky, • (BR) jmenuje příklady léčivých a jedovatých bylin, popíše je, zařazuje je do systému a uvádí příklady jejich využití,	Polní plodiny Rostliny sadů a ovocných zahrad Zelinářské zahrady Okrasné byliny a dřeviny Rumištní rostliny Pokožové rostliny Výtrusné rostliny Semenné rostliny Fyziologie rostlin Anatomie a morfologie rostlin Význam a ochrana rostlin

- (BR) uvede zásady první pomoci při otravě jedovatou rostlinou,
- (BR) jmenuje příklady pokojových rostlin,
- (BR) charakterizuje vyšší rostliny a uvede jejich příklady,
- (BR) uvede příklady mechů, kapradin, přesliček a plavuní, uvede výskyt,
- (BR) podle obrázku popíše rozmnožování mechů a kapradin,
- (BR) objasní, co je nepohlavní rozmnožování,
- (BR) uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin,
- (BR) rozliší vyšší rostliny na rostliny výtrusné a rostliny semenné,
- (BR) vysvětlí význam kořene pro rostlinu,
- (BR) odliší stavbu kořenů jednoděložných a dvouděložných rostlin,
- (BR) objasní pojem kořenová soustava a uvede příklady různých tvarů kořene,
- (BR) podle obrázku popíše vnitřní stavbu kořene,
- (BR) uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu,
- (BR) rozliší různé typy stonku- lodyhu, stvol, stéblo, oddenek,
- (BR) podle obrázku popíše vnitřní stavbu stonku, rozliší stavbu a funkci dřevní a lýkové části,
- (BR) uvede odlišnosti v uspořádání stonku jednoděložných a dvouděložných rostlin,
- (BR) popíše tloušťku kmene dřevin,
- (BR) popíše vnější vzhled kmene stromu, uvede příklad dřeviny s měkkým a tvrdým dřevem,
- (BR) uvede význam listu, popíše jeho základní části, uvede příklady různého uspořádání a vzhledu listů,
- (BR) rozliší listy jednoduché a různé typy listů složených,
- (BR) popíše vnitřní stavbu listu a vysvětlí význam jednotlivých částí,
- (BR) objasní význam fotosyntézy,
- (BR) objasní význam buněčného dýchání,
- (BR) porovná podmínky, za nichž probíhá fotosyntéza a dýchání, a vztah fotosyntézy a dýchání v průběhu dne a noci,
- (BR) popíše vztahy mezi kořeny, stonkem a listy a jejich význam pro pohyb látek v rostlinném těle,

• (BR) objasní změny v rostlinném těle při nedostatku vody (vadnutí, opadávání a změny barvy listů), • (BR) porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin, • (BR) popíše základní stavbu květu, vysvětlí, kde vznikají pohlavní buňky, • (BR) pozoruje, popisuje květy, květenství, plody, plodenství, • (BR) rozliší rostliny jednodomé a dvoudomé, uvede příklady, • (BR) odliší opylení a oplození, • (BR) popíše a rozliší růst a vývoj rostlin, • (BR) vyjádří základní odlišnosti ve vývoji rostliny nahosemenné, krytosemenné jednoděložné a dvouděložné, • (BR) popíše příklady pohybu rostliny, • (BR) hodnotí význam živin, dostatek vody a světla pro život rostliny a ohrožení rostlin změnami podmínek prostředí, • (BR) uvede příklady chráněných rostlin v naší přírodě.	
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
• (BŽ) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, • (BŽ) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin, • (BŽ) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí, • (BŽ) porovná rozmnožování jednotlivých skupin, • (BŽ) pozná dané zástupce podle přírodnin nebo obrázků, • (BŽ) zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy, • (BŽ) uvede příklady hmyzu žijícího v sadech a rozliší jeho význam z hlediska člověka,	Živočichové v sadech, parcích a ovocných zahradách Mikroorganismy provázející člověka Bezobratlí provázející člověka Obratlovci provázející člověka Hospodářsky významní živočichové Živočichové a prostředí Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla-živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Bezobratlí (žahavci, ploštěnci, kroužkovci, měkkýši, členovci) Obratlovci (ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

• (BŽ) objasní pojem škůdce, • (BŽ) popíše život včelstva a význam chovu včel, • (BŽ) objasní pojem instinkt, • (BŽ) uvede, co dělat po bodnutí hmyzem, • (BŽ) uvede příklady členovců a obratlovců žijících v bytech a v jejich okolí, • (BŽ) uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů, • (BŽ) objasní, co znamená obojetník a regenerace.	
přesahy	
Ch (9. ročník): Chemie a společnost	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, LAPŽP	

NEŽIVÁ PŘÍRODA	
výstupy	učivo
• (NP) uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů.	Ekosystémy
přesahy	
průřezová témata	

ZÁKLADY EKOLOGIE	
výstupy	učivo
• (ZE) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi, • (ZE) vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam, • (ZE) uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí, • (ZE) objasní co je biologická regulace (biologický boj), • (ZE) zhodnotí význam ptáků a dravého hmyzu v zahradách pro udržování biologické rovnováhy, • (ZE) uvede, jak lidé mohou pečovat o ptactvo v zahradách a v okolí lidských sídel a jaký to má význam, • (ZE) objasní pojem plevel a škůdce v zelinářských zahradách, • (ZE) objasní pojem cizokrajné rostliny, • (ZE) vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města, • (ZE) vyjádří, co je rumišť,	Ekosystémy Cizokrajné ekosystémy Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím Ochrana přírody a životního prostředí

• (ZE) uvádí příklady rostlin a živočichů žijících na rumišťích, • (ZE) vysvětlí význam slova deratizace a prevence, • (ZE) uvede závislost pokojových rostlin na určitých podmínkách prostředí, • (ZE) uvede, jak pečovat o pokojové rostliny, • (ZE) objasní, co je zdomácnění a pojem plemeno a odrůda, • (ZE) objasní pojem malochovy, velkochovy, bioprodukt, ekologické zemědělství, • (ZE) uvede příklady cizokrajných ekosystémů (tropické deštné lesy, savany, stepi, polopouště a pouště, tundry, polární oblasti, vody teplých oblastí, moře a oceány) a charakterizuje podmínky v nich, • (ZE) jmenuje příklady organismů žijících v uvedených oblastech, jejich způsob života, systematicky je zařadí a uvede charakteristické znaky skupin, • (ZE) objasní význam druhové rozmanitosti a rozmanitosti ekosystémů na Zemi, • (ZE) jmenuje příklady organismů ohrožených a zdůvodní význam jejich ochrany, • (ZE) uvede význam zoologických a botanických zahrad pro ochranu druhové rozmanitosti, • (ZE) zdůvodní význam ochrany přírody a chráněných území, • (ZE) uvede příklady chráněných organismů, CHKO, NP, rezervace UNESCO.	
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: ES	
EV: E, ZPŽ, VČP, LAPŽP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (PPP) aplikuje praktické metody poznávání přírody, • (PPP) umí pracovat s mikroskopem, • (PPP) uvede příklady biologických vědních oborů.	Praktické metody poznávání
přesahy	
průřezová témata	
EV: E, ZPŽ, VČP	

8. ROČNÍK

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
• (BŽ) porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů, • (BŽ) rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin, • (BŽ) odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí, • (BŽ) porovná rozmnožování jednotlivých skupin, • (BŽ) pozná dané zástupce podle přírodnin nebo obrázků, • (BŽ) odliší vnitřní kostru od vnější kostry hmyzu, • (BŽ) objasní, co je základem vnitřní kostry a z čeho se vyvinula páteř, • (BŽ) rozliší na kostře obratlovců tři základní části: páteř s žebry, lebku a kostru končetin, • (BŽ) porovná vývoj částí kostry u jednotlivých skupin obratlovců a ve vztahu ke způsobu života, • (BŽ) vytkne rozdíl mezi chrupavkou a kostní tkání a odliší přítomnost těchto tkání u jednotlivých skupin obratlovců, • (BŽ) vyjádří souvislosti mezi stavbou kostry a způsobem života živočichů a uvede příklady, • (BŽ) objasní význam svalů, typy svalů, charakterizuje odlišnosti svalových tkání, • (BŽ) uvede příklady různého pohybu obratlovců, • (BŽ) uvede, co je zdrojem energie pro činnost organismu, • (BŽ) vyjmenuje základní části trávicí soustavy a objasní jejich význam, • (BŽ) popíše funkci složeného žaludku přežvýkavců, • (BŽ) objasní postup trávení, funkci enzymů a princip vstřebávání, • (BŽ) zná význam dýchací soustavy a příklady různého přívodu vzduchu s kyslíkem do těla obratlovce, • (BŽ) uvede rozdíly ve stavbě plic obojživelníků, plazů, ptáků, savců ve vztahu ke způsobu života, • (BŽ) vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, odliší krev a mízu,	- Systematické skupiny obratlovců - Pokryv těla obratlovců - Kostra obratlovců - Svalstvo obratlovců - Získávání energie z potravy - Dýchací soustava obratlovců - Tělní tekutiny a cévní soustava obratlovců - Vylučovací soustava obratlovců - Celistvost organismu - Nervová soustava obratlovců - Smyslové orgány obratlovců - Rozmnožování obratlovců - Chování obratlovců - Ochrana obratlovců

- (BŽ) objasní výměnu látek mezi krví a buňkami těla,
- (BŽ) objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév,
- (BŽ) uvede příklady péče o potomstvo,
- (BŽ) uvede příklady aktivity živočichů během dne a noci, různých vztahů mezi organismy, vrozeného chování živočichů a složitých schopností migrace,
- (BŽ) vyjádří, čím jsou živočichové ohrožováni a jaké to má důsledky pro celé ekosystémy,
- (BŽ) uvede příklady ohrožených druhů živočichů ze světa a u nás,
- (BŽ) vysvětlí způsoby ochrany živočichů, uvede, jak se zajišťuje ochrana živočichů u nás,
- (BŽ) vyhledá příklady chráněných organismů,
- (BŽ) jmenuje příklady mezinárodních organizací zabývajících se ochranou živočichů,
- (BŽ) porovná oběhovou soustavu ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců,
- (BŽ) uvede funkci vylučovací soustavy,
- (BŽ) zdůvodní význam řízení činnosti organismu,
- (BŽ) popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu,
- (BŽ) rozliší funkce mozku, míchy a obvodového nervstva,
- (BŽ) podle obrázku vyjmenuje základní části mozku a porovná jejich vývoj u jednotlivých skupin obratlovců,
- (BŽ) objasní průběh reflexu, rozdíl mezi reflexy vrozenými a získanými,
- (BŽ) vyjádří, co jsou instinkty, jak se vytvářejí podmíněné reflexy a uvede jméno I. P. Pavlova,
- (BŽ) uvede význam smyslových orgánů,
- (BŽ) porovná utváření různých smyslových orgánů ve vztahu k prostředí a způsobu života,
- (BŽ) porovná smyslové orgány živočichů aktivních v noci a ve dne,
- (BŽ) porovná pojmy - pohlavní rozmnožování, oddělené pohlaví, obojetník,
- (BŽ) pojmenuje pohlavní buňky samčí a samičí a uvede, kde vznikají,
- (BŽ) podle obrázku popíše rozmnožovací a vylučovací orgány ryb, ptáků a savců.

přesahy Ch (9. ročník): Termochemie Ch (9. ročník): Organické sloučeniny
průřezová témata EV: E, LAPŽP

BIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
• (BČ) uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů, • (BČ) zařadí člověka do systému živočišné říše, • (BČ) uvede význam kůže a jejích derivátů, • (BČ) objasní vnitřní stavbu kůže, • (BČ) vyjádří význam daktyloskopie, • (BČ) zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky, • (BČ) uvede příklady poškození kůže, její ochrany a péče o kůži, • (BČ) zná význam soustavy tvořící oporu a tvar těla, • (BČ) porovná kostru člověka, šimpanze a jiných savců podle obrázku, • (BČ) na základě předchozích poznatků rozliší chrupavku a kost, • (BČ) popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí, • (BČ) vysvětlí význam správného držení těla, • (BČ) popíše vnitřní stavbu kostí, objasní význam kostní dřeně pro tvorbu krve a kostnatění, • (BČ) popíše stavbu kloubu, • (BČ) hodnotí význam správné výživy pro kostru, • (BČ) zdůvodní nebezpečí úrazů, uvede jejich možné příčiny a následky, • (BČ) uvede pravidla bezpečného chování a správného držení těla (v souvislosti s vhodnou obuví a nošením břemen), • (BČ) na základě předchozích poznatků uvede, jaký význam má svalstvo a jeho vlastnost smrštitelnost, • (BČ) rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • (BČ) popíše podle obrázku hlavní části kosterního svalstva člověka,	Anatomie a fyziologie Fylogeneze a ontogeneze člověka Nemoci, úrazy a prevence

- (BČ) objasní připojení svalů ke kostře a princip pohybu končetin (protichůdnost činnosti svalů),
- (BČ) porovná stavbu a funkci příčně pruhovaných svalů, hladkých svalů a srdečního svalu,
- (BČ) zdůvodní nezbytnost udržování stálosti vnitřního prostředí (homeostázy),
- (BČ) uvede přehled orgánových soustav zajišťujících základní životní děje a vnitřní rovnováhu u savců,
- (BČ) popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy,
- (BČ) zdůvodní význam péče o chrup,
- (BČ) objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin,
- (BČ) vysvětlí význam enzymů a peristaltiky,
- (BČ) objasní význam jater, stálého obsahu glukózy v krvi a vlivu inzulínu,
- (BČ) uvede příčiny cukrovky,
- (BČ) zdůvodní význam správné výživy pro zdraví,
- (BČ) uvede přehled látek potřebných pro výživu a sestaví příklad zdravého jídelníčku,
- (BČ) zná nemoci trávicí soustavy a prevenci,
- (BČ) uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu, určí polohu orgánů,
- (BČ) objasní funkci červených krvinek pro přenos kyslíku a porovná složení vzduchu vdechovaného a vydechovaného,
- (BČ) vyloží význam dýchacích pohybů v závislosti na fyzické činnosti člověka,
- (BČ) hodnotí význam čistoty vzduchu,
- (BČ) objasní škodlivost kouření,
- (BČ) vysvětlí činnost dýchací soustavy při práci a zátěži,
- (BČ) zná nemoci dýchací soustavy a jejich příčiny, prevenci,
- (BČ) popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve,
- (BČ) objasní, jaký význam má očkování, imunita a možnosti jejího posilování a naopak oslabování,
- (BČ) uvede hlavní krevní skupiny,
- (BČ) vysvětlí význam srážení krve,
- (BČ) popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku,
- (BČ) rozdělí cévy na tepny, žíly, vlásečnice, zná jejich význam,

- (BČ) změří tep a zdůvodní význam měření krevního tlaku,
- (BČ) zná nemoci cévní soustavy, příčiny, prevenci,
- (BČ) objasní, co je mízní soustava a jaký význam má slezina,
- (BČ) vysvětlí činnost srdce a cévní soustavy,
- (BČ) vysvětlí význam vnitřní stálosti lidského těla,
- (BČ) popíše vylučovací soustavu, určí polohu orgánů, objasní funkci ledvin,
- (BČ) uvede vlivy působící na onemocnění ledvin,
- (BČ) vyloží význam umělé ledviny a problémy transplantace ledvin a dalších orgánů,
- (BČ) popíše celkové uložení hlavních vnitřních orgánů v lidském těle,
- (BČ) vysvětlí propojenost všech dějů, které probíhají v lidském těle,
- (BČ) vyjádří, jaký význam má řízení lidského organismu ve vztahu k vnějšímu prostředí a s ohledem na zajišťování vztahů uvnitř organismu (zajišťování životních funkcí),
- (BČ) uvede příklady reakcí na vnější podněty a příklady koordinace mezi orgány těla,
- (BČ) objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření,
- (BČ) objasní význam nervového řízení, vysvětlí, co je neuron,
- (BČ) vyjmenuje na základě předchozích znalostí základní části nervové soustavy,
- (BČ) popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy, uvede příklady,
- (BČ) vyloží význam míchy a mozku a rozliší jeho jednotlivé části podle obrázku,
- (BČ) objasní význam částí mozku pro řízení lidského těla,
- (BČ) vysvětlí ochranu mozku a míchy, uvede příklady jejich poškození a důsledky,
- (BČ) zná příčiny a nemoci nervové soustavy,
- (BC) vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající smyslové ústrojí, objasní jejich spojení s nervovou soustavou,
- (BČ) popíše vnímání chuti, hmatu, tepla, chladu, smyslová ústrojí zraku a sluchu a jejich funkci,
- (BČ) uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka, a význam brýlí,

• (BČ) vyloží celkovou škodlivost hluku na zdraví, • (BČ) vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy, • (BČ) popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci, • (BČ) objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu, • (BČ) uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevenci, • (BČ) vysvětlí, proč předčasný pohlavní styk může narušit další život jedince, • (BČ) orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka, • (BČ) objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří, • (BČ) uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich šíření a prevenci, vysvětlí pojem epidemie a pandemie.	
přesahy M (8. ročník): Nestandardní aplikační úlohy a problémy D (6. ročník): Nejstarší civilizace D (6. ročník) : Počátky lidské společnosti D (8. ročník): Moderní doba F (7. ročník): Pohyb těles; síly F (8. ročník): Elektromagnetické a světelné děje Ch (8. ročník): Směsi Ch (9. ročník) : Organické sloučeniny Z (7. ročník): Regiony světa HV (7. ročník): Vokální činnost TV (8. ročník): Činnosti ovlivňující zdraví	
průřezová témata OSV: RSP, HPPE, PH VDO: PD VMEGS: ES MuV: LV, EP, PSSS EV: E, LAPŽP, VČP	

9. ROČNÍK

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA	
výstupy	učivo
• (OBG) vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti, • (OBG) vyjádří rozdíl a vztah mezi dědičností a proměnlivostí,	Dědičnost a proměnlivost organismů

• (OBG) jmenuje J. G. Mendla jako zakladatele nauky o dědičnosti, • (OBG) objasní, co je gen, • (OBG) uvede příklady dědičnosti v praktickém životě, • (OBG) podle schématu určí, co je kříženec 1. a 2. generace, • (OBG) podle schémat vyjádří první dva Mendelovy zákony, • (OBG) objasní pojem genotyp a fenotyp, • (OBG) uvede, že geny jsou uspořádány za sebou v chromozomech, že chromozomy jsou tvořeny DNA, • (OBG) vyjádří, že každý organismus má určitý počet chromozomů, každý jedinec má určité uspořádání DNA, • (OBG) objasní pojem mutace, • (OBG) objasní, co je genofond a jaký význam má jeho ochrana, • (OBG) vyjádří, že plemena a odrůdy jsou výsledkem šlechtění, křížení • (OBG) vyjádří, co jsou geneticky modifikované organismy, uvede příklady a objasní význam genetického inženýrství.	
přesahy	
PŘ (7. ročník): Obecná biologie a genetika	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

NEŽIVÁ PŘÍRODA	
výstupy	učivo
• (NP) charakterizuje postavení Země ve Sluneční soustavě, • (NP) objasní vznik Země, • (NP) popíše stavbu zemského tělesa, • (NP) vyjmenuje základní zemské sféry, vyjádří vztahy mezi nimi, • (NP) vysvětlí rozdíl mezi horninou a nerostem, • (NP) určuje fyzikální vlastnosti nerostů, • (NP) třídí nerosty z chemického hlediska,	Země Nerosty - minerály Vnější a vnitřní geologické děje Horniny Půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí Přírodní světové katastrofy

• (NP) rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek, • (NP) uvede příklady vnitřních a vnějších geologických dějů, • (NP) rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody, • (NP) třídí horniny do skupin podle jejich vzniku, • (NP) uvede příklady rud a jejich význam pro člověka, • (NP) objasní zvětrávání hornin, • (NP) objasní vznik krasových jevů, • (NP) uvede význam uhlí, ropy, zemního plynu, • (NP) charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi, • (NP) popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho příčiny a následky, • (NP) popíše sopečnou činnost, zemětřesení, uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu, • (NP) objasní vliv vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch, • (NP) popíše složení, vlastnosti a význam půdy, • (NP) vyjmenuje půdotvorné činitele, vysvětlí, jak ovlivňují vlastnosti a vznik půdy, • (NP) vyjmenuje geologické změny, • (NP) seznámí se s názory na vznik života, • (NP) vyjmenuje výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí, • (NP) uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Nejčastější mimořádné přírodní události v ČR a ochrana před nimi (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí)
přesahy F (9. ročník): Vesmír Ch (8. ročník): Anorganické sloučeniny Ch (9. ročník): Anorganické sloučeniny Z (6. ročník): Přírodní obraz Země průřezová témata	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
• (ZE) vysvětlí význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i ochrany celých ekosystémů, • (ZE) charakterizuje ochranu přírody v Evropě a soustavu NATURA 2000.	Ochrana přírody a životního prostředí
přesahy	
Z (8. ročník): Česká republika	
průřezová témata	
VMEGS: ES	
EV: LAPŽP, VČP	

4.6.4 ZEMĚPIS

Vyučovací předmět Zeměpis navazuje na vzdělávací předmět 1. stupně Vlastivěda. Žáci se učí poznávat složitost a mnohotvárnost Země a jejich procesů a vnímat Zemi i své okolí jako výsledek těchto procesů. Učí se poznávat krajinu jako výsledek přírodních dějů a činnosti člověka a vztah této činnosti a životního prostředí. Seznamují se s podmínkami pro život nejen ve svém okolí, ale i v různých evropských a světových regionech.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět od 6. do 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 2 hodiny týdně

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do osmi tematických okruhů:

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie (GI), Přírodní obraz Země (POZ) - 6. ročník, Regiony světa (RS) - 7., 8. ročník, Společenské a hospodářské prostředí (SHP), Životní prostředí (ŽP)- 6., 9. ročníku, Česká republika (ČR) - 8 ročník, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace (TGP) v 9. ročníku.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává úlohy, k nimž žák vyhledává, sbírá, zpracovává, třídí a hodnotí zeměpisné informace
- vede žáky k osvojení a užívání základní zeměpisných pojmů
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- vede žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii/ literatuře) a následné prezentaci před spolužáky (referáty)
- chce, aby získané poznatky žák propojil se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, čímž si vytváří ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím
- rozvíjí manipulaci s orientačními, topografickými pomůckami, s glóbusem, mapami, atlasy, grafy

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- používá metody výuky vedoucí k samostatnému objevování, řešení a utváření závěrů
- vede žáky k vyslechnutí názorů druhých, k diskuzi, vyjádření vlastního postoje
- učí vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- učí žáky odpovídat na otevřené otázky a pracovat s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu
- rozvíjí u žáků schopnost porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů
- při práci ve skupině vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat, respektovat názory druhých
- umožňuje prezentaci práce žáků, možnost sebehodnocení
- učí žáky přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci při řešení úloh, k hodnocení své práce a práce skupiny
- vede žáky k přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- vede žáky k sebereflexi

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k respektování, ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- prezentuje fakta a argumenty pro utváření postojů a hodnot, které respektují rovnoprávnost všech lidí, vyjadřuje demokratické přístupy v řešení společenských problémů
- učí žáky vytvářet si osobní představy o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

- vede žáky k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- učí žáky dodržovat dohodnuté kvality, postupy a termíny

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, technologie
- motivuje žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- umožňuje vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, grafy atd.)
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech

6. ROČNÍK

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE	
výstupy	učivo
• (GI) objasní pojmy mapa, měřítko mapy, zeměpisné souřadnice, obsah map, mapování a aplikuje je, • (GI) organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů, • (GI) používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Komunikační geografický a kartografický jazyk Geografická kartografie a topografie
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ	
výstupy	učivo
• (POZ) vysvětlí základní koncepce vzniku Země a názorů na postavení Země ve Vesmíru, • (POZ) popíše Zemi a ostatní komponenty Sluneční soustavy, • (POZ) vyjmenuje důkazy kulatosti Země a vysvětlí, jaké pohyby vykonává a co je jejich důsledkem, • (POZ) definuje pojmy zemská kůra, litosféra, litosférické desky a působení vnitřních, vnějších a antropogenních činitelů a jevy, které uvede,	Země jako vesmírné těleso Krajinná sféra Systém přírodní sféry na planetární úrovni Systém přírodní sféry na regionální úrovni Komunikační geografický a kartografický jazyk Geografická kartografie a topografie učivo Krajina, ochrana životního prostředí

dokumentuje na konkrétních příkladech, zejména ze svého okolí, • (POZ) vysvětlí co je zemská atmosféra, meteorologie a klimatologie, co je to všeobecná cirkulace atmosféry a co jsou to vzduchové hmoty, • (POZ) při vysvětlování charakteristik klimatu se opírá o práci s mapami klimatických poměrů, • (POZ) charakterizuje oběh vody na Zemi, vody pevnin a oceánů a skutečnosti, které uvádí, lokalizuje na mapách, • (POZ) pomocí tematických map pohovoří o oblastech tropů, subtropů, mírného pásu, polární a subpolární oblasti.	
přesahy	
průřezová témata	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
• (ŽP) charakterizuje rozdíly mezi přírodní a kulturní krajinou, lesohospodářskou krajinou a zemědělskou krajinou a průmyslovou krajinou, rozliší funkce krajin, • (ŽP) uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů, • (ŽP) vyhledává chráněná území přírody a zjistí, proč se chrání a jakým způsobem, • (ŽP) seznámí se s možnými katastrofami a naučí se jak se v těchto případech ochránit a chovat, • (ŽP) posoudí globální problémy lidstva a jejich možná řešení.	Krajina Vztahy přírody a společnosti
přesahy	
průřezová témata	
EV: LAPŽP	

7. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
• (RS) charakterizuje polohu Afriky a její postavení ve světě, zhodnotí přírodní podmínky - povrch, klima, vodstvo,	Afrika Austrálie a Oceánie Asie

• (RS) vymezí makroregion islámské Afriky, pohovoří o přírodních podmínkách, o obyvatelstvu a historickém vývoji regionu, na příkladech jednotlivých států zhodnotí ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch, • (RS) pomocí mapy vymezí region střední tropické Afriky a vyhledá přírodní podmínky, historický vývoj a zhodnotí ekonomiku oblasti se zaměřením na cestovní ruch, • (RS) pomocí mapy vymezí region Austrálie, charakterizuje výjimečnost přírodních podmínek - klima, fauna, flóra, zhodnotí ekonomiku Austrálie a její státní zřízení, zdůvodní rozmístění obyvatelstva, • (RS) určí polohu a přírodní poměry Oceánie, srovná společné a rozdílné znaky obyvatelstva, hospodářství a státní zřízení, • (RS) vymezí území, charakterizuje podle mapy přírodní prostředí střední Asie a Zakavkazska, zhodnotí ekonomiku, • (RS) vymezí region jihozápadní Asie, podle mapy zhodnotí přírodní poměry, povrch, klima, vodstvo, vysvětlí příčiny rozdílů v ekonomické úrovni zemí regionu, a proč tento region patří k ohniskům mezinárodního napětí, • (RS) určí geografickou polohu a vysvětlí, proč je Japonsko světovou hospodářskou velmocí s vysokou životní úrovní obyvatelstva - orientace na moderní perspektivní odvětví průmyslu, mentalita Japonců, • (RS) vymezí podle mapy region, vyhodnotí přírodní podmínky, vysvětlí pojem - asijské tygři, • (RS) vymezí podle mapy region Angloameriku, srovná přírodní poměry, vodstvo USA a Kanady, vysvětlí, proč se regionu říká Angloamerika, zdůvodní, proč znakem osídlení Ameriky je vysoký stupeň urbanizace, co je to konurbace a podle mapy uvede příklady, • (RS) vymezí podle mapy latinskoamerický makroregion, při zeměpisné charakteristice se zaměří na obecné a společné znaky i rysy specifické, charakteristické pro dílčí regiony, popřípadě jednotlivé státy - př. Indiánské státy, pracuje s mapami,	Amerika Evropa
--	---------------------------

• (RS) uvede, v čem spočívá výhodná geografická poloha Evropy, velké kontrasty přírodních podmínek, objasní problematiku demografického vývoje obyvatelstva, zdůvodní, proč patří Evropa k hospodářsky nejvyspělejším oblastem světa, • (RS) vymezí pojem střední Evropa, srovná povrch a vodstvo jednotlivých zemí, podle mapy charakterizuje postkomunistické země z hlediska průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb, • (RS) určí polohu a podle mapy popíše přírodní poměry, povrch, vodstvo, objasní přínos obyvatelstva na ekonomiku a zdůvodní, proč je Německo evropskou mocností, význam surovinových zdrojů pro průmysl, úroveň dopravy a služeb, • (RS) pomocí mapy určí polohu a přírodní podmínky celého regionu a charakterizuje hospodářství Švýcarska a Rakouska se zaměřením na cestovní ruch, využije poznatky získané z cest do alpských zemí.	
přesahy	
PŘ (7. ročník): Biologie rostlin, PŘ (7. ročník): Biologie živočichů	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

REGIONY SVĚTA	
výstupy	učivo
• (RS) podle mapy určí polohu a popíše přírodní poměry Britských ostrovů, objasní podle tematických map, jaká je skladba obyvatelstva, jaké je postavení Spojeného království v současném světě, zhodnotí britskou ekonomiku, • (RS) určí polohu a popíše podle mapy přírodní poměry Francie a zemí Beneluxu, objasní, jaká je skladba obyvatelstva a jaké je postavení Francie v současném světě, zhodnotí podle tematických map francouzskou ekonomiku se zaměřením na cestovní ruch a politický systém, • (RS) vymezí region severní Evropy, geografickou polohu, zhodnotí a srovná přírodní poměry, objasní vliv přírodních podmínek na hustotu zalidnění států severní Evropy, zhodnotí a srovná ekonomiku celého regionu,	Evropa - regiony

• (RS) vymezí region Středomoří a jeho zeměpisnou charakteristiku, srovná povrch a vodstvo jednotlivých zemí, podle mapy charakterizuje postkomunistické země z hlediska průmyslu, zemědělství, dopravy a služeb, • (RS) vymezí region Balkánského poloostrova, podle mapy zhodnotí reliéf, klima, vodstvo a lokalizuje centra cestovního ruchu, • (RS) určí rozlohu a polohu Ruské federace a zemí východní Evropy, podle mapy charakterizuje přírodní podmínky, podle tematických map zhodnotí odlišnosti v osídlení obyvatelstva, zhodnotí ekonomiku a státní zřízení.	
přesahy	
VV (8. ročník): Rozvíjení smyslové citlivosti	
průřezová témata	
VMEGS: ES, OES, JE	

ČESKÁ REPUBLIKA	
výstupy	učivo
• (ČR) určí polohu a rozlohu ČR a porovná ji se sousedními státy, charakterizuje geologický vývoj, jeho vliv na reliéf, klimatické poměry, pohovoří o krajinných typech a charakterizuje hydrologické poměry, • (ČR) srovná podle tabulek a map zalidnění a hustotu zalidnění s dalšími evropskými státy, vysvětlí pojmy přirozený pohyb obyvatelstva, národní a náboženská skladba, urbanizace a obecné charakteristiky bude aplikovat na konkrétních příkladech, • (ČR) vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy, • (ČR) jednotlivé problémové okruhy zhodnotí se zaměřením na místní region - průmyslové oblasti, dobývání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny a plynu, zpracovatelský průmysl, uvede příklady, kde průmysl ohrožuje životní prostředí, • (ČR) vysvětlí, jakou úlohu mají přírodní faktory na zemědělskou výrobu a jakou úlohu mají sociální faktory, podle mapy charakterizuje hlavní zemědělské oblasti a zhodnotí pěstování užitkových plodin a chov hospodářských zvířat,	Místní region Česká republika Regiony České republiky

• (ČR) podle mapy, tabulek a grafů charakterizuje: železniční, silniční, leteckou, říční, městskou hromadnou, potrubní, spoje a spojovou dopravu, zaměří se na problémy místního regionu, • (ČR) uvede změny postavení služeb v české ekonomice po r. 1989 na příkladech místního regionu, změny struktury přepravy osob, změny, jimiž prochází obchod, rozmach cestovního ruchu, • (ČR) podle mapy vymezení kraje, zhodnotí přírodní podmínky - povrch, vodstvo, obyvatelstvo a sídla, ekonomiku se zaměřením na terciální sféru - cestovní ruch a životní prostředí, • (ČR) uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	
přesahy	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
• (SHP) uvede příčiny nerovnoměrného růstu počtu obyvatel světa, vysvětlí pojem věková pyramida, • (SHP) popíše vliv přírodních, sociálně - ekonomických a politických faktorů, lokalizuje na mapě hlavní oblasti koncentrace obyvatelstva ve vyspělých zemích, • (SHP) vymezení základní pojmy migračního pohybu, uvede důvody migrací v minulosti, hlavní směry migrací v současnosti a jaké problémy spojené s migrací to zemím přináší, • (SHP) definuje moderní - novodobý národ a jeho znaky, na příkladech vysvětlí pojmy: stát, suverenita, nacionalismus, šovinismus, národnostní nenávisť, etnické čistky, orientuje se ve světových náboženstvích a jejich rozmístění, • (SHP) objasní obecnou charakteristiku zemědělství, úlohu přírodních a sociálně - ekonomických faktorů, pomocí map a tabulek uvede konkrétní příklady, • (SHP) vysvětlí, jaká je klasifikace surovinových zdrojů, co jsou energetické zdroje, změny ve využití	Obyvatelstvo světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Regionální společenské, politické a hospodářské útvary

těchto zdrojů, vliv na ekonomiku, sociální poměry i politiku, lokalizuje na mapách ložiska rud a objasní, jakou mají úlohu v ekonomice, • (SHP) charakterizuje průmysl a jeho rozdělení, zmíní se o vývoji průmyslové výroby, lokalizuje na mapě hlavní průmyslové makroregiony, vysvětlí, proč je při rozvoji průmyslu a jeho lokalizaci nutno brát v úvahu i vlivy na životní prostředí, • (SHP) vymezí sektor služeb, zastoupení sektoru služeb v národních ekonomikách, lokalizuje na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu, • (SHP) charakterizuje dvě základní politické formy státu, dvě základní skupiny států podle způsobu uplatňování politické moci a vysvětlí pojmy složený stát, • (SHP) vysvětlí úlohu OSN, OPEC, OECD, EU, • (SHP) vymezí pojem jádro a periférie, uvede příklady jádrových oblastí světového významu a lokalizuje je na mapě, uvede příklady periferních oblastí, • (SHP) porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků, • (SHP) lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: JE	
MuV: KD, LV, EP, M, PSSS	

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
• (ŽP) charakterizuje vztahy přírody a společnosti, • (ŽP) vysvětlí pojmy přírodní a kulturní krajina, porušování ekologické rovnováhy a trvale udržitelný rozvoj.	Krajina Vztah příroda a společnost
přesahy	
průřezová témata	

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE	
výstupy	učivo
• (TGV) zvládá základy práce s mapami, umí pracovat s měřítkem, používá buzolu a kompas,	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života

• (TGV) orientuje se v terénu s mapou, odhaduje vzdálenosti, určuje světové strany, umí vypracovat situační plány a panoramatické náčrtky, • (TGV) zná opatření a chování při živelných pohromách a situacích ohrožujících život a zdraví, • (TGV) uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	
přesahy	
průřezová témata	

4.7 UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům umělecké poznávání světa.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Oblast Umění a kultura se realizuje ve vzdělávacích oborech Hudební výchova a Výtvarná výchova. Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního.

Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

Na 2. stupni si žáci připomínají historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy.

Vzdělávací obor Hudební výchova obsahuje Vokálních činností- práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků. Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci. Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Je postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na

výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

4.7.1 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Hudební výchova vede žáka k rozvoji sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových dovedností a k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v 1. – 7. ročníku a 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

- 1. ročník: 1 hodina týdně
- 2. ročník: 1 hodina týdně
- 3. ročník: 1 hodina týdně
- 4. ročník: 1 hodina týdně
- 5. ročník: 1 hodina týdně
- 6. ročník: 1 hodina týdně
- 7. ročník: 1 hodina týdně
- 9. ročník: 1 hodina týdně

Obsah vzdělávacího oboru je členěn do oblastí, které jsou charakterizovány svými činnostmi:

Vokální činnosti (VČ), Instrumentální činnosti (IČ), Hudebně pohybové činnosti (HPČ), Poslechové činnosti (PČ).

Předmět je vyučován v odborné učebně nebo ve třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- snaží se vést žáky k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu, ale respektuje, že žák zpívá na základě svých dispozic
- vede žáky k používání odborné terminologie
- podporuje tvořivou činnost
- umožňuje žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky, aby na základě svých schopností a možností rozpoznávali v hudbě některé hudební znaky, hudební nástroje a odlišili některé druhy hudby
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke kultivovanému, výstižnému a souvislému vyjadřování v souvislostech k danému tématu
- vede žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem, překonávání překážek i vlastního ostychu, snaze posouvat se ve svém výkonu
- učí žáky prezentovat své hudební pokroky před třídou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje, aby žáci ohleduplně naslouchali projevům ostatních, uvědomovali si odlišné hudební nadání ostatních
- umožňuje žákovi zažít úspěch
- vede žáky k sebereflexi
- vede žáky k přemýšlení u poslechu hudby a formulování svých pocitů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování a ocenění tradic kulturního dědictví a pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a umělcům
- vede žáky k chování, které podporuje dobré vztahy

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky ve využití jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře
- rozvíjí u žáků fantazii
- učí žáky vyjádření hudební nálady pohybem
- vede žáky k vytváření pozitivního vztahu k hudebním činnostem
- učí žáky dodržovat dohodnuté kvality, postupy a termíny

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, technologie
- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- seznamuje žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech

1. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI, HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI, POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• zpívá v jednohlase, • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, • reaguje pohybem na znějící hudbu.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev – dýchání, výslovnost Písňe, říkadla HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Orientace v prostoru - Pohybové vyjádření hudby, Hudebně pohybové hry INSTRUMENTÁLNÍ VÝCHOVA Rytmizace Doprovod k písním Orffovy nástroje - seznámení POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební pohádky Taneční a pochodová hudba, ukolébavky
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH	
MuV: KD	

2. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI, HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI, POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, • reaguje pohybem na znějící hudbu.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Základní pěvecké dovednosti Hudební hry HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taneční hry se zpěvem INSTRUMENTÁLNÍ VÝCHOVA Hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář Rytmizace, melodizace Hudební hry POSLECHOVÉ ČINNOSTI Zvuky hudebních nástrojů Rozlišování lidského hlasu a hudebních nástrojů Kvalita tónů – délka, síla
přesahy	
průřezová témata OSV: HPPE, PH, KR VDO: OSŠ MuV: KD	

3. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI, HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI, POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie, - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Pěvecký a mluvní projev - Hlasová hygiena Hudební rytmus – realizace písni 2/4, 3/4 Záznam vokální hudby – seznámení s hudebním záznamem (notová osnova, houslový klíč) HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taneční hry se zpěvem INSTRUMENTÁLNÍ VÝCHOVA Reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů Rytmizace, melodizace Hudební hry (ozvěna, otázka-odpověď) POSLECHOVÉ ČINNOSTI Poslech hudebních nástrojů Melodie vzestupná, sestupná Interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková, jak na mě působí)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, PH, KR	

4. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI, HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI, POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti, - využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni, - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus – realizace písni 2/4, 3/4, 4/4 Záznam vokální hudby – seznámení s hudebním záznamem (hodnota noty, název not C1 – C2) HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Pantomima a hudební improvizace s využitím tanečních kroků Seznámení s tanečními kroky INSTRUMENTÁLNÍ VÝCHOVA Hra na hudební nástroje, reprodukce jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů Předehra, mezihra, dohra - seznámení

	POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hymna České republiky Poslech hudebních nástrojů Poslech klasické a moderní hudby
přesahy	
průřezová témata OSV: PH, KR MuV: KD, M	

5. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI, INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI, HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI, POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti, - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not, - vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace, - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby, - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	VOKÁLNÍ ČINNOSTI Dvojhlas, vícehlas Hudební rytmus – realizace písní 2/4, 3/4, 4/4 Záznam vokální hudby – práce s hudebním záznamem (hodnota noty, název not C1 – C2) HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Jednoduché lidové tance INSTRUMENTÁLNÍ VÝCHOVA Hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, těžká doba POSLECHOVÉ ČINNOSTI Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord Hudební skladatelé, jejich život a dílo, poslech ukázek jejich tvorby
přesahy	
průřezová témata OSV: PH, KR, HPPE VDO: OSŠ MuV: KD, M	

6. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (VČ) upevňuje si správné pěvecké návyky, využívá získané vědomosti a dovednosti z min. ročníků, • (VČ) na základě svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, • (VČ) střídá sólový zpěv se zpěvem celé třídy nebo skupiny, • (VČ) osvojuje si zpěv v dvojhlase, • (VČ) rozpozná dur a moll tóninu, • (VČ) reaguje na dynamiku, uplatní ji v charakteru písní, • (VČ) zvládne zpěv ve vícehlasném kánonu, • (VČ) orientuje se v zápisu písně ve 2/4 a 3/4 taktu, • (VČ) dokáže zareagovat na změnu rytmu a tempa, • (VČ) orientuje se v tónině C dur, vyjmenuje stupnici C, zapíše ji v notách.	Zpěv lidových a umělých písní jedno i dvojhlasých Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamika) Kánon, prodleva, lidový dvojhlas Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry Zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky) Nota jako grafický znak pro tón Notový zápis jako opora při realizaci písně
přesahy	
průřezová témata OSV: KR MuV: KD	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (IČ) doprovodí některé LP na Orffovy nástroje, • (IČ) dokáže zopakovat jednoduchý melodický celek, • (IČ) doprovodí zpěv hrou na tělo, • (IČ) seznámí se s pojmy křížek, bé, odrážka a s jejich funkcemi v hudbě, • (IČ) rozezná hodnoty a zápis not a pomlk - celé, půlové, čtvrt'ové, osminové, • (IČ) žák, který ovládá hru na nějaký melodický nástroj, předvede spolužákům hru.	
přesahy	
průřezová témata	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

• (HPČ) vnímá rozdíl 2/4 a 3/4 taktu, • (HPČ) dokáže taktovat 2/4 a 3/4 takt, • (HPČ) předvede taneční krok polky, nenechá se odradit nezdarem, • (HPČ) vytleská polkový rytmus, • (HPČ) předvede podle svých představ pantomimu, dramatizaci písně.	Jednoduché lidové tance, taneční hry se zpěvem Pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru, pantomima, dramatizace písně
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (PČ) rozliší vyšší a nižší tóny, • (PČ) seznámí se s méně známými lidovými hudebními nástroji - dudy, cimbál, • (PČ) vysvětlí rozdíl lid. a um. písně, • (PČ) rozdělí lid. písně podle způsobu vzniku a užití, • (PČ) vysvětlí pojmy opera, libreto, árie, sólo, recitativ, duet, vysvětlí účel přede hry, vyjmenuje nejznámější české opery a jejich autory, chápe úlohu dirigenta, • (PČ) seznámí se s posazením hráčů symf. orchestru, dokáže nástroje rozdělit do 4 skupin, nakreslí si plánec symf. orchestru, • (PČ) dokáže vysvětlit rozdíl mezi symf. a komor. hudbou, • (PČ) určí, kolik nástrojů hraje v triu, kvartetu, kvintetu.	Tón - výška, síla, délka, barva, souzvuk, akord Rytmus, melodie, harmonie, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná Změny v hudebním proudu Křížek, bé, odrážka Dynamika Vokální a instrumentální hudba Ukolébavka Písňové formy, rondo Opera, opereta, muzikál, hudební revue, balet, výrazový tanec, melodram, scénická hudba
přesahy	
průřezová témata	
VMEGS: JE	
MuV: KD	

7. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

• (VČ) dbá na pravidla hlasové hygieny v době mutace, rozšiřování hlasového rozsahu, • (VČ) orientuje se v notovém zápisu písně, realizace písní všech metrických označení, • (VČ) vysvětlí pojem legato, repetice, tečka u noty, uvědomí si funkci a platnost předznamenání a odrážky, • (VČ) vysvětlí rozdíl legata, ligatury a staccata, • (VČ) zdokonalí se v zápisu not a pomlky, • (VČ) nádech se snaží provádět podle nádechových značek, • (VČ) zdokonaluje se ve zpěvu v dvojhlase.	Rozšiřování hlasového rozsahu, správné nasazení a tvorba tónu, dynamické odlišení zpěvu Hlasová hygiena Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Zdokonalování a procvičování dvojhlasu Jednoduché naznačení melodické linky Druhy lidových písní Písně umělé Zápis rytmu jednoduché písně
přesahy	
průřezová témata	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (HPČ) seznámí se s pojmy tanec lidový a společenský, jeho užití v kabaretu, muzikálu, balet, moderní výrazový tanec, • (HPČ) rozpozná základní tance - polka, valčík, tango ap., • (HPČ) předvede taneční kroky k polce a valčíku, • (HPČ) taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • (HPČ) všímá si tempových označení a jejich návaznosti na patřičný pohyb, dirigent, gesto, • (HPČ) vytleská rytmicky správně celek s tečkou u noty, pomlkou, triolou, • (HPČ) dirigentským gestem znázorní dynamiku, zrychlení a zpomalení.	Taktování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Zrychlování, zpomalování, dynamika Balet, výrazový a společenský tanec - klasické, standardní a latinsko-americké Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

• (PČ) vyslechne některé písně v originále a vysvětlí text, • (PČ) vysvětlí rozdíl nadání, geniality, umění a kých, inspirace a dědičnosti, interpreta a skladatele, • (PČ) uvede sběratele lidových písní, • (PČ) seznámí se nebo vyhledá stručné medailony některých hudebních skladatelů a jejich díla, • (PČ) rozezná sluchově dur a moll tóninu, seznámí se s druhy mollových tónin, • (PČ) zapamatuje si a vysvětlí pojmy – duchovní a světská hudba, instrumentální hudba, polyfonie, kánon, oratorium, koncert, partitura, coda, • (PČ) vysvětlí principy hudby - kontrast, gradace apod.	Hlasová technika, rozdělení hlasů Dynamické a harmonické změny v hudebním proudu Hudební formy - kánon, koncert, Skladatel, nadání, dědičnost, genialita Interpret
přesahy	
průřezová témata	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (IČ) doprovodí některé písně hrou na tělo, užívá při doprovodu dynamiky, žák, který zvládá hru na některý melodický nástroj, předvede hru ostatním.	Reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře Využití prodlevy, ostinata při doprovodech Rytmizace, melodizace, tvorba přede hry a dohry Akcentace 1. doby v doprovodu, hře na tělo
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

9. ROČNÍK

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (VČ) dle svých dispozic zpívá intonačně a rytmicky přesně, • (VČ) využívá svůj hlasový potenciál a získané pěvecké návyky a dovednosti, uplatňuje pravidla hlasové hygieny, • (VČ) orientuje se v notovém zápisu jedno i vícehlasu, • (VČ) vyvodí pomocí kvartového a kvintového kruhu stupnice s křížky a bé,	Upevnění a rozvoj pěveckých dovedností a poznatků z hudební nauky, hlasová hygiena Populární hudba, šlágr Chorál, jednohlas Tramptská píseň, folk, country Kvintový a kvartový kruh, vyvození stupnic, posuvky Tempová označení Černošská hudba, spirituály, klasický a

• (VČ) vysvětlí funkci posuvek, určí tóninu, • (VČ) vysvětlí některé pojmy italského hudebního názvosloví, • (VČ) vyloží pojem spirituál a blues, vysvětlí pojem trampska píseň, folk, • (VČ) shrne a využívá poznatky z hudební nauky.	pochodový jazz Moderní hudba Jazz a swing v české hudbě, písně J. Ježka a V. + W. Písně 70. a 80. let Společenské písně, dechovka
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (IČ) některé písně vhodně doprovodí na Orffovy nástroje nebo hrou na tělo, • (IČ) vysvětlí označení T, S, D a jejich význam, • (IČ) vytvoří obraty kvintakordu, • (IČ) zopakuje si tempová a dynamická označení, • (IČ) seznámí se s významem akordických značek.	Základní harmonické funkce - T, S, D Doprovod vhodných písní pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře nebo hrou na tělo Akord a jeho obraty Tempová a dynamická označení Transponování Polyrytmus Akordické značky
přesahy	
průřezová témata	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (HPČ) zopakuje si a předvede dirigování 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, • (HPČ) předvede valčíkový a polkový krok, • (HPČ) vnímanou hudbu dokáže vyjádřit pohybem, • (HPČ) dirigentským gestem znázorní dynamiku, zrychlení a zpomalení.	Dirigování všech taktů Polkový a valčíkový krok, pohybové ztvárnění proudu hudby různých stylových období Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Orientace v prostoru Čtení jednoduchého motivu instrumentální skladby
přesahy	
průřezová témata	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (PČ) orientuje se ve vývoji české hudební kultury, uvede příklady památek a hlavních představitelů,	Hudba umělecká a nonumělecká, původ hudby, zvuky

• (PČ) rozezná vážnou a populární hudbu, • (PČ) uvede hudební formy a typické nástroje pro stylová období, • (PČ) vysvětlí pojem program hudby, • (PČ) dokáže formulovat své pocity při poslechu hudby, • (PČ) připraví si referát o hudbě, skupině či zpěvákovi, které poslouchá, seznámí s tímto ostatní, doplní ukázkou, • (PČ) seznámí se s pojmy, ukázkami a autory operety, muzikálu, • (PČ) sluchem rozezná lidské pěvecké hlasy, některé nástroje charakteristické pro určité období, • (PČ) snaží se vytvořit pozitivní postoj k uměleckým dílům různých stylových období.	Počátky hudebních dějin Přehled populární hudby Pravěk, starověk, křesťanství Středověk, baroko, formy opera, oratorium, kantáta, suita, koncert, fuga, dělení lidských hlasů Klasicismus, nástrojová hudba, renesance a baroko, Česká mše vánoční J. J. Ryby Romantismus, hudební dramata Impresionismus, expresionismus a dodekafonie Elektronická hudba, celotónová a chromatická řada Jazz, jazzový orchestr, směry moderní hudby 20. století v hudbě, hudební emigranti, duchovní hudba Trampejská píseň, jazzové a swingové orchestry Hudba 60. - 90. let 20. století, novinky Šantán, kuplet, kabaret, muzikály Technika nahrávání, studio, akustika, mixáž
přesahy	
průřezová témata	

4.7.2 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se zaměřuje na vnímání duchovní činnosti jedince, na vnímání uměleckých děl, vlastních výtvarných projevů i výtvarných projevů spolužáků, jejich pochopení a interpretaci. Učí chápat výtvarnou kulturu jako součást každodenního života. Učí žáka chápat realitu, vnímat ji a ztvárnit ji výtvarně.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Výtvarná výchova je vyučována od 1. ročníku do 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 1 hodina týdně
2. ročník: 1 hodina týdně
3. ročník: 1 hodina týdně
4. ročník: 2 hodiny týdně
5. ročník: 2 hodiny týdně
6. ročník: 2 hodiny týdně
7. ročník: 1 hodina týdně
8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah oboru Hudební výchova je členěn do oblastí, které jsou charakterizovány svými činnostmi: Rozvíjení smyslové citlivosti (RSC), Uplatňování subjektivity (US) a Ověřování komunikačních účinků (OKÚ).

Předmět je vyučován většinou ve třídě na 1. stupni, na druhém stupni výuka probíhá především v odborné učebně výtvarné výchovy, ale i v počítačové učebně nebo v Galerii Karla Svolinského.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a k řešení výtvarných problémů
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost
- vede žáky k poznání vlastních pokroků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních názorů)
- obohacuje výuku o odborné termíny z výtvarné oblasti
- podporuje zapojení žáků do diskuze o výtvarném dílu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákovi zažít úspěch
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků
- vede žáky k tvořivé práci ve skupině, k respektování pravidel při práci v týmu
- vede žáky k vzájemné pomoci

Kompetence občanské

Učitel:

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- učí žáky respektovat názor druhých
- učí žáky prezentovat své práce
- vede žáky k účasti ve výtvarných soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky k samostatnému užití vizuálně obrazné techniky

- vyžaduje dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

1. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
• rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ, • v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - míchání barev, odstíny, hustota - modelování z plastelíny, umístění do plochy, vystřihovánky - ilustrace, vyjadřování pocitů a představ UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - vyjádření fantazie, představ a osobních zkušeností - ilustrace textů, volná malba OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - návštěva GKS - skupinová práce
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, KR	
EV: LAPŽP	

2. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
• rozpoznává objemy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ,	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - barevnost ročních období - ovoce, zelenina (barevnost, tvar, velikost)

- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném uspořádání linie, tvary, objemy, barvy a jejich kombinace, - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	- ilustrace pohádek UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - kresba skupiny postav - kombinace technik - kresba, malba přírodninami OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - obrázková tvorba dětských ilustrátorů - frotáž, koláž, obtisky, papírové materiály - co rád dělám
přesahy	
průřezová témata OSV: RSP, SaS, PH, KR MuV: LV EV: ZPŽ, LAPŽP, VČP	

3. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace, - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností, - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - obtiskování, tiskátka, návrhy látek - postava v pohybu, zátiší, krajina - práce s modelovací hmotou, netradiční techniky - vystřihovánky, papírová koláž UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - kresba tužkou, rudkou, popř. uhlem - sporty, činnosti lidí (hasiči), tradice OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - vlastní tvorba (kniha, leporelo,...) - ilustrátoři dětských knih
přesahy	
průřezová témata OSV: RSP, SaS, PH, KR, PL, HPPE MuV: LV EV: VČP	

4. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů, - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - světlostní a barevné kvality, kombinace barev, kontrast - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, animovaný film, - ilustrace v dětských knihách a časopisech UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - pohyb těla a jeho umístění v prostoru - plastika, modelování - komiks OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - osobní postoj v komunikaci - estetický přístup k objektům vlastní i pozorované výtvarné tvorby
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR, SaS, SRaSO, HPPE	
EV: E, ZPŽ	

5. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI, UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY, OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v tvorbě plošné, objemové i prostorové, - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy, - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace, - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI - kresba, malba, modelování - lineární kompozice, písmo - práce s přírodninami - tiskoviny, televize, elektronická média, reklama, lidová tvořivost UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY - komiks, animovaný film, fotografie - akční tvar malby a kresby OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ - hodnocení a sebehodnocení vlastní práce a práce spolužáků - sledování změn, pokroku ve vlastní tvorbě
přesahy	
průřezová témata	

OSV: RSP, ŘPRD, KR, SaS
 MuV: LV
 EV: E, ZPŽ, LAPŽP, VČP

6. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
• (RSC) vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků, • (RSC) seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy, využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
PŘ (6. ročník): Příroda našeho okolí	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
• (US) variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků, • (US) zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, • (US) zaznamenává podněty z představ a fantazie, • (US) užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy, • (US) osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše, • (US) využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění, • (US) výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům, • (US) zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
(OKÚ) k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata OSV: KR	

7. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
(RSC) vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků, (RSC) zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie, (RSC) užívá techniku malby, textury, míchá a vrství barvy, (RSC) využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací, (RSC) rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku, (RSC) využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
(US) uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů, (US) vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, (US) zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
• (OKÚ) ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, • (OKÚ) k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	

8. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
• (RSC) rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů, • (RSC) uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
• (US) vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků, • (US) zaznamenává podněty z představ a fantazie a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi, • (US) užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy,	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

• (US) zaznamenává perspektivní postupy, využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
• (OKÚ) zaznamenává vizuální zkušenost, • (OKÚ) interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků, • (OKÚ) k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
D (7. ročník): Objevy a dobývání, počátky nové doby	
průřezová témata	

9. ROČNÍK

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
• (RSC) využívá znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření, • (RSC) variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků, • (RSC) zvládá zachycení pomíjivého okamžiku, skicování.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
přesahy	
průřezová témata	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo

• (US) vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků, • (US) zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, • (US) zaznamenává podněty z představ a fantazie, • (US) zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nová a neobvyklá díla.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
• (OKÚ) orientuje se ve výtvarných technikách, • (OKÚ) interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků, • (OKÚ) k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace, • (OKÚ) uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	Osobní postoj v komunikaci Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření Proměny komunikačního obsahu
přesahy	
průřezová témata	

4.8 ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdelávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

4.8.1 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Předmět Výchova ke zdraví je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku Prvouky a Vlastivědy, Přírodovědy a Tělesné výchovy na stupni prvním. Po obsahové stránce témata komplexně rozvíjejí osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání, péče o zdraví, mezilidské vztahy a rozhodování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Výchova ke zdraví je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 1 hodina týdně

7. ročník: 1 hodina týdně

9. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah tohoto oboru je rozdělen do šesti tematických okruhů:

Vztahy mezi lidmi a formy soužití (VML) - 7. a 9. ročník, Změny v životě člověka a jejich reflexe (ZŽČ) - 9. ročník, Zdravý způsob života a péče o zdraví (ZZŽ)- 6., 7., 9. ročník, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (ROZ) - 6., 7., 9. ročník, Hodnota a podpora zdraví (HPZ), Osobnostní a sociální rozvoj (OSR) - 7. ročník

Předmět je vyučován ve třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k efektivnímu využívání v procesu učení a v praktickém životě
- učí žáky naplánovat si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k argumentaci, k diskuzi na dané téma, k obhajování svých výroků a názorů
- vede k řešení nejrůznějších problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému, spisovnému, stručnému a správnému vyjadřování
- při práci ve skupinách vede žáky k dovednosti naslouchat a účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- vede k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině, pomáhali ostatním žákům, hodnotili práci svou i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a být si vědomi svých práv a povinností
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede k ohleduplnosti ke druhým

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky využívat získané poznatky a osvojené dovednosti v přípravě na budoucí povolání
- vede žáky k předcházení zdravotním rizikům při činnostech a jejich minimalizaci

Kompetence digitální

Učitel:

- zařazuje do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace
- umožňuje vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru
- učí žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- motivuje žáky přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- učí žáky rozpoznávat protiprávní jednání v digitálním prostředí
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech
- rozebírá se žáky konkrétní příklady vhodného a nevhodného jednání v oblasti zdraví a bezpečí

6. ROČNÍK

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ZZŽ) uvádí cesty přenosu nákaz a jejich prevence, rozliší nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, • (ZZŽ) uplatňuje základní zásady pro užívání a nakládání s léky, • (ZZŽ) uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska, • (ZZŽ) vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi fyzickým, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, • (ZZŽ) vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí, • (ZZŽ) sestaví denní režim, dbá na vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, • (ZZŽ) využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím, • (ZZŽ) vysvětlí význam aktivního pohybu, otužování a relaxace, pohybový režim, • (ZZŽ) usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, • (ZZŽ) objasní vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví, • (ZZŽ) uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, • (ZZŽ) v případě zdravotního problému, ví, kde najde odbornou pomoc, • (ZZŽ) jmenuje zásady zdravého stravovacího a pitného režimu, seznámí se s možnými poruchami příjmu potravy, • (ZZŽ) orientuje se v hlavních údajích na obalech potravin,	Ochrana před nemocemi Preventivní lékařská péče Životní styl Výživa a zdraví Vliv reklamy První pomoc

• (ZZŽ) dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky, • (ZZŽ) orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání, • (ZZŽ) sestaví zdravý jídelníček, • (ZZŽ) rozpozná klamavou reklamu na potraviny, • (ZZŽ) vyjádří vlastní názor na vliv reklamy při výběru potravin, • (ZZŽ) popíše základy první pomoci.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
MeV: IVMSR	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
• (ROZ) charakterizuje mimořádné situace a prevenci vzniku mimořádných událostí, • (ROZ) uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí, • (ROZ) rozliší varovný signál a jiné způsoby varování, • (ROZ) specifikuje práci integrovaného záchranného systému, • (ROZ) specifikuje zásady kolektivní ochrany obyvatelstva, • (ROZ) jmenuje zásady chování po vyhlášení mimořádné situace, evakuace, • (ROZ) používá základní pravidla silničního provozu, • (ROZ) projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, • (ROZ) aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc, • (ROZ) sestaví postup v případě dopravní nehody.	Ochrana člověka za mimořádných událostí Dopravní výchova První pomoc
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	
MeV: IVMSR	

7. ROČNÍK

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
výstupy	učivo
• (VML) stanoví a respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky, respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, • (VML) přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě, • (VML) vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví.	Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ZZŽ) uvědomuje si hodnotu zdraví člověka, • (ZZŽ) posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví, • (ZZŽ) projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy, obce.	Hodnota a podpora zdraví
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo

• (ROZ) uvádí zdravotní rizika spojená s kouřením, s užíváním alkoholu, návykových a nebezpečných látek, • (ROZ) specifikuje pojem droga, • (ROZ) klasifikuje základní drogy, • (ROZ) uvádí argumenty pro odmítnutí užívání návykových látek, • (ROZ) argumentuje pro pozitivní životní cíle a návyky, • (ROZ) v modelových situacích používá způsoby odmítání návykových látek, • (ROZ) orientuje se v zákonech omezujících kouření, • (ROZ) vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, • (ROZ) obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek, • (ROZ) vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu, • (ROZ) orientuje se v trestně právní problematice návykových látek, • (ROZ) kriticky posoudí reklamy na tabákové výrobky a alkohol, • (ROZ) vysvětlí rizika spojená s gamblerstvím, • (ROZ) chápe význam slova gamblerství, • (ROZ) uvádí příklady a rizika internetu, bezpečného chování a komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, • (ROZ) uvádí rizika psychického onemocnění a násilí mířené proti sobě samému, • (ROZ) uvádí příklady pomoci lidem, kteří jsou pod vlivem návykové látky, • (ROZ) uvádí příklady chování, které bude předcházet úrazům, • (ROZ) uvádí příklady brutálního a násilného chování z médií, rizika používání zbraní, • (ROZ) uvádí příklady těžkých životních situací a jejich zvládání, • (ROZ) uvádí kontakty na krizová centra a linky důvěry v souvislosti s domácím násilím, • (ROZ) rozlišuje konflikty a potyčky od šikanování, • (ROZ) uvádí modely chování v případě šikanování,	Pozitivní životní cíle Kouření Alkohol Ostatní návykové látky Gamblerství Úrazy Domácí násilí Šikana
--	---

• (ROZ) uvádí modely chování v případě týrání a zneužívání dětí, • (ROZ) seznamuje se s problémem kriminality mládeže, • (ROZ) kriticky se vyjadřuje k projevům násilí, • (ROZ) uvádí příklady specializované pomoci pro případy patologických jevů chování, • (ROZ) vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE, SRaSO, MV	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
výstupy	učivo
• (OSR) vysvětlí některé společenské role, • (OSR) utváří vědomí vlastní identity, • (OSR) zaujímá hodnotové postoje a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, • (OSR) používá sebereflexi, sebekontrolu, snaží se zvládnout problémové situace, • (OSR) učí se, jak předcházet a zvládat stres, ví, kde hledat při problémech pomoc, • (OSR) učí se přijímat názor druhého, snaží se naslouchat, vede dialog, • (OSR) snaží se efektivně a asertivně komunikovat a kooperovat v různých situacích.	Sebepoznání, sebepojetí Psychohygiena Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV	

9. ROČNÍK

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
výstupy	učivo

• (VML) vysvětlí pojmy kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství, • (VML) kultivovaně se chová k opačnému pohlaví, • (VML) zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech.	Vztahy ve dvojici Etická stránka sexuality Způsoby vyjadřování lásky
přesahy	
průřezová témata OSV: PL, MV	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
výstupy	učivo
• (ZŽČ) používá základní pojmy z oblasti sexuality, • (ZŽČ) pojmenuje tělesné a psychické změny dospívání, • (ZŽČ) vnímá nutnost zdraví reprodukční soustavy a sexuality jako formování osobnosti, • (ZŽČ) uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti, • (ZŽČ) orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců, • (ZŽČ) vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v problémech těhotenství a rodičovství mladistvých, • (ZŽČ) orientuje se v průběhu porodu, • (ZŽČ) pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství, • (ZŽČ) respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování, • (ZŽČ) vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a promiskuitního chování, • (ZŽČ) pojmenuje nejčastější pohlavní choroby, • (ZŽČ) vysvětlí možnosti ochrany před pohlavními chorobami, • (ZŽČ) vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV a co se děje po proniknutí infekce do organismu, • (ZŽČ) respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou, • (ZŽČ) orientuje se v zákonech vztahujících se na sexuální život jedince.	Fakta o sexualitě Anatomie pohlavních orgánů Sexuální orientace Početí, těhotenství, porod Antikoncepce Předčasné ukončení těhotenství Nemoci přenosné pohlavním stykem Promiskuita Odborná pomoc Sexuální zneužití Sexualita z hlediska odlišné kultury a víry Sexualita a zákon Média a sexualita
přesahy	
průřezová témata	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ZZŽ) respektuje základní pravidla hygieny.	Hygiena
přesahy	
průřezová témata	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
• (ROZ) uvádí kontakty na odbornou pomoc při podezření z nakažení pohlavní chorobou, • (ROZ) vyjadřuje svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě, • (ROZ) orientuje se v právní problematice zneužívání dítěte.	Odborná pomoc Sexualita v médiích Právní pomoc
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

4.8.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vyučovací předmět Tělesná výchova patří do oblastí Člověk a zdraví. Vzdělávání směřuje k poznání vlastních pohybových možností, účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, vytvoření duševní a sociální pohody. Zdůrazňuje prožitkovost žáka k pohybu, regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, vede k odhalování zdravotních oslabení žáků a k poznání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Tělesná výchova je vyučován od 1. – 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 2 hodiny týdně
2. ročník: 3 hodiny týdně
3. ročník: 3 hodiny týdně
4. ročník: 2 hodiny týdně
5. ročník: 2 hodiny týdně
6. ročník: 2 hodiny týdně
7. ročník: 2 hodiny týdně
8. ročník: 2 hodiny týdně
9. ročník: 2 hodiny týdně

V 2. a 3. ročníku děti absolvují povinný Plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin, který je v 5. a 6. ročníku doplněn Branným záchranným kurzem. **Možnost plaveckého výcviku pro 1. a 4. třídu.**

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví (ČOZ), Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností, Činnosti podporující pohybové učení (ČPPU).

Pro přehlednost je učivo z tematického okruhu Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností rozděleno do bloků: Pohybové hry (PH), Gymnastiku (G), Rytmičné a kondiční cvičení (RKC), Průpravné úpoly (PÚ), Atletika (A), Sportovní hry (SH), Turistika a pobyt v přírodě (T), Zimní sporty (ZS), Plavání (P).

Výuka probíhá v odborné učebně- tělocvičně a na školním hřišti.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákovi poznat celou škálu sportovních odvětví, různá náčiní a nářadí
- klade důraz na názorný a srozumitelný výklad a dodržování pravidel
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- měří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími
- podporuje v žákovi sebedůvěru, sebehodnocení
- nabízí žákům různé metody výuky
- vede žáky ke kritickému posouzení vlastních schopností a dovedností
- učí žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit
- učí propojovat získané dovednosti a vědomosti se životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede jej k tomu, aby se nedal odradit neúspěchem
- vede žáky k řešení problémových situací samostatně i ve skupinách
- chápe negativní dopad nedostatku pohybu na zdraví člověka
- ukazuje souvislost pohybu s civilizačními chorobami a zdravím
- učí žáky uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagovat v situaci úrazu
- vede žáky k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k vhodné komunikaci mezi sebou, sebou a učitelem či rozhodčím
- vede žáky k vhodnému a výstižnému vyjadřování, vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváření příležitosti pro komunikaci
- hodnotí výkony, posuzuje je, porovnává
- klade důraz na týmovou práci

- vede žáky k samostatné organizaci jednoduchých pohybových soutěží, činností a jejich variant

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky vhodnou formou požádat o pomoc
- učí žáky jednání v duchu fair-play
- vede žáky k dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybových činností ve skupině
- podporuje vzájemnou spolupráci umožňující žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky spojovat pohybovou činnost se zdravím, zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- vede ke vzájemné pomoci, uznání, ocenění
- učí žáky rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,)
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- rozvíjí disciplinovanost, sebehodnocení
- zapojuje žáky do sportovních soutěží

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje správnou a bezpečnou manipulaci s náčiním a náradím
- podporuje spolurozhodování
- preferuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví
- motivuje k využití dovedností v praxi
- učí zvládat dopomoc a záchranu při jednodušších gymnastických cvičeních
- požaduje zorganizování činnosti pro spolužáky v rámci TV (rozcvičky, hry, tanec)

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií
- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu

1. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

• (ČOZ) spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obuv, dodržuje hygienická pravidla, • (ČOZ) dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, • (ČOZ) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, • (ČOZ) dodržuje pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (ČOZ) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy, • (ČOZ) osvojuje si správné držení těla, • (ČOZ) osvojuje si s pomocí učitele správnou techniku prováděných cvičení, • (ČOZ) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• (ČPPU) dodržuje pravidla her a pohybových činností, • (ČPPU) respektuje zásady fair play, • (ČPPU) zná základní tělocvičné názvosloví, • (ČPPU) spolupracuje při jednotlivých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy.	Komunikace v TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření pohybových dovedností
přesahy	
průřezová téma	
OSV: PH	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
• (PH) zvládá jednoduché pohybové hry, • (PH) rozvíjí rychlost a obratnost, • (PH) dokáže při hře komunikovat se spoluhráči, dodržuje pravidla fair play.	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry Spolupráce a komunikace při hře
přesahy	
průřezová témata	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
• (G) zvládá s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, • (G) usiluje o zlepšení svých výkonů, • (G) předvede pády, převály, kolébku na zádech, stoj na lopatkách, • (G) předvede chůzi, přeskok a přeběh lavičky, • (G) předvede chůzi bez dopomoci na kladince, • (G) posilovacími cviky se připravuje na šplh na tyči.	Akrobacie - převály, pády, kolébka na zádech, stoj na lopatkách, kotoul vpřed Cvičení na lavičce - chůze, přeběh, přeskok atd. Cvičení na kladince - přechod s dopomocí Posilovací cviky
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele, s hudbou i bez hudby, bez náčiní i s náčiním (hračky, šátky, noviny atd.), • (RKC) vyjádří melodii a rytmus jednoduchým pohybem.	Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
• (A) zvládá běžeckou abecedu, • (A) zvládá rychlý běh na 25m, běh střídá s chůzí, • (A) zvládá běh méně náročným terénem, • (A) uběhne 500m, • (A) odrazem snožmo zvládá skok do dálky z místa, • (A) seznamuje se s technikou hodu míčkem horním obloukem.	Běžecká abeceda Běh na 25 metrů Běh terénem, vytrvalostní běh Skok z místa Hod míčkem - nácvik odhodu
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo

• (SH) spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech s ostatními žáky, • (SH) hází a chytá míč jednoruč a obouruč, • (SH) zná některá pravidla sportovních her, která jsou vhodně vybraná podle věku dětí.	Manipulace s míčem - přihrávka, chytání
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KO	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) zvládá základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, zvládá techniku chůze, • (T) překonává přírodní překážky a orientuje se v terénu, • (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládá pobyt v přírodě (i v zimní krajině).	Turistika a pobyt v přírodě Hry na sněhu i na ledě
přesahy	
průřezová témata	
EV: LAPŽP	

2. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obuv, dodržuje hygienická pravidla, • (ČOZ) zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, • (ČOZ) dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, • (ČOZ) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, • (ČOZ) dodržuje pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (ČOZ) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy, • (ČOZ) dbá na správné držení těla a na správné dýchání při provádění cviků,	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech

• (ČOZ) osvojuje si s pomocí učitele správnou techniku prováděných cvičení, • (ČOZ) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině.	
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• (ČPPU) dodržuje pravidla her a pohybových činností, • (ČPPU) respektuje zásady fair play, • (ČPPU) zná základní tělocvičné názvosloví, • (ČPPU) správně reaguje na jednotlivé signály a povely (přiměřeně k věku), • (ČPPU) spolupracuje při jednotlivých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy.	Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření pohybových dovedností
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
• (PH) zvládá jednoduché pohybové hry, • (PH) zná pravidla her a pravidla bezpečnosti, • (PH) rozvíjí rychlost a obratnost, • (PH) dokáže při hře komunikovat se spoluhráči, dodržuje pravidla fair play.	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry Spolupráce a komunikace při hře
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, KO	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo

• (G) zvládá s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti, • (G) usiluje o zlepšení svých výkonů, • (G) předvede pády, převaly, kolébku na zádech, stoj na lopatkách, • (G) snaží se při různých aktivitách dodržovat rovnováhu, • (G) předvádí jednoduché úkony na lavičkách, • (G) seznamuje se s odrazem a jeho využitím při překonávání překážek, • (G) předvede chůzi bez dopomoci na kladince, • (G) seznamuje se se šplhem na tyči, • (G) nacvičí správnou techniku šplhu, • (G) dokáže provést jednoduché cviky na žebřinách.	Akrobacie - převály, kotoul vpřed, kolébka, leh na zádech a vztyk bez pomoci rukou, válení, sed zkřížmo Cvičení rovnováhy Cvičení na lavičce - chůze, přeběh, přeskok atd. Cvičení na kladince - přechod s dopomocí Šplh na tyči Cvičení na žebřinách Opičí dráha
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele, s hudbou i bez hudby, bez náčiní i s náčiním (hračky, šátky, noviny atd.), • (RKC) pokouší se zvládnout estetické držení těla, • (RKC) vyjádří melodii a rytmus jednoduchým pohybem, • (RKC) provede dva jednoduché taneční kroky s hudbou.	Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) zvládá různé druhy přetahů a přetlaků.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo

• (A) reaguje na povely a signály, • (A) opakuje přesně podle učitele běžeckou abecedu, • (A) naučí se základní pojmy při skoku, běhu a hodů, • (A) zvládá rychlý běh na 20 - 60 metrů, běh v terénu i vytrvalostní běh, • (A) dokáže skočit do dálky z místa, nacvičuje rozběh a odraz, • (A) zvládá základní techniku hodů míčkem z místa.	Start na daný povel či signál Běžecká abeceda Různé druhy běhů Přeskoky a skoky do dálky z místa Hod míčkem
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech s ostatními žáky, • (SH) hází a chytá míč jednoruč a obouruč z místa, chůze, běhu, • (SH) zná některá pravidla sportovních her, která jsou vhodně vybraná podle věku dětí.	Manipulace s míčem - přihrávka, chytání Míčové hry vybrané s ohledem na věk dětí
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KO	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) zvládá základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, zvládá techniku chůze, • (T) překonává přírodní překážky a orientuje se v terénu, • (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládá pobyt v přírodě (i v zimní krajině), • (T) respektuje ochranu životního prostředí při sportování v přírodě.	Turistika a pobyt v přírodě Ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata	
EV: LAPŽP	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
• (ZS) podle sněhových podmínek zvládá, hry na sněhu a na ledě,	Hry na sněhu a na ledě Základní techniky pohybu na bruslích

• (ZS) při hrách na sněhu dodržuje základy bezpečnosti a hygieny (dokáže zvolit vhodné oblečení), • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na saních, podle možnosti na bruslích (jezdit dopředu, zastavit, zatočit).	Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
EV: LAPŽP	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (PL) adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, • (PL) zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti, • (PL) osvojuje si základní techniky plavání, • (PL) zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Základní plavecké dovednosti Plavecká technika
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, • (ČOZ) zná význam sportování pro zdraví, • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obuv, dodržuje hygienická pravidla, • (ČOZ) zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cviky, • (ČOZ) dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, • (ČOZ) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, • (ČOZ) dodržuje pořádek a čistotu při pobytu v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (ČOZ) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy,	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech

• (ČOZ) dbá na správné držení těla a na správné dýchání při provádění cviků, • (ČOZ) osvojuje si s pomocí učitele správnou techniku prováděných cvičení, • (ČOZ) rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybu, • (ČOZ) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině.	
přesahy	
průřezová témata	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• (ČPPU) dodržuje pravidla her a pohybových činností, • (ČPPU) respektuje zásady fair play, • (ČPPU) zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, • (ČPPU) rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje, • (ČPPU) spolupracuje při jednotlivých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy.	Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Měření pohybových dovedností
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
• (PH) zvládá jednoduché pohybové hry, • (PH) zná a dodržuje pravidla her a pravidla bezpečnosti, • (PH) rozvíjí rychlost a obratnost, • (PH) snaží se domluvit jednoduchou taktiku se svými spoluhráči, • (PH) dokáže při hře komunikovat se spoluhráči, dodržuje pravidla fair play.	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry Spolupráce a komunikace při hře
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, KO, KaK	

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
• (G) zvládne podle svých schopností kotoul vpřed, kotoul vzad, • (G) provede rozběh a odraz z můstku snožmo, • (G) podle svých schopností se snaží šplhat na tyči, • (G) přejde kladinku bez dopomocí a na ní předvede dřep, otočení, poskok.	Akrobacie - pády, kotouly Odrazy z můstku Kladinka - chůze, přeběh Šplh na tyči
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) snaží se o správné provádění cviků, s hudbou i bez hudby, bez náčiní i s náčiním (hračky, šátky, noviny atd.), • (RKC) pokouší se zvládnout estetické držení těla, • (RKC) snaží se vyjádřit pohybem rytmus, hudební motiv, • (RKC) zvládne jednoduché taneční kroky s hudbou.	Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem Jednoduché tance
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) zvládá různé druhy přetahů a přetlaků.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
• (A) zvládá běžeckou abecedu, • (A) seznámí se s nízkým startem, na povel odstartuje z nízkého startu a ze startu vysokého, • (A) seznamuje se s taktikou při sprintu, při běhu na vytrvalost, při běhu terénem, • (A) podle svých schopností skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy, • (A) podle svých schopností odhodí kriketový míček ze správného odhodového postavení.	Běžecká abeceda Rychlý běh Vytrvalostní běh Skok do dálky Hod míčkem
přesahy	

průřezová témata OSV: SaS, SRaSO

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech s ostatními žáky, • (SH) zdokonaluje se v přihrávkách jednoruč, obouruč, v chytání míče, • (SH) učí se driblink, • (SH) přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem, • (SH) aktivně se účastní sportovních her, • (SH) zná některá pravidla sportovních her, která jsou vhodně vybraná podle věku dětí.	Manipulace s míčem - přihrávka, chytání, driblink Míčové hry vybrané s ohledem na věk dětí
přesahy	
průřezová témata OSV: PL, MV, KaK	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) zvládá základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, zvládá techniku chůze, • (T) překonává přírodní překážky a orientuje se v terénu, • (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládá pobyt v přírodě (i v zimní krajině), • (T) respektuje ochranu životního prostředí při sportování v přírodě.	Turistika a pobyt v přírodě Ochrana přírody
přesahy	
průřezová témata EV: LAPŽP	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
• (ZS) podle sněhových podmínek zvládá, hry na sněhu a na ledě, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích (jezdit dopředu, zastavit, zatočit), • (ZS) při zimních sportech dodržuje pravidla bezpečnosti.	Hry na sněhu a na ledě Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	

průřezová témata EV: LAPŽP

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (PL) dodržuje hygienu plavání, • (PL) zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti, • (PL) osvojuje si základní techniky plavání, • (PL) zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Hygiena plavání Základní plavecké dovednosti Plavecká technika
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, • (ČOZ) vysvětlí význam pohybu pro zdraví, • (ČOZ) spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, • (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, • (ČOZ) zná cvičení pro správné držení těla, správně zvedá zátěž, použije průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, • (ČOZ) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, • (ČOZ) dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (ČOZ) adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata OSV: PH	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
• (ČPPU) osvojí si tělocvičné názvosloví, • (ČPPU) soustředí se na správné a přesné provedení pohybu, • (ČPPU) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, • (ČPPU) cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky, • (ČPPU) reaguje na smluvené signály, povely, • (ČPPU) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, • (ČPPU) dokáže nastoupit s ostatními do řadu, dvouřadu, zástupu, • (ČPPU) zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, • (ČPPU) dodržuje pravidla fair-play, • (ČPPU) zná olympijské ideály a symboly, • (ČPPU) zná a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží, • (ČPPU) spolupracuje při jednotlivých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, • (ČPPU) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy, • (ČPPU) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získává potřebné informace.	Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla osvojovaných pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
• (PH) využívá netradičního náčiní při pohybových hrách, • (PH) dodržuje pravidla pohybových her, • (PH) snaží se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji.	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity Pohybová tvořivost Zásady jednání a chování, fair play
přesahy	
průřezová témata	

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
• (G) předvede pády vzad a stranou, • (G) zvládne podle svých možností kotoul vpřed, vzad, jejich napojování a modifikace, • (G) předvede jednoduchou sestavu gymnastických cviků, • (G) provede rozběh a odraz z můstku snožmo, • (G) podle svých možností zvládá výskok na kozu do kleku a dřepu, • (G) předvede roznožku přes kozu podle svých možností, • (G) přejde kladinku bez dopomoci, na ní předvede jednoduchou sestavu, • (G) předvede jednoduché cviky na nářadí, • (G) podle svých schopností se snaží šplhat na tyči, • (G) podle svých schopností zvládne jednoduchou sestavu se švihadlem.	Akrobacie - pády, kotouly Přeskoky - odraz snožmo, roznožka, výskoky do dřepu Kladinka - chůze, přeběh Cvičení na kruzích, žebřinách, hrazdě, lavičkách Šplh na tyči
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ

výstupy	učivo
• (RKC) dbá na správné držení těla, • (RKC) snaží se vyjádřit pohybem rytmus, • (RKC) cvičí na hudbu, • (RKC) zvládne základní kroky lidových tanců, například krok přísunný, poskočný, polkový, eval.	Kondiční cvičení s hudbou Základy estetického pohybu Vyjádření melodie a rytmu pohybem
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, KR	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY

výstupy	učivo
• (PÚ) zvládá různé druhy přetahů a přetlaků.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA

výstupy	učivo
• (A) předvede cviky z běžecké abecedy, • (A) na povel odstartuje z nízkého startu a ze startu vysokého, • (A) zná taktiku při sprintu, při běhu na vytrvalost, při běhu terénem s překážkami, • (A) zvládá techniku štafetového běhu, • (A) uběhne 60m, 500m, • (A) skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy, • (A) odhodí kriketový míček z rozběhu ze správného odhodového postoje.	Běžecká abeceda Rychlý běh Vytrvalostní běh Skok do dálky Hod míčkem
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) předvede manipulaci s míčem, • (SH) zvládne herní činnosti jednotlivce (přihrávky míčem jednoruč a obouruč, chytání míče, driblíng, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na branku), • (SH) podle svých schopností přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou, • (SH) ovládá základní pravidla sportovních her, • (SH) spolupracuje ve hře, • (SH) hraje sportovní hry a dodržuje pravidla.	Manipulace s míčem Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel Základy sportovních her (vybíjená, fotbal, florbal, miniházená, přehazovaná, minibasketbal atd.)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, MV, KO, KaK	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) zvládá pohyb a cvičení v přírodě, • (T) zvládá základní pravidla táboření, • (T) dodržuje pravidla bezpečného chování v dopravních prostředcích při přesunu.	Vycházky Táboření
přesahy	
průřezová témata	
EV: LAPŽP	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo

• (ZS) podle sněhových podmínek zvládá, hry na sněhu a na ledě, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích (jezdit dopředu, zastavit, zatočit), • (ZS) při zimních sportech dodržuje pravidla bezpečnosti.	Hry na sněhu a na ledě Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
EV: LAPŽP	

5. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) vysvětlí význam pohybu pro zdraví, • (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, • (ČOZ) samostatně se rozcvičí, • (ČOZ) předvede posilovací cviky na různé části těla, relaxační cviky, strečinkové cvičení a cvičení pro správné držení těla, • (ČOZ) při jakémkoliv zranění dokáže vhodně reagovat a přivolat pomoc, • (ČOZ) spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti, • (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, • (ČOZ) používá protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, • (ČOZ) zná cvičení pro správné držení těla, správně zvedá zátěž, použije průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, • (ČOZ) používá vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, • (ČOZ) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, • (ČOZ) dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě.	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• (ČPPU) spolupracuje při jednotlivých pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) dodržuje pravidla fair play, • (ČPPU) osvojí si tělocvičné názvosloví, • (ČPPU) soustředí se na správné a přesné provedení pohybu, • (ČPPU) zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, • (ČPPU) cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky, • (ČPPU) reaguje na smluvené signály, povely, • (ČPPU) reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, • (ČPPU) dokáže nastoupit s ostatními do řady, dvouřady, zástupu, • (ČPPU) zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, • (ČPPU) jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti, • (ČPPU) zná olympijské ideály a symboly, • (ČPPU) zná a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží, • (ČPPU) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy, • (ČPPU) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získává potřebné informace.	Komunikace v TV Organizace v TV Zásady jednání a chování Pravidla osvojovaných pohybových činností Měření a posuzování pohybových dovedností Zdroje informací o pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
• (PH) využívá netradičního náčiní při pohybových hrách, • (PH) upevňuje si pravidla her a snaží se spolupracovat a komunikovat se spoluhráči, • (PH) vytváří varianty osvojených pohybových her.	Pohybové hry s různým zaměřením Netradiční pohybové hry a aktivity
přesahy	

průřezová témata OSV: SRaSO, PL, KO, KaK MuV: LV
--

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
• (G) zvládne podle svých možností kotoul vpřed a vzad, jejich napojování a modifikace, • (G) předvede jednoduchou sestavu gymnastických cviků, • (G) předvede rozběh a odraz z můstku snožmo, • (G) předvede výskoky na bednu, kozu do kleku, dřepu, • (G) předvede roznožku přes kozu podle svých možností, • (G) přejde kladinu bez dopomoci, • (G) podle svých dispozic vyšplhá 3 metry na tyči, • (G) předvede jednoduché cviky na nářadí, • (G) podle svých schopností, zvládne jednoduchou sestavu se švihadlem.	Akrobacie - pády, kotouly Přeskoky - odraz snožmo, roznožka, výskoky na bednu Kladina - přechody, přeběhy Šplh na tyči Cvičení na nářadí
přesahy	
průřezová témata OSV: SaS, KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) pod vedením učitele přesně opakuje cviky, • (RKC) cvičí na hudbu, • (RKC) po předvedení opakuje: krok přísuný poskočný, cval, krok polkový a valčíkový.	Kondiční cvičení s hudbou Vyjádření melodie a rytmu pohybem
přesahy	
průřezová témata OSV: KR	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo

• (A) předvede běžeckou abecedu (liftink, skipink, zakopávání), • (A) na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu, • (A) předvede běh na 60 metrů, vytrvalostní do 1000 metrů, • (A) zvládne techniku štafetového běhu, • (A) skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy • (A) podle pokynů učitele si dokáže rozměřit rozběh, • (A) odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje, • (A) předvede různé modifikace běhu (štafetový běh, přespolní běh).	Běžecká abeceda Rychlý běh Vytrvalostní běh Skok do dálky Hod míčkem
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) předvede manipulaci s míčem, • (SH) ovládá základní pravidla sportovních her, • (SH) zvládne herní činnosti jednotlivce (přihrávky míčem jednoruč a obouruč, chytání míče, driblíng, střelba na koš, přihrávky nohou, vedení míče, střelba na branku), • (SH) spolupracuje ve hře, • (SH) hraje sportovní hry a dodržuje pravidla, • (SH) pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, • (SH) respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Práce s míčem Herní činnosti jednotlivce Spolupráce ve hře Utkání podle zjednodušených pravidel Základy sportovních her (vybíjená, fotbal, florbal, miniházená, přehazovaná, minibasketbal, atd.)
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PL, KO, KaK	
MuV: LV	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) zvládá pohyb a cvičení v přírodě, • (T) orientuje se v přírodě podle turistických značek, chrání přírodu při svém pobytu v přírodě, • (T) orientuje se v přírodě a zvládá základní pravidla táboření, • (T) umí používat lékárničku v případě potřeby,	Vycházky i náročnější pochody Práce s mapou v terénu Práce s lékárničkou Táboření

• (T) dodržuje pravidla bezpečného chování v dopravních prostředcích při přesunu.	
přesahy	
průřezová témata EV: E, LAPŽP	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
• (ZS) ovládá zásady pohybu v zimní krajině, • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá hry na sněhu a na ledě, • (ZS) ovládá pravidla bezpečnosti při zimních sportech, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích.	Hry na sněhu Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata OSV: PH	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (PL) rozvíjí techniku a vytrvalost v plavání, • (PL) snaží se dopomoci unavenému plavci a seznamuje se s technikou bezpečnosti a sebezáchrany, • (PL) adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, • (PL) zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	Základní plavecké dovednosti Prvky sebezáchrany a bezpečnosti
přesahy	
průřezová témata	

6. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo

• (ČOZ) vysvětlí význam pohybu pro zdraví, • (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, • (ČOZ) zvládne a předvede správně a přesně základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) použije protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, • (ČOZ) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (ČOZ) předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jí svou činnost, • (ČOZ) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (ČOZ) improvizovaně ošetří poranění.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo

• (ČPPU) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu, • (ČPPU) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (ČPPU) zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, • (ČPPU) cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky, • (ČPPU) naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu, • (ČPPU) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (ČPPU) připraví a uklidí náradí a náčiní, • (ČPPU) zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, školy, • (ČPPU) zná olympijské ideály a symboly, • (ČPPU) zná a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží, • (ČPPU) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy, • (ČPPU) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získává potřebné informace.	Komunikace v TV Organizace Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo

• (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her, • (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti, • (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného, • (PH) hraje netradiční pohybové hry a aktivity.	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR, MV, KaK	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
• (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, • (G) cvičí podle slovních pokynů, • (G) předvede zpevňování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, • (G) předvede základní obraty a rovnovážné postoje, skoky na místě a z místa, • (G) předvede roznožku přes kozu našíř, skrčku, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svis vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede šplh na tyči s přírazem.	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) předvede základní estetické držení těla, • (RKC) předvede základní aerobní cvičení s hudbou, • (RKC) pojmenuje a předvede některé základní lidové tance (valčíkový a polkový krok), • (RKC) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky.	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní
přesahy	
průřezová témata	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
• (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku hodů míčkem a granátem, • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, skoku vysokého, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, • (A) uběhne 60m, 1km.	Organizace Běhy Skoky Hody
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo

• (SH) vysvětlí význam sportovních her, • (SH) uplatní základní pravidla sportovních her, rozhoduje, • (SH) vysvětlí základní role ve hře, • (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště, • (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele), • (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, • (SH) použije základní herní činnosti jednotlivce typické pro jednotlivé sportovní hry- F, FL- výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), B- přihrávky, střelba, driblink, VY, P- chytání míče, přihrávky, střelba, • (SH) použije základní herní kombinace typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) použije základní herní systémy - útok, obrana typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) hraje jednotlivé sportovní hry.	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Vybíjená Přehazovaná
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV, KO, KaK	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládne chůzi se zátěží i v mírně náročném terénu, • (T) seznámí se se základy orientačního běhu, • (T) zvládá pobyt v přírodě, • (T) zná pravidla pro bezpečné táboření, • (T) chrání přírodu.	Pobyt v přírodě
přesahy	
průřezová témata	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo

• (ZS) ovládá zásady pohybu v zimní krajině, • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá hry na sněhu a na ledě, • (ZS) ovládá pravidla bezpečnosti při zimních sportech, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích.	Hry na sněhu Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

PLAVÁNÍ	
výstupy	učivo
• (PL) rozvíjí techniku a vytrvalost v plavání, • (PL) rozvíjí dovednosti záchranného a branného plavání.	Přivolání první pomoci Technika plaveckých způsobů Dopomoc unavenému plavci Používání záchranných pásů a pomůcek Zanořování a lovení předmětů Tažení tonoucího po hladině Vytažení tonoucího na břeh Bezpečnost
přesahy	
průřezová témata	

7. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) vysvětlí význam pohybu pro zdraví, • (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, • (ČOZ) zvládne a předvede správně a přesně základní techniku jednotlivých cviků,	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

• (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) použije protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, • (ČOZ) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (ČOZ) předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost, • (ČOZ) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (ČOZ) improvizovaně ošetří poranění.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• (ČPPU) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu, • (ČPPU) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (ČPPU) zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, • (ČPPU) cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky, • (ČPPU) naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu, • (ČPPU) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (ČPPU) připraví a uklidí náradí a náčiní, • (ČPPU) zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, školy, • (ČPPU) zná olympijské ideály a symboly,	Komunikace v TV Organizace Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

• (ČPPU) zná a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží, • (ČPPU) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy, • (ČPPU) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získává potřebné informace.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
• (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her, • (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti, • (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného, • (PH) hraje netradiční pohybové hry a aktivity.	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR, MV, KaK	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
• (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, • (G) cvičí podle slovníků pokynů, • (G) předvede zpevnování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad v obměnách, • (G) předvede přemet stranou, • (G) předvede stoj na ruce se záchranou, • (G) předvede roznožku přes kozu našíř, skrčku • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svis vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede šplh na tyči s přírazem.	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh

přesahy
průřezová témata
OSV: KR

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) předvede na každou svalovou skupinu aspoň dva cviky, • (RKC) předvede základní estetické držení těla, • (RKC) popíše zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou, • (RKC) pojmenuje a předvede některé základní lidové tance (valčíkový a polkový krok), • (RKC) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKC) vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů, • (RKC) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti, • (RKC) zdůvodní potřebu přesného provádění cviků.	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní
přesahy	
průřezová témata	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo

• (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, uběhne 1km, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převzme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku hodů míčkem a granátem, • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, skoku vysokého, • (A) uběhne 60m ve zlepšeném osobním čase, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení.	Organizace Běhy Skoky Hody
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) vysvětlí význam sportovních her, • (SH) uplatní základní pravidla sportovních her, rozhoduje, • (SH) vysvětlí základní role ve hře, • (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště, • (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele), • (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, • (SH) použije základní herní činnosti jednotlivce typické pro jednotlivé sportovní hry- F, FL- výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře), B- přihrávky, střelba, driblíng, VY, P- chytání míče, přihrávky, střelba, • (SH) použije základní herní kombinace typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) použije základní herní systémy - útok, obrana typické pro jednotlivé sportovní hry,	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Vybíjená Přehazovaná

• (SH) hraje jednotlivé sportovní hry.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: MV, KaK	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládne chůzi se zátěží i v mírně náročném terénu, • (T) seznámí se se základy orientačního běhu, • (T) zvládá pobyt v přírodě, • (T) zná pravidla pro bezpečné táboření, • (T) chrání přírodu.	Pobyt v přírodě
přesahy	
průřezová témata	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
• (ZS) ovládá zásady pohybu v zimní krajině, • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá hry na sněhu a na ledě, • (ZS) ovládá pravidla bezpečnosti při zimních sportech, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích.	Hry na sněhu Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

8. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem,	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

• (ČOZ) změní srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, • (ČOZ) zvládne a předvede správně a přesně základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) použije protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, • (ČOZ) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (ČOZ) předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost, • (ČOZ) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (ČOZ) improvizovaně ošetří poranění.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
• (ČPPU) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu, • (ČPPU) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (ČPPU) zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, • (ČPPU) cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky, • (ČPPU) naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu,	Komunikace v TV Organizace Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností

• (ČPPU) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (ČPPU) připraví a uklidí nářadí a náčiní, • (ČPPU) zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy, školy, • (ČPPU) zná olympijské ideály a symboly, • (ČPPU) zná a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží, • (ČPPU) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy, • (ČPPU) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získává potřebné informace.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
• (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her, • (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti, • (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného, • (PH) hraje netradiční pohybové hry a aktivity.	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, KR, MV, KaK	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo

• (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, • (G) cvičí podle slovních pokynů, • (G) předvede zpevňování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad v obměnách, • (G) předvede přemet stranou, • (G) předvede stoj na rukou se záchranou a pomocí, • (G) předvede roznožku přes kozu našíř, naděl, • (G) předvede skrčku přes kozu našíř, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svis vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede výmyk s pomocí, • (G) předvede šplh na tyči a laně s přírazem, • (G) vytvoří akrobatickou sestavu z osvojených prvků.	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) předvede základní estetické držení těla, • (RKC) popíše zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou, • (RKC) předvede základní aerobní cvičení s hudbou (D), • (RKC) pojmenuje a předvede některé základní lidové tance (valčíkový a polkový krok) (D), • (RKC) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKC) vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů, • (RKC) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti, • (RKC) předvede na každou svalovou skupinu aspoň dva cviky, • (RKC) zdůvodní potřebu přesného provádění cviků, • (RKC) vysvětlí pojem kruhový trénink, sestaví kruhový trénink.	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní
přesahy	
průřezová témata	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
• (A) změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, uběhne 1km, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, skoku vysokého, • (A) předvede základní techniku hodů kriketovým míčkem, vrhu koulí, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, • (A) uběhne 60m ve zlepšeném osobním čase.	Organizace Běhy Skoky Hody a Vrh
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) vysvětlí význam sportovních her, • (SH) uplatní základní pravidla sportovních her, rozhoduje, • (SH) vysvětlí základní role ve hře, • (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště, • (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele), • (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách,	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Volejbal

• (SH) použije základní herní činnosti jednotlivce typické pro jednotlivé sportovní hry (F, FL- výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře, B- přihrávky, střelba, uvolňování, driblink, rozskok, dvojtakt, trestný hod, V- odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem a vrchem, přihrávka a nahrávka), • (SH) použije základní herní kombinace typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) použije základní herní systémy - útok, obrana typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) hraje jednotlivé sportovní hry.	
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, MV, KaK	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládne chůzi se zátěží i v mírně náročném terénu, • (T) seznámí se se základy orientačního běhu, • (T) zvládá pobyt v přírodě, • (T) zná pravidla pro bezpečné táboření, • (T) chrání přírodu.	Pobyt v přírodě
přesahy	
průřezová témata	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
• (ZS) ovládá zásady pohybu v zimní krajině, • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá hry na sněhu a na ledě, • (ZS) ovládá pravidla bezpečnosti při zimních sportech, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích.	Hry na sněhu Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

9. ROČNÍK

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
• (ČOZ) dokáže vysvětlit význam rozcvičení před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení, • (ČOZ) usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti, • (ČOZ) aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem, • (ČOZ) změří srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže, • (ČOZ) odmítá drogy a jiné škodlivé látky neslučitelné se sportem a pohybem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší, • (ČOZ) zvládne a předvede správně a přesně základní techniku jednotlivých cviků, • (ČOZ) chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy, • (ČOZ) použije protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění, rychlostně silová cvičení, vytrvalostní cvičení, cvičení pro kloubní pohyblivost a obratnost, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, cvičení pro každý den, • (ČOZ) uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, • (ČOZ) předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost, • (ČOZ) předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví, • (ČOZ) improvizovaně ošetří poranění.	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS	

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo

• (ČPPU) ovládá a užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu, • (ČPPU) reaguje na základní pokyny, signály, gesta učitele, • (ČPPU) zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení, • (ČPPU) cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení, ukázky, • (ČPPU) naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky- čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrany přírody při sportu, • (ČPPU) zvládne roli rozhodčího, zapisovatele, diváka, • (ČPPU) připraví a uklidí náradí a náčiní, • (ČPPU) zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy, školy, • (ČPPU) zná olympijské ideály a symboly, • (ČPPU) zná a dodržuje pravidla osvojovaných pohybových činností- her, závodů, soutěží, • (ČPPU) spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, • (ČPPU) změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky, • (ČPPU) zvládne základní pohybové testy, • (ČPPU) orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích, samostatně získává potřebné informace.	Komunikace v TV Organizace Historie a současnost sportu Pravidla osvojovaných pohybových činností Zásady jednání a chování Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností
přesahy	
průřezová témata	
OSV: HPPE	

POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo

• (PH) zná základní organizační povely pro realizaci her, • (PH) zná pravidla osvojovaných her a pravidla bezpečnosti, • (PH) hraje fair-play, má radost ze hry, ne z prohry jiného, • (PH) hraje netradiční pohybové hry a aktivity.	Pohybové hry
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR, MV, KaK	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
• (G) zvládne bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích, • (G) cvičí podle slovních pokynů, • (G) předvede zpevňování těla a průpravná cvičení jednotlivých cviků, • (G) využije gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla, • (G) předvede kotoul vpřed a vzad v obměnách, • (G) předvede přemet stranou, • (G) předvede stoj na ruce s pomocí a bez ní, • (G) předvede odrazy a skoky z trampolíny, • (G) předvede roznožku přes kozu našíř, nadél, • (G) předvede skrčku přes kozu našíř, • (G) předvede náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, svis vznesmo, závěs v podkolení, • (G) předvede výmyk s pomocí, podmet ze stoje, • (G) předvede šplh na tyči a laně s přírazem, • (G) vytvoří akrobatickou sestavu z osvojených prvků.	Akrobacie Přeskok Hrazda Šplh
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KR	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
• (RKC) předvede základní estetické držení těla, • (RKC) popíše zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou, • (RKC) předvede základní aerobní cvičení s hudbou (D),	Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou Kondiční formy cvičení s využitím náradí a náčiní

• (RKC) použije při cvičení krátké švihadlo, plný míč, krátké tyče, švédské lavičky, • (RKC) vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádočných svalů, • (RKC) předvede na každou svalovou skupinu aspoň dva cviky, • (RKC) zdůvodní potřebu přesného provádění cviků, • (RKC) vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti, • (RKC) vysvětlí pojem kruhový trénink, sestaví kruhový trénink.	
přesahy	
průřezová témata	

PRŮPRAVNÉ ÚPOLY	
výstupy	učivo
• (PÚ) aplikuje přetlaky, přetahy, odpory v různých polohách na cvičení.	Přetahy a přetlaky
přesahy	
průřezová témata	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
• (A) změří a запиše výkony v osvojovaných disciplínách, • (A) upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start, • (A) zná základní pravidla atletických disciplín a pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, • (A) uplatní vůli při vytrvalosti, uběhne 1km, • (A) zná základní startovní povely, • (A) předvede základní techniku vysokého, nízkého startu, • (A) předvede základní techniku štafetového běhu (převezme a předá kolík při běhu), • (A) předvede základní techniku skoku dalekého, skoku vysokého • (A) předvede základní techniku hodu kriketovým míčkem, vrhu koulí, • (A) zvládne speciální běžecká a průpravná cvičení, • (A) uběhne 60m ve zlepšeném osobním čase.	Organizace Běhy Skoky Hody a Vrhly
přesahy	
průřezová témata	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
• (SH) vysvětlí význam sportovních her, • (SH) uplatní základní pravidla sportovních her, rozhoduje, • (SH) vysvětlí základní role ve hře, • (SH) zná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště, • (SH) zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů, učitele), • (SH) používá základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, • (SH) použije základní herní činnosti jednotlivce typické pro jednotlivé sportovní hry (F, FL- výběr místa, zpracování míče, přihrávky, vhazování míče, střelba z místa a po vedení míče, odebírání míče, činnost brankáře, B- přihrávky, střelba, uvolňování, driblíng, rozskok, dvojtakt, trestný hod, V- odbití obouruč vrchem a spodem, podání spodem a vrchem, přihrávka a nahrávka), • (SH) použije základní herní kombinace typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) použije základní herní systémy - útok, obrana typické pro jednotlivé sportovní hry, • (SH) hraje jednotlivé sportovní hry.	Organizace Fotbal Basketbal Florbal Volejbal
přesahy	
průřezová témata	
OSV: ŘPRD, MV, KaK	

TURISTIKA A POBYT V PŘÍRODĚ	
výstupy	učivo
• (T) uplatní pravidla bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, • (T) zvládne chůzi se zátěží i v mírně náročném terénu, • (T) seznámí se se základy orientačního běhu, • (T) zvládá pobyt v přírodě, • (T) zná pravidla pro bezpečné táboření, • (T) chrání přírodu.	Pobyt v přírodě
přesahy	
průřezová témata	

ZIMNÍ SPORTY	
výstupy	učivo
• (ZS) ovládá zásady pohybu v zimní krajině, • (ZS) podle sněhových podmínek zvládá hry na sněhu a na ledě, • (ZS) ovládá pravidla bezpečnosti při zimních sportech, • (ZS) seznámí se se základní technikou pohybu na bruslích.	Hry na sněhu Základní techniky pohybu na bruslích Bezpečnost při zimních sportech
přesahy	
průřezová témata	
OSV: PH	

4.9 ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky.

Tato oblast je na 1. stupni rozdělena na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Na 2. stupni je rozdělena na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Škola si vybírá podle svých podmínek, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

4.9.1 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Vyučovací předmět Pracovní činnosti svými formami výuky a obsahem učiva umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět od 1. do 5. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 1 hodina týdně
2. ročník: 1 hodina týdně
3. ročník: 1 hodina týdně
4. ročník: 1 hodina týdně

5. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozdělen na 4 tematické okruhy: Práce s drobným materiálem (PDM), Konstrukční činnosti (KČ), Pěstitelské práce (PP), Příprava pokrmů (POKR).

Výuka probíhá v kmenových třídách, ve cvičné kuchyni, keramické dílně, školní dílně a na školním pozemku s okrasnými květinami. Záhony na pěstování zeleniny škola nemá.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učí žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k realizaci vlastních nápadů
- nabízí k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti
- vede k vytrvalosti při případném nezdaru a k dokončení započatého úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vhodnému a výstižnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové a projektové práce
- vede žáky ke spolupráci v kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- rozvíjí správné a bezpečné pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k pořádku na svém pracovišti při pracovní činnosti
- vyžaduje důsledně dodržování vymezených pravidel, šetření materiálu a nářadí

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků

1. ROČNÍK

PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
(PDM) vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů, (PDM) pracuje podle slovního návodu.	Vlastnosti materiálu – modelovací hmota, přírodniny, papír
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
(KČ) zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Práce se stavebnicí
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
(PP) provádí pozorování přírody.	Vycházka do přírody v jednotlivých ročních obdobích
přesahy	
průřezová témata	
EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
(POKR) chová se vhodně při stolování.	Pravidla správného stolování Chování ve školní jídelně
přesahy	
průřezová témata	

2. ROČNÍK

PRÁCE s DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo

• (PDM) vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, • (PDM) pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Jednoduché pracovní operace a postupy Vlastnosti materiálů – přírodniny, modelovací hmota, papír, karton Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití
přesahy	
průřezová témata OSV: RSP, KR EV: E	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (KČ) zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Práce s návodem Sestavování modelů, stavebnice
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• (PP) provádí pozorování přírody a zaznamenává pozorování.	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin v místnosti
přesahy	
průřezová témata OSV: SRaSO EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• (POKR) chová se vhodně při stolování, • (POKR) připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování
přesahy	
průřezová témata	

3. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
• (PDM) vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, • (PDM) pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Vlastnosti materiálu – přírodniny, papír, karton, textil Organizace práce Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a

	využití
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP, KR	

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
(KČ) zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční Práce s návodem
přesahy	
průřezová témata	
OSV: KO	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
(PP) provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování, (PP) pečuje o nenáročné rostliny.	Péče o pokojové rostliny Pěstování rostlin ze semen
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	
EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
(POKR) chová se vhodně při stolování, (POKR) připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Základní vybavení kuchyně Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování
přesahy	
průřezová témata	

4. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
(PDM) vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, (PDM) využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Vlastnosti materiálů – přírodniny, papír, karton, textil Lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní operace a postupy

přesahy
průřezová témata
OSV: KR
EV: E

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (KČ) provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, • (KČ) pracuje podle slovního návodu, předlohy.	Prostorové a konstrukční stavebnice Sestavování modelů Práce s návodem, předlohou
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• (PP) provádí jednoduché pěstitelské činnosti, • (PP) ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Ošetřování rostlin Jedovaté rostliny a první pomoc při požití Léčivé rostliny a jejich využití
přesahy	
průřezová témata	
OSV: RSP	
EV: ZPŽ, VČP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• (POKR) orientuje se v základním vybavení kuchyně, • (POKR) připraví samostatně jednoduchý pokrm, • (POKR) dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Základní vybavení kuchyně, kuchyňské spotřebiče Pravidla správného stolování Výběr, nákup a skladování potravin
přesahy	
průřezová témata	

5. ROČNÍK

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
• (PDM) volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu, • (PDM) udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Vlastnosti materiálu – přírodniny, papír, karton, drát, fólie aj. Lidové zvyky, tradice Pracovní pomůcky a nástroje Pracovní postupy a operace První pomoc

přesahy
průřezová témata OSV: RSP, KR, MV EV: E

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
• (KČ) provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, • (KČ) pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, • (KČ) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Prostorové stavebnice První pomoc
přesahy	
průřezová témata	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• (PP) samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, • (PP) volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, • (PP) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Pěstování rostlin Bezpečnost práce
přesahy	
průřezová témata EV: ZPŽ	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• (POKR) připraví samostatně jednoduchý pokrm, • (POKR) udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, • (POKR) poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni, • (POKR) dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Bezpečnost práce a první pomoc Pravidla stolování Výběr a nákup potravin
přesahy	
průřezová témata	

4.9.2 PĚSTITELSTVÍ

Vyučovací předmět Pěstitelství učí žáky pozitivnímu postoji k práci druhých i ke své práci a zodpovědnosti k práci. Předmět má naučit žáky dodržovat kázeň při pěstitelských a chovatelských činnostech a také dodržovat bezpečnost práce. Pěstitelství je možností k seberealizaci žáka a možností si zlepšit své životní prostředí doma i na své zahradě. Také má připravit žáky znalostmi o podmínkách chovu drobného zvířectva.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Pěstitelství je vyučován v 6. ročníku.

Časová dotace je následující:

6. ročník: 1 hodina týdně

Předmět obsahuje celky Pěstitelské práce (PP) a Chovatelství (CH).

Výuka probíhá v kmenových třídách a na školním pozemku s okrasnými květinami. Záhony na pěstování zeleniny škola nemá.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky
- učí žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
- vede žáky k pozorování a experimentování, porovnávání a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k realizaci vlastních nápadů
- vede k vytrvalosti při případném nezdaru a k dokončení započatého úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupině
- učí žáky respektovat názory druhých
- vede žáky k prezentaci výsledků své i společné práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové a projektové práce
- vede žáky ke spolupráci v kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- rozvíjí správné a bezpečné pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k pořádku na svém pracovišti při pracovní činnosti
- vyžaduje důsledně dodržování vymezených pravidel, šetření materiálu a nářadí

Kompetence digitální

Učitel:

- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů
- učí žáky vyhledat informace a jejich zdroje v digitálním prostředí
- ukazuje, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace různého charakteru (video, zvuk, text, grafy atd.)
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil

6. ROČNÍK

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
• (PP) dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, • (PP) poskytne první pomoc při úrazu, • (PP) volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin, • (PP) pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru, využívá květiny pro výzdobu, • (PP) používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, • (PP) rozpozná a zařadí do skupin základní druhy zeleniny a naučí se zásady jejich pěstování, • (PP) roztřídí okrasné rostliny, seznámí se s jejich základními druhy, zná základy jejich řezu a úprav a jejich pěstování, • (PP) rozpozná ovocné dřeviny a jejich skupiny, ví jak o ně pečovat, • (PP) pěstuje vybrané léčivé rostliny, rozpozná základní druhy léčivých rostlin, zná jejich léčivé účinky, seznámí se a rozpozná jedovaté rostliny.	Základní podmínky pro pěstování Zelenina Okrasné rostliny Ovocné rostliny Léčivé rostliny, koření

přesahy
průřezová témata

CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
• (CH) seznámí se se základy chovu zvířat v domácnosti, hygienou, bezpečností chovu a s chováním při kontaktu se zvířaty, • (CH) dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty.	Chovatelství Hygiena a bezpečnost chovu
přesahy	
průřezová témata	

4.9.3 TECHNICKÉ PRÁCE

Vyučovací předmět Práce s technickými materiály (Technické práce) má seznámit žáky s jednoduchými pracemi, s různými materiály s pracovními technickými pomůckami a s pracovními postupy pro technické práce. Žák se učí organizovat a plánovat svou činnost a učí se poskytnout první pomoc a dodržovat bezpečnost při práci s nástroji a nářadím.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Technické práce je vyučován v 7. ročníku.

Časová dotace je následující:

7. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah tohoto předmětu má jeden tematický okruh- Práce s technickými materiály (PTM)
 Předmět je vyučován v odborné učebně dílny.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky
- učí žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k realizaci vlastních nápadů
- vede k vytrvalosti při případném nezdaru a k dokončení započatého úkolu
- učí žáky promýšlet pracovní postupy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupině

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v kolektivu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- rozvíjí správné a bezpečné pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k pořádku na svém pracovišti při pracovní činnosti
- vyžaduje důsledně dodržování vymezených pravidel, šetření materiálu a náradí
- úsporným hospodařením s přírodními zdroji, majetkem a pomůckami vychovává žáky k šetrnosti
- představuje žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků
- učí žáky vyhledat informace a jejich zdroje v digitálním prostředí
- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data

7. ROČNÍK

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
• (PTM) dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, • (PTM) poskytne první pomoc při úrazu, • (PTM) organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, • (PTM) užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku, • (PTM) řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí, • (PTM) zvládá základní postupy při opracování různých materiálů,	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace s postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

• (PTM) zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí.	
přesahy M (7. ročník): Geometrie v rovině a v prostoru	
průřezová témata	

4.9.4 VOLBA POVOLÁNÍ

Předmět Volba povolání vede žáky k získání představy o některých oborech vzdělání a profesích, ale také o sobě samých. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Témata jim mají pomoci při rozhodování o dalším profesním zaměření.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Volba povolání je vyučován jako samostatný předmět v 8. ročníku.

Časová dotace je následující:

8. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na dva tematické okruhy: Volba povolání (VP) a Osobnostní a sociální rozvoj (OSR).

Výuka probíhá většinou v kmenové učebně.

Každoročně také navštěvujeme s žáky osmého ročníku úřad práce, kde jsou žáci seznámeni s nabídkou profesí.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k sebezpoznání a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k realizaci vlastních nápadů
- vede k vytrvalosti při případném nezdaru a k dokončení započatého úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupině

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v kolektivu

- učí hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vyžaduje důsledně dodržování vymezených pravidel
- představuje žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost, či řešený problém použít
- učí získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učí vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- pomáhá chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, učí je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- učí žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; vyžaduje při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky

8. ROČNÍK

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
výstupy	učivo

• (OSR) vytváří si vztah k sobě samému i k ostatním, • (OSR) vytváří si na základě různých typů testování zdravé a vyrovnané sebepojetí, • (OSR) stanoví si osobní cíle a postupné kroky k jejich dosažení, • (OSR) využívá různých forem psychohygieny pro zvládnání stresu, • (OSR) vytváří pravidla pro spolupráci s ostatními, • (OSR) uvádí příklady chování podporujícího dobré vztahy, • (OSR) vytváří hodnotový žebříček.	Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace Psychohygiena Mezilidské vztahy Morální rozvoj
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, SRaSO	

VOLBA POVOLÁNÍ	
výstupy	učivo

• (VP) orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, • (VP) používá pojmy trh práce, nabídka a poptávka po práci, • (VP) specifikuje důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, • (VP) orientuje se v problematice mobbingu, • (VP) sepíše strukturovaný životopis, • (VP) užívá pojmy práce, povolání a zaměstnání, • (VP) vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon, • (VP) uvádí příklady pomoci v případě nezaměstnanosti, • (VP) využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, • (VP) využívá vhodných a kultivovaných způsobů komunikace jako nástroje pro lepší uplatnění na trhu práce, • (VP) chápe nutnost rovnosti příležitosti na trhu práce, • (VP) prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby na trhu práce, • (VP) vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon, • (VP) uvědomí si svou roli v procesu rozhodování, • (VP) uvědomí si možnosti absolventa základní školy, posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Trh práce Volba profesní orientace Možnosti vzdělávání Zaměstnání Podnikání
přesahy	
průřezová témata	
OSV: SaS, ŘPRD	

4.9.5 PŘÍPRAVA POKRMŮ A DOMÁCNOST

Vyučovací předmět Příprava pokrmů a domácnost se zaměřuje na provádění jednoduchých pracovních postupů při činnostech v domácnosti, žák se seznámí s použitím spotřebičů v domácnosti, s jejich základní obsluhou a údržbou. Dodržuje při práci bezpečnostní opatření a učí se poskytnout pomoc při případném úrazu v domácnosti. Osvojí si principy zdravé výživy a stolování.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Příprava pokrmů a domácnost je vyučován jako samostatný předmět v 7. ročníku.

Časová dotace je následující:

7. ročník: 1 hodina týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na dva tematické okruhy: Provoz a údržba domácnosti (PÚD) a Příprava pokrmů (PP).

Výuka probíhá v učebně cvičné kuchyně a v kmenové třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje samostatnost a tvořivost
- učí žáky osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k sebepoznání a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k realizaci vlastních nápadů
- vede k vytrvalosti při případném nezdaru a k dokončení započatého úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupině

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v kolektivu
- učí hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- vede k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- rozvíjí správné a bezpečné pracovní dovednosti a návyky
- vede žáky k pořádku na svém pracovišti při pracovní činnosti
- vyžaduje důsledně dodržování vymezených pravidel
- učí pracovat podle návodu, receptu
- představuje žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby chránili své osobní údaje a svá osobní data

- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- učí žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost, či řešený problém použít
- učí získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učí vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- pomáhá chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, učí je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

7. ROČNÍK

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
• (PÚD) správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu, • (PÚD) umí udržovat a jednoduše opravit oděv, • (PÚD) používá vhodné pomůcky a materiály v domácnosti čistící a prací prostředky, • (PÚD) orientuje se v návodech domácích spotřebičů, • (PÚD) dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci se spotřebiči, • (PÚD) umí zapojit domácí spotřebiče a zná jejich údržbu a obsluhu, • (PÚD) využívá dovednost, estetiku, vkus, úpravu při stolování, • (PÚD) zná zásady udržení čisté domácnosti a hygieny, • (PÚD) dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, • (PÚD) poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem, • (PÚD) seznámí se s operacemi platebního styku a domácího účetnictví.	Finance, provoz a údržba domácnosti Elektrotechnika v domácnosti
přesahy	
průřezová témata	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
• (PP) zvládá jednoduché činnosti při přípravě pokrmů, • (PP) dodržuje hygienická pravidla, předpisy, bezpečnost, • (PP) poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni, • (PP) zná základní dovednosti a návyky, • (PP) používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče, • (PP) udržuje pořádek a čistotu při práci v učebně, • (PP) zvládá základní znalosti o domácnosti, • (PP) dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti, • (PP) orientuje se v základním vybavení kuchyně, • (PP) připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Kuchyně Potraviny Příprava pokrmů Úprava stolu a stolování
přesahy	
Z (8. ročník): Regiony světa a Evropy	
průřezová témata	

4.10 DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Do oblasti Doplnující vzdělávací obory jsme zařadili povinně volitelný předmět Přírodovědná praktika do 9. ročníku.

4.10.1 PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA

Vyučovací předmět Přírodovědná praktika má rozvíjet aktivní, samostatnou a tvůrčí činnost žáků. Výuka je řízena tak, aby u žáků postupně rozvíjela dovednosti spojené se záměrným pozorováním, a prováděním i složitějších pokusů včetně vyhodnocování jejich výsledků a vyvozování závěrů; rozvíjela logické a tvůrčí myšlení řešením problémových úloh a využíváním myšlenkových pokusů; vytvářela schopnost obhajovat výsledky své práce a využívat je k orientaci v běžném životě.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět Přírodovědná praktika je volitelný předmět, který se vyučuje v 9. ročníku.

Časová dotace je následující:

9. ročník: 1 hodina týdně

Obsahově se v předmětu Přírodovědná praktika kombinuje část chemická a část přírodopisná. Předmět je tvořen dvěma celky: Práce s laboratorní technikou (PLT), Praktické poznávání přírodnin (PPP).

Výuka probíhá v odborné učebně a je zaměřena na praktické osvojování poznatků. Žáci provádějí ve skupinkách pokusy, kde si ověřují teoretické znalosti z hodin Chemie a Přírodopisu. Zároveň se učí manuální zručnosti, logickému myšlení, řešení problémů, schopnosti pracovat v týmu, vyvozovat závěry ze své práce a postupovat podle návodů.

Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje samostatnost
- seznamuje s různými metodami pozorování přírodnin
- vede žáky k sebepoznání a sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede k vytrvalosti při případném nezdaru a k dokončení započatého úkolu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupině
- vede žáky k přesnému vyjadřování v logickém sledu
- učí žáky stručně sdělovat závěry svých pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v kolektivu
- učí hodnotit práci svou i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s ekologií a environmentální problematikou
- aktivně zapojuje žáky do ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí správné a bezpečné pracovní dovednosti a návyky
- vyžaduje důsledné dodržování hygieny a bezpečnosti práce
- učí pracovat podle návodu a instrukcí
- představuje žákům pracovní odvětví tak, aby byli schopni uvážlivě rozhodnout o svém profesním zaměření

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- pomáhá chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje je s novými technologiemi, učí je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

9. ROČNÍK

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
výstupy	učivo
• (PLT) vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů, • (PLT) zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl, • (PLT) co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci, • (PLT) dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, • (PLT) poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři.	Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Bezpečnosti a hygiena práce První pomoc při úrazu Směsi, anorganické sloučeniny, organické sloučeniny Živá a neživá příroda
přesahy Ch (8. ročník): Směsi, voda, Anorganické sloučeniny, Ch (9. ročník): Anorganické sloučeniny, Ch (9. ročník): Organické sloučeniny PŘ (6. třída): Poznávání přírody	
průřezová témata EV: E, ZPŽ, VČP	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
• (PPP) pozoruje lupou, mikroskopem, objasní zásady mikroskopování, • (PPP) pozoruje organismy a neživou přírodu, • (PPP) určí organismy podle určovacích klíčů, • (PPP) zná zásady bezpečnosti při práci s rostlinným nebo živočišným materiálem.	Práce s laboratorní technikou Živá příroda Neživá příroda
přesahy PŘ (6. třída): Poznávání přírody	
průřezová témata EV: E, ZPŽ, VČP	

5. NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

5.1 UČEBNÍ PLÁN NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ A ČASOVÁ DOTACE

Nepovinné předměty (nabídka)	Ročník		Časová dotace
	1. stupeň	2. stupeň	
Náboženství	1. – 5.	6. – 9.	1h/týden
Anglický jazyk	1. – 2.		1h/týden

5.2 UČEBNÍ OSNOVY NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ

5.2.1 NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika předmětu:

V náboženské výchově spolupracuje škola s církví a vychází ze zájmu rodičů. Formou nepovinného předmětu seznamuje žáky se základy křesťanství v souvislosti se středoevropskou tradicí a kulturou.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Předmět náboženství se vyučuje 1 hodinu týdně od 1. do 9. třídy. Děti jsou rozděleny do skupin podle věkových kategorií.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žáci:

- jsou motivováni k dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- seznamují se s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- volí vhodné způsoby řešení
- dělají uvážená rozhodnutí, uvědomují si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- snaží se svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- účinně se zapojují do diskuse
- obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- vytvářejí si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

Žáci:

- snaží se vcítit do situací ostatních lidí
- odmítají útlak, hrubé a diskriminační jednání

1. – 2. ROČNÍK

výstupy	učivo
• je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárce života, • zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku, • umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování, • obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí, • je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve, • je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol, • je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce, • je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka, • vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem, • je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	Bůh nám dává život Bůh nám dává svého Syna Bůh nám dává své slovo Bůh nám dává nový život Bůh nám dává radost Všechno stvořené nám vypráví o Bohu Bůh k nám mluví Bůh k nám přichází Ten, který má moc Chceme žít jako Ježíš

3. – 5. ROČNÍK

výstupy	učivo
---------	-------

• je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší než Bůh porušuje, • je na základě jednotlivých příkázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet, • je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet, • chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit, • je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet, • je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků, • umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem, • vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života, • vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu, • získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem, • vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života, • je si vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat, • je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence, • na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem, • zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa, • je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života,	Bůh k nám přichází Desatero, cesta ke štěstí Pozvání k hostině Svátosti, znamení Boží lásky Hostina s Ježíšem Hostina společenství církve Jsem na cestě Cesta do zaslíbené země Cesta za světlem Boží království Cesta života Jako církev na cestě Svět – náš společný dům Abraham slyší Boží hlas Slyším Boží hlas Kdo jsi, Ježíši? Já jsem vzkříšení a život Církev – náš společný dům
--	---

• je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji v životě druhých lidí a v liturgii, • vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	
--	--

6. – 9. ROČNÍK

výstupy	učivo
• je připravený rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a na základě této zkušenosti objevovat vztah k Bohu jako vztah důvěry a přátelství, • umí interpretovat příběh o Davidovi, aplikovat příklad Davidova jednání ve vlastním životě a poznává, že podobně jako David jsou křesťané pomazanými na kněze, proroky a krále a toto pomazání je vyjádřeno svátostí křtu, • je připravený podle principů křesťanské etiky a evangelijní zprávy o Ježíšově narození rozvíjet vztah k sobě, ke druhým lidem a k Bohu jako vztah důvěry a přátelství, • přijímá vyznání víry jako svědectví víry, která se šíří a předpokládá zasažení a nadšení, a je připraven šířit ji dál, • je si vědom existence konfliktů vypadajících z lidského pohledu jako neřešitelné a bezvýchodné a je otevřený do nich s nadějí v Kristovo vzkříšení vstupovat, • umí si propojit podstatu eucharistické slavnosti s oslavou smrti a vzkříšení Ježíše Krista, která je základem křesťanské naděje, • oceňuje potřebu mít vlastní ideál a ideál společný s druhými lidmi a spojuje si jej s ideálem Božího království jako zdrojem křesťanské naděje, • na základě zprávy o stvoření oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření a je na základě legendy o svatém Františkovi připravený se v něm angažovat, • je připravený rozvíjet symbolické vnímání světa ve svém životě a umí na jeho základě charakterizovat konkrétní svátosti a svátostiny v souvislosti s Božím působením v životě člověka,	Učíme se žít Rostu vstříc světlu Učit se dívat novými očima Nemůžeme mlčet Vyznání víry Ptám se tě, Ježíši Silnější než smrt Žít s nadšením Objevovat svět Tajemství života Vidět bližního/Jeho světlo vstupuje do světa Žít spolu, žít s Bohem Cesta bezbranného Tvou smrt zvěstujeme/Sílit ve víře Sílit ve víře/Touha po lepším světě V zrcadle/Pohledy vzhůru/Nový pohled Vnitřní kompas Budoucnost již začala Společný život s Bohem Obklopení láskou Přijmout zodpovědnost Důvěřovat v budoucnost Před otevřenými dveřmi Lidé hledají Boha Náboženství vyvoleného národ Bůh se stal člověkem Stvoření, dar a úkol Bůh a člověk Žít v jednotě s Bohem Žít ve společenství

• je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připravený aktivně se zapojit do organizované pomoci druhým, • získává citlivost pro symbolický výraz gest rukou a slov a je tak připraven k hlubšímu chápání Boží přítomnosti ve slavení svátostí, • je připravený ptát se po smyslu utrpení ve světě a reflektovat postoj vlastní víry v konfrontaci s křesťanskou odpovědí spojenou s vírou v to, že Bůh vstupuje v Ježíši Kristu do utrpení člověka, a s vírou ve vzkříšení, • získává citlivost pro symbolický význam chleba, vína, vody a oleje a je tak připraven k hlubšímu vnímání Boží přítomnosti ve slavení svátostí, • umí interpretovat a vysvětlit význam biblického příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví a na jeho základě je připravený angažovat se za spravedlivý svět, • je s vědomím Ježíše Krista jako vzoru a s vizí Božího království připravený k realistickému pohledu na sebe, svět a druhého a je připravený ke konkrétní angažované pomoci, • získává obecný vhled do vývoje svědomí z hlediska vývoje člověka, pozitivně oceňuje rozhodnutí pro mravně dobrý čin a je otevřený dělat svá rozhodnutí s vědomím Boží přítomnosti ve svém životě, • umí vysvětlit událost narození Ježíše jako příchod Božího království na svět, které tady není, ale přesto už je a je připravený se pro ně zasazovat konkrétním jednáním, • umí rozlišit různá pojetí svobody a víry v současném světě, chápat Desatero jako jejich vyjádření a prohloubit vnímání prvních tří přikázání, • umí se konfrontovat s vlastní vinou a s vědomím skutečnosti, že Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění, a je otevřený pro křesťanský pohled na vinu a odpuštění, • umí reflektovat své životní situace s vědomím hodnot formulovaných ve čtvrtém, pátém, šestém, sedmém a osmém přikázání Desatera, • je otevřený vnímat ve svém životě rozměr věčnosti a je připravený jako křesťan svým životem zpřítomňovat ve světě Boží království, • na základě vlastní zkušenosti i poselství vybraných	
--	--

biblických textů je si vědom, že hodnotné sebesdílení může být v radostech i těžkostech nejen vůči druhým lidem, ale také vůči Bohu, • rozumí rozdílům a společným prvkům v učení světových náboženství a postoj vzájemné tolerance vnímá jako základní zásadu vlastního jednání, • umí obhájit historicitu Ježíše, vyložit argumenty víry a Kristova učení, pojmenovat společné základy víry i specifika jiných křesťanských církví a je připravený s nimi v ekumenickém duchu spolupracovat, • umí vysvětlit, proč věda a víra nestojí v rozporu, a je připravený odpovědně přijmout svůj podíl na spoluvytváření světa, • umí na základě ocenění vztahu mezi mužem a ženou a s vědomím pozitivní i negativní odpovědi člověka na Boží lásku realisticky ocenit vlastní dary a být připravený nakládat s nimi k dobrému, • ve svém životě aplikuje jednotlivé oblasti křesťanské spirituality, • má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce.	
--	--

5.2.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu:

Výuka anglického jazyka v 1. - 2. ročníku tvoří úvod do jazykového vzdělávání. Jde především o motivaci žáků, stimulaci jejich zájmu o učení a tím vytvoření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Formou hry a uplatňováním multi senzorického přístupu si žáci vytvářejí slovní zásobu v okruhu jim blízkých témat. Pozornost je soustředěna na zvukovou stránku anglického jazyka a zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka na základě rozvíjení řečových dovedností.

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Nepovinný předmět Anglický jazyk je vyučován v 1. a 2. ročníku.

Časová dotace je následující:

1. ročník: 1 hodina týdně
2. ročník: 1 hodina týdně

Výuka probíhá ve třídě nebo jazykové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k pochopení důležitosti znalosti cizího jazyka
- pomáhá s osvojením si cizího jazyka
- upevňuje získané znalosti prostřednictvím jednoduchých písniček a říkanek

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pomáhá odvozovat význam slov pomocí obrázků a zvukových efektů příběhů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- používá pantomimu a nejpoužívanější slova a jednoduché výrazy
- komunikuje s žákem pomocí říkanek a písniček, vede rozhovory se žáky ve scénkách
- učí žáky reagovat na základní pokyny učitele
- učí vyjádřit se, a obhájit svůj názor, učí respektovat názor jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat v týmu
- využívá hry pro výuku

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování tradic, kulturních hodnot cizího národa
- vyžaduje dodržování zásad slušného chování (oslovení, pozdrav apod.)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k plnění svých povinností na zadaných úkolech
- učí žáky pracovat systematicky a v daném časovém rozpětí

1. ROČNÍK

výstupy:	učivo:
----------	--------

• seznamuje se s využitím jazyka, • poznává rozdíly mezi anglickým a českým jazykem, sluchově rozlišuje anglická slova, • učí se správně foneticky vyslovovat, • rozumí základním pokynům ve výuce a reaguje na ně, • pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem, • představí se, • rozlišuje barvy, • pojmenuje členy rodiny, • pojmenuje předměty kolem sebe ve třídě, na lavici, • počítá do 10, • pojmenuje oblečení, zvířata, hračky, • seznámí se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích, • zazpívá jednoduché písničky a říkanky, • rozumí slovům ze základní slovní zásoby, snaží se je používat.	Tematické okruhy: - Základní zdvořilostní fráze - Barvy - Rodina - Věci ve třídě - Číslovky 1-10 - Hračky - Zvířata - Oblečení Gramatika: - jednotné a množné číslo podstatných jmen - zájmeno your - přivlastňovací zájmeno my - sloveso „to be“ - jednoduché pokyny a příkazy
--	--

2. ROČNÍK

výstupy:	učivo:
• upevňuje a obohacuje si slovní zásobu v oblasti jemu blízkých témat, • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám ve výuce, • zopakuje po učiteli slova a slovní spojení, • pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem, • rozumí otázkám a výrazům používané v každodenním životě • pojmenuje předměty kolem sebe doma a ve škole, • umí se představit, • popisuje jednoduchými větami věci a činnosti kolem sebe. • tvoří jednoduché věty a otázky týkající se jeho každodenních potřeb a činností, • používá barvy při jednoduchém popisu osob nebo věcí, • rozlišuje a pojmenuje zvířata, • popíše dům velmi jednoduchým způsobem, • seznámí se zvyky a tradicemi Vánoc, Velikonoc, Halloween v anglicky mluvících zemích, • zazpívá jednoduché písničky a říkanky.	Tematické okruhy: - Základní zdvořilostní fráze - Školní pomůcky a činnosti - Jídlo - Obličej - Dům - Zvířata - Barvy - Oblečení - Svátky Gramatika: - zájmeno „to“ a „toto“ - sloveso „to be“ a „can“ - předložky „in“ a „on“ na slovních spojeních - jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti

6. ŠKOLNÍ PROJEKTY

6.1 ŠKOLNÍ SPORTOVNÍ HRY

Jde o celoškolní projekt, jehož cílem je rozvíjet jednotlivé letní i zimní sportovní disciplíny. Žáci si mohou podle zájmu a vybavení vybrat druh sportu, kterému se budou pod vedením pedagoga daný předem určený den věnovat. Mezi nabízené sporty patří lyžování, bruslení, turistika, cyklistika. Žáci nižšího stupně se věnují společně sportovním radovánkám jako např. bobování, stavby ze sněhu, letním procházkám a soutěžím.

6.2 DEN ZEMĚ

Projekt Den Země probíhá ve všech ročnících celý rok, žáci školy sbírají starý papír.

V rámci oslav Dne Země probíhají ve třídách činnosti výtvarné, literární, biologické. Jejich cílem je vést děti k ekologickému myšlení a jednání, vytvářet aktivní postoje k životu, vnímat krásu, barevnost a rozmanitost přírody a využívat toho k rozvoji estetické výchovy.

6.3 LIDOVÉ ZVYKY

Projekt je určen pro 1. – 9. ročník. Cílem projektu je seznámit žáky s původem vánočních a velikonočních svátků, podpořit a rozšířit jejich znalosti o tradicích a zvycích, které se v našich podmínkách dodržují. Různými metodami a formami práce je motivovat a dále rozvíjet zájem o jejich dodržování.

6.4 DEN S VÝTVARNÝM UMĚNÍM

Projekt je určen žákům od 1. – 9. ročníku. Cílem projektu je seznámit žáky nejen s osobností Karla Svolinského a jeho tvorbou, ale i s dalšími výtvarnými díly a technikami.

6.5 CESTY ZA HISTORIÍ

Projekt je určen pro žáky 8. a 9. ročníku s periodou jednou za dva až tři roky. Probíhá formou exkurze do významných historických míst u nás nebo v okolních státech. Cílem projektu je jinak než pouhou výukou přiblížit žákům historická fakta a dokreslit tak jejich názor na významné události minulosti. Před exkurzí je daným tématům věnována zvýšená pozornost i ve výuce a domácí přípravě.

6.6 MLADÝ CYKLISTA

Tento projekt je určen žákům 4. ročníku. Je to projekt celoroční, který vrcholí v měsíci dubnu. Prolíná se výukou Přírodovědy a Tělesné výchovy. Cílem tohoto projektu je seznámit žáky se základními pravidly silničního provozu, naučit je ovládat techniku jízdy na kole, a to jak při jízdě zručnosti, tak při jízdě terénem. V návaznosti na to jsou seznamováni s možnými úrazy a se zásadami při poskytování první pomoci. Velmi se osvědčila spolupráce s organizací Besip. Děti navštěvují kurzy teoretické i praktické výuky. Vyvrcholením celého projektu je účast na Dopravní soutěži mladých cyklistů.

6.7 LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURZ

Tento projekt je určen žákům druhého stupně. Projekt probíhá na základě zájmu žáků a zákonných zástupců. Prolíná se s výukou Tělesné výchovy, Zeměpisu a Přírodopisu. Cílem tohoto projektu je

seznámit žáky se základními pravidly bezpečnosti na horách, naučit je ovládat techniku jízdy na lyžích nebo snowboardu, a to jak při jízdě na sjezdovce, tak při jízdě volným terénem. V návaznosti na to jsou seznamováni s možnými úrazy a se zásadami při poskytování první pomoci.

6.8 HURÁ DO PRVNÍ TŘÍDY

Projekt je určen především pro předškolní děti, kteří se připravují na školní docházku. Jeho cílem je děti seznámit s prostředím školy, s učiteli případně i se staršími spolužáky, představit tvořivou atmosféru školních tříd a navodit pocit bezpečí a dobré spolupráce nejen mezi dětmi a školou, ale také mezi rodiči.

7. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

7.1. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocením se rozumí posouzení vědomostí, dovedností, návyků či výkonů žáka- jedná se o zpětné vazby učitele žákovi. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v ŠVP.

Hodnocení rozlišujeme na:

- sumativní hodnocení - vyjádřené např. v bodech, procentech, grafech, či pořadím /výkonové hodnocení/ atd.,
- formativní hodnocení - vyjádřené verbálně, má stránku popisnou, hodnotící a preventivní, zahrnuje i hodnocení slovní.

Do hodnocení prováděného učitelem může být zahrnuto např. hodnocení dalšími učiteli, vzájemné hodnocení žáků, sebehodnocení atd.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají učitelé zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové, apod.), domácími úkoly, kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby se členy školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP).

Výsledky hodnocení a klasifikace uvádí škola na vysvědčení.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami- při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme vždy z možností každého žáka. Volíme odpovídající délku ověřovaného učiva, zajistíme příznivé klima pro práci i ověřování výsledků. Vždy pracujeme s chybou. V odůvodněných případech, zvláště na nižším stupni školy používáme i slovní hodnocení žáka.

Žáci s lehkým mentálním postižením jsou hodnoceni individuálně, vždy se vychází s minimálních výstupů, které budou uvedeny v individuálním vzdělávacím plánu žáka.

7.2. VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Pravidla pro hodnocení žáků jsou podrobně zpracována v Klasifikačním řádu školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je vyjádřeno klasifikačními stupni.

7.2.1 ZÁSADY HODNOCENÍ A KLASIFIKACE

- Při průběžném i celkovém hodnocení pedagog uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k individuálním a věkovým zvláštnostem žáka, druhu a stupni postižení, zdravotnímu stavu a i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Při hodnocení žáka a při klasifikaci jeho činností, vědomostí, dovedností, návyků a výkonů vychází učitel ze svých záznamů o žákovi, které je povinen si vést.
- Vyučuje-li jednomu předmětu více učitelů, na hodnocení žáka a jeho klasifikaci se podílejí společně. Nemohou-li se shodnout, o způsobu hodnocení a klasifikace rozhodne ředitelka školy.

- Učitel je povinen na začátku klasifikačního období žáky seznámit se zásadami a způsobem hodnocení a klasifikace, jichž bude ve svém předmětu užívat. Rovněž žáky seznámí se způsoby ověřování vědomostí a výsledků jejich práce. Užívá-li při klasifikaci stupnic, seznámí s nimi žáky.
 - 100% – 90% = 1
 - 89% – 75% = 2
 - 74% – 45% = 3
 - 44% – 15% = 4
 - 14% – 0% = 5
- Zkoušení nesmí být použito jako prostředku k upevnění kázně.
- Případné výukové selhávání žáka nebo jeho výkyvy v chování jsou projednávány na poradách, které k tomu určí ředitelka školy. Za včasné podání informace kolegům a především třídnímu učiteli je odpovědný vyučující.
- Učitel je povinen seznámit s výkyvy ve znalostech a chování žáka jeho zákonné zástupce. Je odpovědný za pedagogickou diagnostiku a za přijetí preventivních opatření, která spočívají v nastavení podpůrného opatření 1. stupně a ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka by měla vést k nápravě. Pokud je nastavená podpora po uplynutí sledovaného časového období (zpravidla 3 měsíce) vyhodnocena jako nedostatečná, přizve třídní učitel k dalšímu řešení zákonné zástupce žáka a zástupce ŠPP.
- Při prvním kázeňském prohřešku, který může vést k opatření pro udržení kázně nebo ke snížení známky z chování, informuje učitel zákonné zástupce žáka, zástupce ředitele školy pro příslušný útvar a třídního učitele žáka. Při opětovném porušení nastavených pravidel je k dalšímu řešení přizván zástupce ŠPP. Pokud i následně nedojde k nápravě, je svolána výchovná komise s účastí i vedení školy.
- Učitel je povinen projednat se žákem a jeho zákonnými zástupci podklady a kritéria hodnocení žáka při opravné zkoušce nebo komisionální zkoušce.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) učitel zpravidla respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.
- Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy.
- Učitel je povinen rozvrhnout kontrolní, výkonové, praktické a další zkoušky rovnoměrně na celé klasifikační období.
- Zkoušet a klasifikovat může učitel jen učivo předepsané ŠVP, náležitě probrané a procvičené.
- Žáka, který chyběl ve výuce, může učitel zkoušet s určitým časovým odstupem, aby žák měl možnost si učivo doplnit.
- Učitel je povinen žákům oznámit termín čtvrtletní kontrolní zkoušky nejméně tři dny dopředu a je povinen vymezit rozsah zkoušeného učiva.
- V jednom dni smějí žáci psát pouze jednu čtvrtletní kontrolní práci.

- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Učitel zajistí zapsání známek také do třídního katalogu (Škola OnLine - dále jen EŽK) a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.
- Informace jsou rodičům předávány zejména EŽK, při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- Třídní učitelé a členové ŠPP jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučeními školských poradenských zařízení (PPP, SPC), která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů nebo členů ŠPP v rámci pedagogické rady.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

7.2.2 ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

- Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitu hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.
- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi učiteli, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Známky nejsou jediným zdrojem motivace.
- Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozbořem chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří,
 - co je potřeba ještě zvládnout, jaké má rezervy,
 - jak bude pokračovat dál.
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval své výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), smyslem je doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Škola může nabídnout vedle možnosti srovnávacích objektivizovaných testů (SCIO, KALIBRO, CERMAT, ČŠI...), které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace, také možnost

využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí, dovedností...

- Žák je veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (včetně kompetencí sociálních):
 - schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
 - schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
 - schopnost prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
 - schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení,
 - schopnost výběru – pochopení významu jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, selekce nepodstatných částí a schopnost řešení dominantních částí úloh,
 - schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
 - schopnost využívání mezipředmětových vazeb,
 - schopnost aplikovat etické principy v praxi,
 - schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
 - pochopení své role v kolektivu.

7.2.3 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí se místo vysvědčení vydává žákovi výpis z vysvědčení.
- Na vysvědčení je hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
- Při průběžné klasifikaci žáků je využívána „váha známky“(1,0 – 0,5 – 0,2).

Stupně hodnocení a klasifikace

- **Chování** žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - 1 – velmi dobré
 - 2 – uspokojivé
 - 3 – neuspokojivé
- **Výsledky vzdělávání** žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 – výborný
 - 2 – chvalitebný
 - 3 – dobrý
 - 4 – dostatečný

Použití slovního hodnocení

- O tom, zda budou výsledky vzdělávání žáka vyjádřeny na vysvědčení slovním hodnocením, rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání pedagogickou radou.
- U žáka s potřebou podpůrných opatření rozhoduje o použití slovního nebo kombinovaného hodnocení ředitelka školy, a to na základě doporučení ŠPZ.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Slovní hodnocení je převáděno na klasifikaci pouze na základě žádosti rodičů, případně při přechodu na jinou školu po vyžádání touto školou. Při převodu se učitel řídí posouzením práce žáka v souladu se zásadami hodnocení a klasifikace a pro tyto účely využívá níže uvedených tvrzení:

klasifikace	učivo	myšlení	vyjadřování	aplikace	aktivita
1 - výborný	ovládá bezpečně	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti	výstižné a poměrně přesné	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 - chvalitebný	ovládá	uvažuje celkem samostatně	celkem výstižné	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb	učí se svědomitě
3- dobrý	v podstatě ovládá	menší samostatnost v myšlení	myšlenky vyjadřuje nedostatečně přesně	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 - dostatečný	ovládá se značnými mezerami	nesamostatné myšlení	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 -nedostatečný	neovládá	odpovídá nesprávně i na návodné otázky	i na návodné otázky odpovídá nesprávně	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami (SVP)

- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme v souladu se školským zákonem a prováděcími vyhláškami jedince, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření.
- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti specifických potřeb žáka a uplatňuje se

ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevují, a to na obou stupních základní školy.

- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb a různé způsoby formativního hodnocení.
- Způsob hodnocení projednává třídní učitel, výchovný poradce, školní psycholog, školní speciální pedagog a ostatní učitelé.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Učitel respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané v doporučení školského poradenského zařízení. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých žák podává lepší výkon.

Celkové hodnocení žáka

- Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
prospěl(a) s vyznamenáním
prospěl(a)
neprospěl(a)
nehodnocen(a)
- Žák je hodnocen stupněm:
 - **prospěl(a) s vyznamenáním**- pokud není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,
 - **prospěl(a)**- pokud není v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
 - **neprospěl(a)**- pokud je v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li na konci druhého pololetí z některého povinného předmětu hodnocen,
 - **nehodnocen(a)**- pokud na konci prvního pololetí není možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem.
- Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
 - **pracoval(a) úspěšně,**
 - **pracoval(a).**

Stupně hodnocení chování

- Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

1 – velmi dobré - žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé - chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé - chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

Pochvaly

- Drobné pochvaly uděluje každý pedagogický pracovník bezprostředně po vzniku důvodu pro jejich udělení.

Pochvala třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pracovníků školy po projednání s ředitelkou školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déle trvající svědomitou úspěšnou práci.

Pochvala ředitele školy - ředitelka školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin a za dlouhodobou svědomitou a úspěšnou práci.

- Pochvala zapsaná na vysvědčení může být udělena po projednání v pedagogické radě. Tuto pochvalu předkládá pedagogické radě třídní učitel na základě návrhu vyučujících, ředitele školy, zástupce obce nebo jiného nadřízeného orgánu. Pochvalu zaznamená třídní učitel do katalogového listu žáka.
- Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Kázeňská opatření

- Výchovná opatření se ukládají podle míry přestupku. Za jeden přestupek se ukládá žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.
- Výchovná opatření mají vzestupnou tendenci. Udělení přísnějšího výchovného opatření však není podmíněno předcházejícím mírnějším opatřením, lze jej tedy udělit za závažné porušení ŠŘ či větší počet drobných kázeňských přestupků.
- Kázeňské opatření lze udělit kdykoli v průběhu klasifikačního období. Kázeňské opatření by mělo zohledňovat jeden druh přestupku.
- Učitelé jsou povinni informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo ke snížení známky z chování.
- Třídní učitelé jsou povinni prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce dítěte o problémech, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo ke snížení známky z chování.
- Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo ke snížení známky z chování přihlíží třídní učitel zejména k:
 - závažnosti přestupku,

- četnosti a opakování přestupku,
 - hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky,
 - charakteru a četnosti zápisů v EŽK
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi udělit:

napomenutí třídního učitele - napomenutí třídního učitele uděluje třídní učitel dle svého uvážení s přihlédnutím k názoru dalších vyučujících za opakované drobné porušování školního řádu, občasné zapomínání a občasné neplnění povinností

důtku třídního učitele - důtku třídního učitele ukládá třídní učitel za jednorázové závažnější porušení nebo za opakování méně závažných porušení školního řádu, pravidel mezilidského chování nebo za časté zapomínání a neplnění povinností po předchozím projednání s vyučujícími, kteří daného žáka učí, a to zpravidla bezprostředně po přestupku

důtku ředitele školy - důtku ředitele školy uděluje ředitelka školy po projednání v pedagogické radě a s přihlédnutím k výsledkům jednání, a to za hrubé jednorázové porušení školního řádu, pravidel mezilidského chování či velmi špatnou pracovní morálku a neplnění povinností. Návrh je nejprve projednaný s ostatními vyučujícími, kteří žáka učí.
 - Důtku ředitele školy uděluje ředitel školy před kolektivem třídy.
 - Ředitelka školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Charakteristika klasifikačních stupňů vyučovacích předmětů

- a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření** (jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika).
- Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky ŠVP hodnotí:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
 - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
 - kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
 - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
 - přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
 - kvalita výsledků činností,
 - osvojení účinných metod samostatného studia.
- b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření** (výtvarná výchova, hudební výchova, dramatická výchova, tělesná a sportovní výchova a další vzdělávací obory v rámci ŠVP, které svým obsahem mají převahu výchovného zaměření.)
- Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
- Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

klasifikace	a) kritéria s převahou teoretického zaměření	b) kritéria s převahou výchovného zaměření
1 – výborný	Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní i písemný projev je správný, přesný a výstižný, grafický projev je přesný a estetický. Dopouští se v práci jen drobných nedostatků. Je schopen samostatně studovat vhodné texty. V praktických činnostech projevuje kladný vztah k práci, pracuje pohotově, samostatně. Účelně si umí sám rozvrhnout vykonávanou činnost, udržuje účelný pořádek a dodržuje bezpečnost práce. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Dbá na hospodárnost.	Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí podle požadavků osnov v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
2 – chvalitebný	Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadovanou intelektuální a motorickou činnost. Samostatně a produktivně nebo s malou pomocí učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, logicky, tvořivě. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. V praktických činnostech projevuje kladný vztah k práci, samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky. V jeho práci se neobjevují podstatné chyby. Účelně si organizuje vlastní práci, dbá o pořádek, bezpečnost a hospodárnost činností. K překonání překážek občas potřebuje radu učitele.	Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

3 – dobrý	Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnost a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a projevů se objevují nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. V praktických činnostech uplatňuje žák získané teoretické poznatky s pomocí učitele. Dopouští se chyb. Vlastní činnost organizuje méně účelně, dbá o pořádek a bezpečnost. Má smysl pro hospodárnost.	Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
4 – dostatečný	Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování 10 osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se objevují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a v grafickém projevu se projevují nedostatky a chyby, dovede je však s pomocí učitele opravit. V praktických činnostech pracuje žák bez zájmu. Získané teoretické poznatky dovede uplatnit jen částečně a se soustavnou pomocí učitele. Dopouští se větších chyb. Ne vždy je schopen účelně organizovat pracovní činnost, méně dbá o pořádek a bezpečnost. Porušuje zásady hospodárnosti.	Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
5 - nedostatečný	Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním i písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. V praktických činnostech nemá zájem o práci. Teoretické znalosti neumí uplatnit ani s pomocí učitele. Neumí svou práci organizovat, nedbá o pořádek ani bezpečnost.	Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Opravné a komisionální zkoušky

Opravné zkoušky

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a

kterí na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitelka školy; v případě, že je učitelem daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Pro složení komise a její činnost platí ustanovení platná pro komisionální přezkoušení.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální zkoušky

- Komisi pro komisionální přezkoušení (dále jen „přezkoušení“) jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- *předseda* - kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že učitelem daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - *zkoušející učitel* - jímž je učitel daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný učitel daného předmětu,
 - *přisedící* - kterým je jiný učitel daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení.
 - V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
 - O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
 - Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
 - Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitelka školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
 - Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

8. TERMINOLOGIE

(zpracovaná podle RVP ZV vydaného v lednu 2021)

augmentativní a alternativní komunikace

se pokouší přechodně nebo trvale kompenzovat projevy poruchy a postižení u osob se závažným postižením řeči, jazyka a psaní; augmentativní systémy komunikace mají podporovat již existující, ale pro běžné dorozumívání nedostatečné komunikační schopnosti; alternativní komunikační systémy se používají jako náhrada mluvené řeči

běžná škola, třída

škola, třída, která není samostatně zřízena podle § 16 odst. 9 → *školského zákona*

cíle základního vzdělávání

zaměření základního vzdělávání; v → *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* je vymezeno celkem devět cílů, jejichž postupné naplňování směřuje k utváření a rozvíjení → *klíčových kompetencí* žáků a vzdělavatel poskytující základní vzdělávání má k jejich dosahování vytvářet podmínky

cílové zaměření vzdělávací oblasti

součást → *vzdělávacích oblastí*, která propojuje → *vzdělávací obsah* s → *klíčovými kompetencemi*; je východiskem pro → *výchovné a vzdělávací strategie* na úrovni → *vyučovacího předmětu*, kterými škola směřuje k utváření a rozvíjení → *klíčových kompetencí* žáků

doplňující vzdělávací obor

vzdělávací obor, který doplňuje a rozšiřuje → *vzdělávací obsah* základního vzdělávání

doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

závazný dokument pro úpravu vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě kterého škola pracuje s podpůrnými opatřeními a žádá o finanční prostředky

etapy vzdělávání

legislativně vymezené, obsahově stanovené a časově ohraničené úseky vzdělávání, které odpovídají vzdělávání podle daného → *rámcového vzdělávacího programu*

evaluační činnosti

veškeré plánované a cílené aktivity školy směřující k ověřování, měření, posuzování a hodnocení výsledků a změn dosažených ve všech činnostech školy vymezených ve → *školním vzdělávacím programu*

individuální vzdělávací plán

podpůrné opatření od druhého stupně podpory, závazný dokument napomáhající zajištění → *podpůrných opatření* u žáka; jeho obsah vychází ze → *školního vzdělávacího programu* a umožňuje úpravy → *vzdělávacího obsahu* podle možností žáka

integrace vzdělávacího obsahu

propojení → *vzdělávacího obsahu* na úrovni témat, tematických okruhů, případně → *vzdělávacích oborů/oblastí*, které umožňuje → *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

integrace žáků

zařazení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i žáků mimořádně nadaných do běžných tříd a jejich vzdělávání v souladu s individuálními vzdělávacími potřebami

přehled podpůrných opatření

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb. vymezující →*podpůrná opatření* pro první až pátý →*stupeň podpory*

klíčové kompetence

souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti; v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* jsou klíčové kompetence vymezeny na úrovni, které mají dosáhnout všichni žáci na konci základního vzdělávání; v etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní

kognitivní procesy

poznávací procesy tvořící podstatu učení; jsou součástí intelektuálního vývoje člověka, zahrnují smyslové poznávání, představy a obrazotvornost, myšlení, paměť, učení, někdy je k nim řazena i řeč a pozornost

kurikulární dokumenty

pedagogické dokumenty, které vymezují legislativní a obsahový rámec potřebný pro tvorbu →*školního vzdělávacího programu*; systém kurikulárních dokumentů je vytvářen a uplatňován na dvojí úrovni; státní úroveň tvoří →*rámcové vzdělávací programy*, školní úroveň tvoří →*školní vzdělávací programy*

lehká mentální retardace

→*mentální postižení* (IQ 50–69) snížení rozumových schopností v důsledku organického postižení mozku; u žáků dochází k zaostávání duševního vývoje, i když většina z nich dosáhne úplné nezávislosti v osobní péči a domácích praktických dovednostech

Manuál pro tvorbu školních vzdělávacích programů v základním vzdělávání

metodický dokument, který je doporučen pro tvorbu →*školních vzdělávacích programů* v etapě základního vzdělávání; uvádí konkrétní postupy při tvorbě jednotlivých částí →*školního vzdělávacího programu* doplněného o příklady ze školní praxe

mentální postižení (mentální retardace)

snížení rozumových schopností vzniklé v důsledku organického poškození mozku nebo nedostatečnosti mozkových funkcí, projevuje se sníženou úrovní →*kognitivních procesů*, odlišným vývojem některých psychických funkcí a nižší sociální adaptabilitou; individuální modifikace uvedených příznaků závisí na hloubce a rozsahu mentálního postižení, na míře postižení jednotlivých funkcí a na úrovni psychického vývoje

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice

koncepční dokument české vzdělávací politiky označovaný jako Bílá kniha; obsahuje záměry rozvoje vzdělávání žáků od 3 do 19 let a návrhy i doporučení ekonomického, politického a pedagogického charakteru, které jsou postupně realizovány

období

pedagogicky a časově vymezený úsek vzdělávání v →*Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání* na 1. stupni; 1. období vzdělávání zahrnuje 1. až 3. ročník, 2. období 4. a 5. ročník

obor vzdělání základní škola

jeden z oborů soustavy oborů vzdělání, které stanoví vláda nařízením po projednání s příslušnými

ústředními odborovými orgány a příslušnými organizacemi zaměstnavatelů s celostátní působností; pro realizaci základního vzdělávání je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání*

obor vzdělání základní škola speciální

jeden z oborů soustavy oborů vzdělání; jeho ukončením získá žák stupeň vzdělání základy vzdělání; pro realizaci oboru vzdělání základní škola speciální je v souladu se →*školským zákonem* vydán →*Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální*

očekávané výstupy

stěžejní část →*vzdělávacího obsahu* jednotlivých →*vzdělávacích oborů*; jsou ověřitelné, prakticky zaměřené, mají činnostní povahu a jsou využitelné v běžném životě; vymezují úroveň, které mají všichni žáci prostřednictvím →*učiva* dosáhnout; jsou stanoveny orientačně (nezávazně) na konci 3. ročníku (1. období) a závazně na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku

pedagogická intervence

vzdělávání uzpůsobené specifickým žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku; je vymezena v →*individuálním vzdělávacím plánem*

plán pedagogické podpory

→*podpůrné opatření* pro první stupeň podpory, závazný dokument napomáhající zajištění →*podpůrných opatření* u žáka

podpůrná opatření

nezbytné úpravy organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka; jsou vymezena v § 16 odst. 2 →*školského zákona*

průřezová témata

témata, která reprezentují v →*rámcovém vzdělávacím programu* aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se povinnou součástí základního vzdělávání; jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot; stávají se příležitostí pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci

předměty speciálně pedagogické péče

→*vyučovací předměty* pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Tyto předměty ustanovuje škola ve →*školním vzdělávacím programu*

rámcové vzdělávací programy

→*kurikulární dokumenty* státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé →*etapy vzdělávání* a jsou závazné pro tvorbu →*školních vzdělávacích programů*

rámcový učební plán pro základní vzdělávání

učební plán →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, který vymezuje základní parametry organizace základního vzdělávání; závazně vymezuje: začlenění →*vzdělávacích oblastí* a →*vzdělávacích oborů* do základního vzdělávání na 1. a 2. stupni ZŠ, minimální časové dotace pro jejich realizaci, disponibilní časovou dotaci, celkovou povinnou časovou dotaci a poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální

→*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec pro vzdělávání v
→*oboru vzdělání základní škola speciální*, kterým se dosahuje stupeň základy vzdělání

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

→*kurikulární dokument* státní úrovně, který normativně stanoví obecný rámec pro vzdělávání v
→*oboru vzdělání základní škola*, kterým se dosahuje stupně základní vzdělání

reedukace

speciálně pedagogické metody a postupy, kterými se zdokonaluje výkonnost v oblasti postižené funkce

speciálně pedagogická diagnostika

vědní disciplína zaměřená na zjišťování individuálních schopností a možností jedinců s postižením; účelem diagnostiky je určit možnosti vzdělávání těchto jedinců a prostředky pro speciální výchovu v rodině, škole a při mimoškolních aktivitách

speciálně pedagogická intervence

zajištění →*předmětů speciálně pedagogické péče* pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

speciálně pedagogické metody

metody zaměřující se na prevenci, překonávání nebo zmírnění důsledku postižení, mezi základní speciálně pedagogické metody patří *edukace, kompenzace, reedukace a rehabilitace*

Standardy pro základní vzdělávání

příloha →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*, standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy

stupeň podpory

vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti →*podpůrného opatření*; podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů

škola zřízená podle § 16, odst. 9 školského zákona

škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedené v § 16 odst. 9 →*školského zákona*

školská rada

orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků a zletilým žákům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy; projednává návrh →*školního vzdělávacího programu*

školní vzdělávací programy

→*kurikulární dokumenty* školní úrovně; školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovává podle →*Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* každý vzdělavatel poskytující základní vzdělávání

školní poradenské pracoviště

neúplné pracoviště tvořené školním metodikem prevence, výchovným poradcem a třídními učiteli, nebo úplné pracoviště rozšířené o služby školních psychologů a školních speciálních pedagogů; zajišťuje poradenskou podporu žákům a pedagogům

školské poradenské zařízení

zařízení vykonávající pedagogicko-psychologickou činnost ve školách a školských zařízeních (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum)

školský zákon

zkrácený název pro zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

učební osnovy

část → *školního vzdělávacího programu*, ve které je → *vzdělávací obsah* jednotlivých → *vzdělávacích oborů* rozčleněn do → *vyučovacích předmětů* v jednotlivých ročnících 1. a 2. stupně základního vzdělávání

učební plán

část → *školního vzdělávacího programu* vymezující na základě → *rámcového učebního plánu* organizaci výuky na konkrétní škole; obsahuje tabulaci s výčtem povinných a volitelných → *vyučovacích předmětů* a poznámky k organizaci a realizaci jednotlivých → *vyučovacích předmětů*

učivo

část → *vzdělávacího obsahu* jednotlivých → *vzdělávacích oborů*, která je strukturována do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností); učivo je chápáno jako prostředek pro dosažení → *očekávaných výstupů*, tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu; na úrovni → *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* je učivo doporučeno k distribuci do → *školního vzdělávacího programu*; na úrovni → *školního vzdělávacího programu* je závazné

úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v individuálním vzdělávacím plánu

úrovně pro úpravu → *očekávaných výstupů* podle § 16 odst. 2 písm. e) → *školského zákona* jsou pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně očekávané výstupy stanovené v → *Rámcovém vzdělávacím programu pro obor vzdělání základní škola*

vlastní hodnocení školy (autoevaluace školy)

hodnocení sloužící k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve → *školním vzdělávacím programu*; výsledky vlastního hodnocení školy slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy; vlastní hodnocení školy provádějí účastníci vzdělávacího procesu – vedení školy, učitelé, žáci; vlastní hodnocení školy je doporučená součást → *školního vzdělávacího programu*, ve které školy vymezují cíle, nástroje a kritéria vlastního hodnocení a časové rozvržení → *evaluačních činností*

vyučovací předmět

forma didaktického uspořádání → *vzdělávacího obsahu* a jeho organizačního zpracování ve → *školním vzdělávacím programu*; z jednoho → *vzdělávacího oboru* může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vzniknout integrací → *vzdělávacího obsahu* více → *vzdělávacích oborů* (integrovaný vyučovací předmět); vyučovací předmět je i → *předmět speciálně pedagogické péče*

vzdělávací oblasti

orientačně vymezené celky → *vzdělávacího obsahu základního vzdělávání*; → *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání* obsahuje devět vzdělávacích oblastí, které jsou tvořeny jedním → *vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými → *vzdělávacími obory*

vzdělávací obory

samostatné části → *vzdělávacích oblastí* v → *Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání*; vymezují → *vzdělávací obsah* (→ *očekávané výstupy* a → *učivo*)

vzdělávací obsah

vymezení → *očekávaných výstupů* a → *učiva* na úrovni → *vzdělávacích oborů*; je dále rozpracováván na úrovni → *školních vzdělávacích programů*

vzdělávací obsah základního vzdělávání

souhrn lidského poznání didakticky zpracovaný pro úroveň → *základního vzdělávání* poskytující žákům spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání

výchovné a vzdělávací strategie

promyšleně volené a řazené postupy, kterými chce škola cíleně směřovat k naplňování → *klíčových kompetencí*

základní škola

viz → *obor vzdělání základní škola*